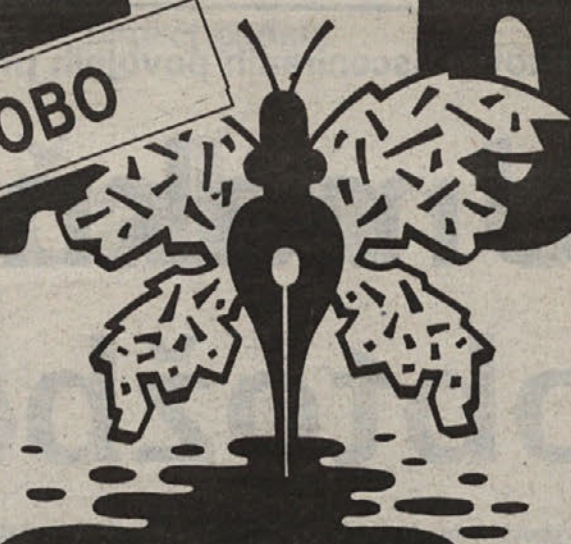

NOVA DOBA

ZLATO ZA ZVESTOBO

Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 200 DIN, Avstrija 35 ATS, Nemčija 4 DEM, Švica 4 SFR, ZDA in Kanada 4 USD, Švedska 16 SEK, Avstralija 5 AUD, Italija 1.000 LIT

Izhaja vsako sredo. Glavni in odgovorni urednik Janez Sever. Izdaja PRESE d.o.o. naslov redakcije PRESE NOVA DOBA, Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 100 SIT

SLOVENIJA, SREDA, 13. JANUAR 1993

ŠT. 1-2, LETO XXVII

**DRNOVŠEK — SLON
MED PORCELANOM**

**ŠUŠTER:
SLOVENIJA NA
RAZPOTJU**

**PODOBNIK:
S TASTOM SE
NISEM ŽENIL**

**SREČKO BREZ
SREČE**

**KRANJ:
POLICIJI NI ZA
SEKS**

**RADGONA:
VOLI IN OSTALI**

**SLOVENEK
PROTI NEBESOM**

**KONDOM ZA
PROFESORJE**

...bemti državo, če nima Peterleta

Je slovenska Cerkev še ločena od države?

Cerkev in država

Glede na vpletenost prevladujoče religije v družbenopolitično organizacijo poznamo več tipov državnih skupnosti. Osnovni tovrstni organizaciji sta: prva, ki priznava eno vero za svojo, za državo in druga, ki religijo izloča, se od nje distancira. Obstajajo še drugačne simbioze med religijami in državami, od izključnega podrejanja države pod določeno veroizpovedjo, do polne prepovedi in preganjanja neke ali vseh religij. Kje med njimi se nahaja Slovenija?

Po vsem nam znanem, bi bilo pričakovati, da spada Republika Slovenija v vrsto držav, ki poznajo ločitev posvetne politične in cerkvene oblasti. Je res tako? Na papirju mogoče je, sodeč po odgovoru bodočega slovenskega kardinala dr. Alojzija Šuštarja na vprašanje, če je slovenska Cerkev lojalnejša do slovenske države ali do Vatikana, pa ni. „Za božjo voljo, slovenska Cerkev je del slovenske države!“ je izjava, ki ji moramo verjeti. Najvišji slovenski cerkveni dostojanstvenik je torej prepričan, da država Republika Slovenija in slovenska Cerkev nista (več) ločeni. Radi mu verjamemo. Zakaj?

V prvi vrsti zato, ker je v zadnjih časih slovenske samostojnosti, neodvisnosti, suverenosti in podobnih visokoletičnih atributov brez materialne osnove, slovenska Cerkev nastopala v politiki več kot vsega preteklega pol stoletja. Nič čudnega, daljša kot je abstinenca, več je nakopičene energije. Čeprav se kleriki na vse kriplje izgovarjajo, da se v politiko ne vmešavajo, jim malo kdo verjame. Zakaj le je potem pred volitvami dr. Janez Gril, predsednik komisije (cerkvene) za sredstva javnega obveščanja, opozoril duhovnike, da imajo pravico ljudem svetovati in jih opozoriti na tista merila, na podlagi katerih naj se odločajo za tega ali onega kandidata, za to ali ono stranko? Slovenski volilci so torej neumni in potrebujejo politično došolanje izpred oltarja ali po maši, kot v časih nedeljskih šol tipa Antona Martina Slomška.

Eden najlepših dokazov pajdašenja slovenske države in Cerkve je sprejemanje Teološke fakultete v Univerzo v Ljubljani. Če postane cerkveno šolstvo del državnega, lahko tudi Cerkev razumemo kot državno sestavino. Je pa šolstvo tisto področje družbenega življenja, kjer lahko Cerkev dodobra izkoristi tisto česar nima - pamet in to kar ima (ali bo še dobila) - denar. Ustanavljanje privatnih cerkvenih srednjih in osnovnih šol je profitabilno iz dveh vidikov. Iz materialnega in iz duhovnega. Starši bodo Cerkvi plačevali drage denarce, da bo njihove otroke vzgajala v svojem (božjem) duhu - za sebe. „Cerkvena indoktrinacija“ slovenske mladine se že vrši v privatnih šolah v Želimljah in v Vipavi, pripravljajo pa se na odprtje tretje cerkvene šole - Škofijske klasične gimnazije v Sentvidu.

Mnogi katoliški cerkveni prazniki so dvignjeni na nivo državnih, njihovo obeleževanje pa se vrši med drugim tudi z neposrednimi prenosi cerkvenih obredov preko osrednjega državnega radia in televizije. Maševati se je začelo v državnih ustanovah, tudi v ljubljanskem Univerzitetnem kliničnem centru. Brez „žegnane vode“ mine redko katera otvoritev pomembnejše državne ustanove, da o manjših kočah in kapelah v Triglavskem narodnem parku in drugod sploh ne govorimo.

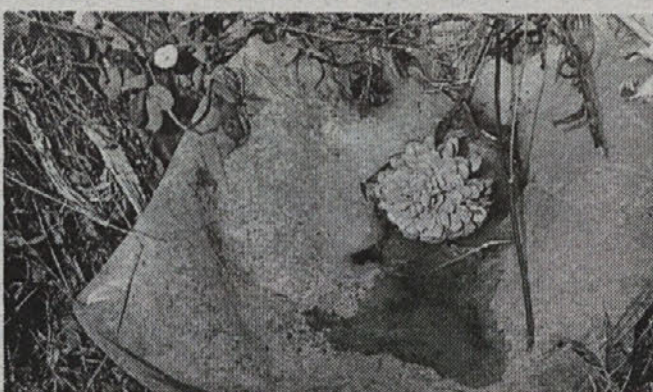
Ker je po besedah dr. Alojzija Šuštarja slovenska Cerkev lojalna tudi do Vatikana, lahko po tistem, ko si bo izborila v naši državi zavidanja vredno mesto, če le tega že nima, pričakujemo skorajšnjo šrafuro državice na sončni strani Alp na svetovnem zemljevidu in papeški državi. Cerkev nemo dostojanstveniku v rdeči odori gotovo ne bo zal flomastra.

Franc Furland

Obnove insceniranih povojnih procesov

Umaknjene obtožbe

V preteklem letu je imelo ljubljansko temeljno sodišče veliko dela z obnovami kazenskih postopkov, ko so obsojeni in njih svojci v povojnih političnih in vojaških procesih na podlagi novih dejstev in dokazov zahtevali razveljavitev obsodb. Ponovno so razsojali o nekaterih sodbah Okrožnega sodišča v Ljubljani v letih 1946, 1949 in 1974 ter Vojaškega sodišča Ljubljanskega vojnega področja v letu 1945, med drugim pa so razveljavili tudi sodbo vojaškega sodišča, ki je obsodilo 57 ljudi zaradi sodelovanja z okupatorji. V svojem sporočilu o tej sodbi je ljubljansko temeljno sodišče zapisalo naslednje.

S sodbo Vojaškega sodišča ljubljanskega vojnega področja opr. št. II Sod 1508/45 z dne 28. 8. 1945 so bili: 1. Angela Masche (roj. 28. 3. 1906 v Blokah), 2. Vida Wagner (roj. 29. 11. 1900 v Ljubljani), 3. Franc Wagner (roj. 30. 10. 1903 v Ljubljani), 4. Anton Princ (roj. 13. 1. 1885 v Kašlju), 5. Lovro Zorc (roj. 8. 10. 1894 v Dobravi), 6. Emil Jakl (roj. 28. 10. 1903 v Rupi), 7. Marija Dekleva (roj. 15. 10. 1895 v Straži), 8. Joško Medved (roj. 26. 6. 1906 v Gorici), 9. Franc Vavpotič (roj. 23. 4. 1911 v Ormožu), 10. Marija Jurman (roj. 19. 5. 1897 v Ljubljani), 11. Julijana Fojkar (roj. 4. 5. 1905 v Stari Loki), 12. Julij Kavčič (roj. 12. 4. 1910 v Ljubljani), 13. Angela Oven (roj. 4. 4. 1907 na Bledu), 14. Zora Boc (roj. 1. 3. 1909 v Ljubljani), 15. Josip Ivac (roj. 19. 2. 1890 v Veliki vasi), 16. Jože Okorn (roj. 23. 2. 1875 v Moravčah), 17. Lojze Rojec (roj. leta 1910), 18. Ivo Filipčič (roj. 3. 3. 1894 v Brezicah), 19. Ivan Samec (roj. 17. 11. 1896 v Ljubljani), 20. Františka Struna (roj. 18. 4. 1906 v St. Lambertu), 21. Franc Boc (roj. 14. 7. 1900 v St. Juriju, Gro-

suplje), 22. Jana Milčinski (roj. 5. 12. 1920 v Ljubljani), 23. Albina Vehovec (roj. 1. 3. 1902 v Martinji vasi), 24. Ivan Špan, 25. Emil Batisto (roj. 5. 4. 1892 v Muškulji), 26. Josipina Batista (roj. 6. 8. 1890 v Visku), 27. Desanka Knez (roj. 12. 2. 1901 v Žabarju pri Novem Sadu), 28. Alojz Šmerkolj (roj. 28. 11. 1877 v Novem Mestu), 29. Pavla Valič, 30. ing. Vinko Košir, 31. Heli Mezgoš, 32. Antonija Božič, 33. Pavla Jakomin, 34. Bogdan Rebolj, 35. Albin Vrhovec, 36. Stane Rožnik, 37. Ana Esbacher, 38. Janko Vertin, 39. Felmut Turzanski, 40. Stanko Kos, 41. Julijana Konjar, 42. Bruno Galetta, 43. Karel Rosenwirth, 44. Melhior Fornik, 45. Adolf Refmic, 46. Enrico Medic, 47. Evelina Pahor, 48. Oto Sterzel, 49. dr. Oto Bajc, 50. Vladimir Bajc, 51. Marija Bazovičar, 52. Ignac Vok, 53. Boris Vizjak, 54. Marta Blinc, 55. Bizovičar, 56. Matija Sečko in 57. Irma Samec spoznani za krive kaznivega dejanja po čl. 14 Uredbe o vojaških sodiščih, ker da so politično in gospodarsko sodelovali z nemškim in italijanskim okupatorjem, s pod-

pisovanjem listin, s katerim se prizna aneksija in da so kupili od italijanske firme „Emona“ nepremičnine izseljenih Nemcev.

Za to kaznivo dejanje so jim bile izrečene kazni zaplembe premoženja, pridobljenega s kaznivim dejanjem; poleg tega pa tudi Antonu Princu in Juliju Kavčiču vsakemu kazen 6 mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom, pogojno za dobo enega leta; Ivo Filipčiču kazen 1 leto in 6 mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom pogojno za dobo 1 leta in zaplemba vse nepremične imovine; Jošku Medvedu kazen 1 leto odvzema prostosti s prisilnim delom pogojno za dobo dveh let in zaplemba vse nepremične imovine; Pavli Valič 1 leto odvzema prostosti pogojno za dobo 2 let in zaplemba celotne imovine; Brunu Galetu kazen 1 leto odvzema prostosti pogojno za dobo 2 leti in zaplemba polovice imovine; Ignacu Voku kazen 1 leto odvzema prostosti s prisilnim delom, izguba državljanских pravic za dobo 4 let ter zaplemba celotne imovine.

Vrhovno sodišče RS je s sodbo opr. št. I Ips 109/91 z dne 1. 7. 1992 ob reševanju zahtev javnega tožilca Republike Slovenije za varstvo zakonitosti pravnomočno sodbo Vojaškega sodišča Ljubljanskega vojnega področja opr. št. II Sod 1508/45 z dne 28. 8. 1945 po uradni dolžnosti razveljavilo ter zadevo poslalo Temelnemu sodišču v Ljubljani v novo sojenje.

V nadaljnjem postopku pred Temelnim sodiščem v Ljubljani, Enota v Ljubljani je Temeljni javni tožilec v Ljubljani prvotno obtožbo umaknil. Temeljno sodišče v Ljubljani, Enota v Ljubljani pa je s sklepom V K 185/92 z dne 14. 9. 1992 kazenski postopek zoper vseh 57 obdolžencev ustavilo.

Na novo pa so pravico deliti tudi v štajerski metropoli. Temeljno javno sodišče v Mariboru je umaknilo obtožnico, Temeljno sodišče v Mariboru, enota v Mariboru pa razveljavilo sodbo Okrožnega sodišča v Mariboru, v zvezi s sodbo Vrhovnega sodišča LRS iz leta 1949.

Zoper dijake Ekonomskega tehnikuma v Murski Soboti sta bila inscenirana dva procesa - prvi v januarju, drugi februarja 1949 zaradi „organiziranja oborožene tolpe“, v katerih so bili obdolženi obsojeni na po več let odvzema prostosti s prisilnim delom.

V prvem procesu je Okrožno sodišče v Mariboru s sodbo opr. št. K 644/48, z dne 8. 1. 1949 obsodilo, Vrhovno sodišče LRS v Ljubljani, opr. št. KŽ 17/49, z dne 2. 2. 1949, pa potrdilo sodbe obdolženih: 1. Hermana Tancek, (roj. 11. 1. 1930 v Murski Soboti), 2. Ernesta Bransbergerja (roj. 7. 1. 1929 v Korovcih), 3. Jožeta Horvata (roj. 4. 3. 1930 v Murski Soboti), 4. Franca Kološa (roj. 20. 9. 1930 v Murski Soboti). Sodbe so razveljavljene, kazenski postopek pa ustavljen s sklepom Temelnega sodišča v Mariboru, Enota v Mariboru, opr. št. IV K 171/91 - 37, z dne 22. 11. 1991.

V drugem procesu je Okrožno sodišče v Mariboru, s sodbo opr. št. K 21/49, z dne 8. 2. 1949, obsodilo, Vrhovno sodišče LRS v Ljubljani, s sodbo št. KŽ 61/49, z dne 23. 3. 1949, pa potrdilo sodbe obdolženih: 1. Evgena Kuštorja, 2. Franca Bencika, 3. Štefana Merklina, 4. Belo Štivana - vsi iz Murske Sobotice.

Na zahtevo obsojenih po obnovi postopka, zaradi sode oprte na neveljavnih dokazih in „priznanja le zaradi brutalnega fizičnega in psihičnega nasilja“, pa je senat Temelnega sodišča v Mariboru, Enota v Mariboru, opr. št. K 482/91, z dne 13. 12. 1991, sklenil, da se dovoli obnova kazenskega postopka, ki je bil pravnomočno končan z zgornj navedenima sodbama.

Krivda Josipa Benka

Obnova procesa

Na zahtevo Edite Benko, vnukinje znanega industrialca iz Murske Sobotice, je senat Temelnega sodišča v Murski Soboti, enota v Murski Soboti, pod predstvom predsednika sodišča Ladislava Panteka, sklenilo, da se zoper obsojenega Josipa Benka dovoli obnova kazenskega postopka.

S sodbo vojaškega sodišča JA za Štajersko in Prekmurje, opr. št. Sod 8/45

- 20, z dne 1. 6. 1945 je bil imenovan obsojen na 12 let robije, na trajno izgubo državljanских časti in na zaplemba njegove celotne imovine, premožne in nepremične. Višje vojaško sodišče za Slovenijo, opr. št. Sod 8/45, z dne 12. 6. 1945, je sodbo potrdilo, v zvezi s 1. členom Uredbe o dopolnitvi uredbe o vojaških sodiščih pa izreklo smrtno kazen, ki je bila izvršena 15. 6. 1945.

NOVA DOBA

Glavni in odgovorni urednik: Janez Sever

Uredniki: LucaS (fotografija), Anton Koritnik (svobodne aktivnosti), Zoran Vlajić (dopisništvo Koper)

Tajnica redakcije: Suzana Rober

Izdaja PRESE d.o.o., direktor: Janez Sever, pomočnica direktorja Valerija Glavač - Tiska Družbeno podjetje Delo - Tisk časopisov in revij, p.o. - Naslov uredništva: Celje - knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel. (063) 441-215, 441-606, telefax (063) 25-849. Dopisništvo Koper, Cankarjeva 5, 66000 Koper, telefon (066) 23-868, telefax (66) 51-702. Za naročnino glej naslovnico. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov.

Brezposelnost bo naraščala, proizvodnja še naprej padala

Kaj nas čaka v letu 93

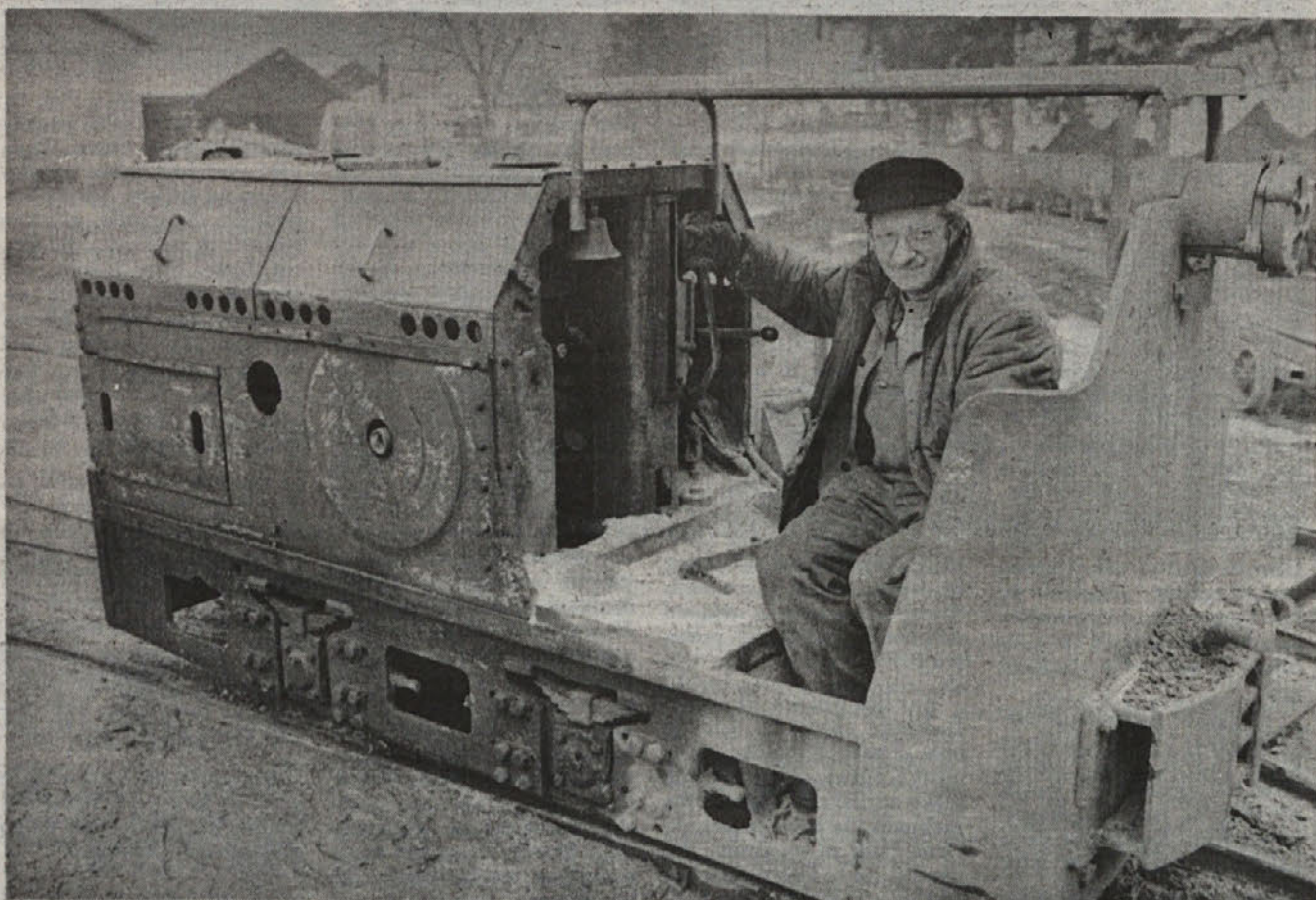
Kljub temu, da smo v novo leto stopili dokaj optimistično razpoloženi, se vse bolj kaže, da za takšno razpoloženje ni bilo prave podlage, kajti tudi v letošnjem letu se bo po vseh predvidevanjih nadaljevalo zmanjševanje domačega bruto proizvoda, ki naj bi bil letos realno še za odstotek manjši kot lani, ko je padel za 7,5 odstotka v primerjavi s predlanskim. Morda to res pomeni ustavljanje padanja gospodarske rasti, ni pa nobeno zagotovilo, da bo pričela proizvodnja kaj kmalu naraščati, kar bi nas edino lahko pripeljalo iz sedanjih težavnih razmer.

gov na jugu in vzhodu še ni pobralo.

Edini izhod je izvoz!

Makroanalitiki so v vidanju letošnjega gospodarskega leta vse podredili izvozu, ki je ključ sloveskega gospodarskega razvoja in edini, ki lahko, vsaj v kratkem času, spodbudi gospodarsko rast. Po njihovo-

bohotno in nesposobno birokracijo, tako v podjetjih kot v državni upravi in javnih službah. Če upoštevamo teh 35 odstotkov delavcev in številna podjetja, ki po mnenju najbolj črnogledih analitikov v novih razmerah nikakor ne bodo mogla preživeti, dobimo po njihovem mnenju katastrofalno številko 350.000 nezaposle-

Ti suhoparni podatki pomenijo, da bo leto 93, ne glede na makroekonomske kazalce o ugodni zunanji trgovinski menjavi in inflaciji, leto še večjih socialnih in človeških stisk, kot je bilo prejšnje. Vlada sicer položaja ne prikazuje tako črno, vendar pa je treba biti do njenih napovedi skeptičen, saj nas v tem potrjujejo izkušnje iz preteklosti. Tako je piscu teh vrstic nekaj mesecev po nastopu Drnovškove vlade, tedanji podpredsednik vlade za gospodarstvo in sedanja predsednik Državnega zbora, mag. Herman Rigelnik v intervjuju trdil, da se gospodarska gibanja že izboljšujejo oziroma, da smo že dosegli dno krize, in napovedoval pričetek gospodarske rasti, čeprav se ta še do danes ni pričela. Proizvodnja še naprej pada - to pa je eden bistvenih kazalcev gospodarskega stanja v državi.

Se vedno nismo dosegli dna krize, saj se sedaj tudi vladni resorji (makroekonomisti iz republiškega planiranja) strinjajo z napovedmi o še nadaljnjem padanju domačega bruto proizvoda. En odstotek je sicer precej manj kot v minulih dveh letih (lani je bruto pro-

izvod padel za 7,5 odstotka, predlani pa kar za 9,3 odstotka), vendar pa to še nikakor ne pomeni oživljanja proizvodnje.

Tudi investicije, po predvidevanjih letos še ne bodo oživele, po nekaterih predvidevanjih naj bi se investiralo celo manj kot lani - kar ravno tako ne daje upanja za nekakšno zgodbo o uspehu.

Resda naj bi letos gospodarstvo poslovalo v nekoliko stabilnejših razmerah. Tečaj tolarja naj bi po napovedih sledil relativnim cenam, inflacija naj bi bila zmerna pa tudi obresti naj bi se nekoliko zmanjšale - vendar ne bistveno! Analitiki predvidevajo, da bo centralna banka zaradi stabilizacije vztrajala pri precej omejevalni denarni politiki. Do poletja pa naj bi bila nared tudi najnujnejša spremljevalna zakonodaja zakonov o privatizaciji in o sanaciji bank.

V primeru, če bi se sedanja prodaja na trge nekdanje Jugoslavije zmanjšala še za polovico - strah, da bi do tega res prišlo nikakor, ni utemeljen, bi slovenska proizvodnja padla še za nadaljnje 3 odstotke. Nikakor pa ne smemo pozabiti, da se gospodarstvo zaradi izgube tr-

vem mnenju bi lahko prodajo blaga na tuja tržišča ob upoštevanju domačih konkurenčnih pomanjkljivosti, realno povečali za 5 odstotkov, izvoz storitev pa predvsem na račun turizma, za 12,5 odstotka.

Po vseh predvidevanjih bo tudi letos naraščalo število brezposelnih - to naj bi že kmalu občutili kot posledico prestrukturiranja in sanacije podjetij. Zelo pa se razlikujejo ocene o tem, za koliko naj bi se povečalo število brezposelnih. V najboljšem primeru naj bi bila stopnja brezposelnosti v letošnjem letu 13,6 odstotka (120.000 brezposelnih - tej številki smo se že zelo približali), vendar pa je to število vprašljivo, saj analitiki, ki opravljajo analize v številnih podjetjih, ugotavljajo, da je v povprečju, kar 35 odstotkov zaposlenih nobene vrednosti, pač pa povzročajo dodatne in nepotrebne proizvodne in poslovne stroške.

Vendar pa te ocene ne letijo toliko na delavce v proizvodnji, ki jih je moralo zaradi drastičnega in nepremišljenega odpustanja marsikatero podjetje celo ponovno zaposliti, pač pa predvsem na še vedno pre-

nih in le še 500.000 zaposlenih.

Tako daleč verjetne le ne bomo prišli (vsaj še letos ne), vsekakor pa je v letošnjem letu dokaj malo verjeten kakršenkoli razvojni preboj in zato bi bil uspeh že, če bi se vsaj ustavilo padanje proizvodnje in bi se le-ta pričela vsaj rahlo dvigovati, vendar pa po mnenju makroekonomistov, vsaj v letu 93 tega ni realno pričakovati. Janez Vodnar

VULKANIZACIJA in AVTOPRALNICA

nudi storitve z najbolj sodobnimi stroji

Rosando PREVOLNIK

Teharje, tel.: (063) 32-900

Projekt Zdravih mest

Sejem Paracelsus

V okviru projekta Svetovne zdravstvene organizacije Zdrava mesta bo v Celovcu od 14. do 17. januarja sejem Paracelsus, namenjen vsem, ki želijo strokovni kot tudi širši javnosti predstaviti svoje delovanje na področju zdravljenja, promocije zdravja in prispevati h kvalitetnejšemu življenju v bolj zdravem okolju.

Na sejmu, ki poteka pod pokroviteljstvom avstrijskega ministra za znanost in raziskovanje, ministrstva za zdravstvo, ministrstva za delo in za šolstvo, koroške vlade ter mesta Celovec, bodo sodelovala tudi nekatera slovenska mesta. Poleg Ljubljane, Maribora in Trebnjega bo skušalo tudi Celje dati svoj prispevek k zdravemu okolju.

Zdrava mesta Slovenije, od novembra dalje povezana v nacionalno mrežo, že dalj časa na različne načine sodelujejo z nekaterimi avstrijskimi organizacijami in mesti. S predstavitvijo na sejmu Paracelsus bomo tudi v mednarodnem prostoru predstavili naše delovanje, skrb za okolje in zdravo življenje, druga prednost pa prinaša priložnost za tesnejše sodelovanje z avstrijsko mrežo Zdrava mesta, kjer se ukvarjajo z razrešitvijo podobnih problemov kot pri nas. Nedvomno bo dobrodošlo povezovanje z malimi in sre-

dnjevelikimi mesti, ki imajo neredko drugačne probleme kot vlemesta.

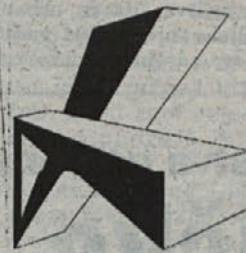
Minister za zdravstvo dr. Božidar Voljc bo skupaj z avstrijskim ministrom za zdravstvo dr. Michaelom Ausserwinklerjem sejem odprl, po otvoritveni slovesnosti pa bo na srečanju, ki se ga bodo udeležili pomembni strokovnjaki s področja promocije zdravja, med njimi tudi direktorica urada WHO za promocijo zdravja dr. Ilona Kickbusch, predstavil prizadevanja Slovenije za boljše človekovo zdravje.

Petsto let mineva od rojstva slovitega Paracelsusa, zdravnika, filozofa, alkimista in mistika, predvsem pa utemeljitelja k celostnemu pristopu zdravljenja človeka. Tudi ta obletnica je eden izmed razlogov za skrbno organizacijsko in vsebinsko pripravljeno srečanje. Če ne kaj več, nam bo uspelo dokazati vsaj to, da nam ni vseeno.

K. L.

Božo Berk FOTO ATELJE

63000 Celje, Na Okopih 2c, ☎ 063/25-889

RADIO ALFA d. o. o.

Cankarjeva 1, 62380 Slovenj Gradec,

Tel. 0602 41-630

FAX 0602 41-244

PRVA PROPAGANDNA AGENCIJA NA KOROŠKEM IN RADIO BREZ STALNE FREKVENCE

Smo producenti

PROGRAMA ALFA RADIA VELENJE

Prisluhnite nam vsak ponedeljek, sredo in petek od 20. do 24. ure na frekvencah 88,9 in 97,2 Mhz.

Pomurski sejem se želi odcepiti od Ljubljanskega

Voli in ostali

Splošni odcepitveni trend, ki je zavladal v Evropi, na Balkanu in ne nazadnje tudi v Sloveniji, posebej v njenem vzhodnem delu, je očitno okužil tudi Pomurski sejem. Kar naenkrat se vrli sejmarji iz Gornje Radgone več ne spominjajo, da so že od leta 1975 v enoviti firmi skupaj z današnjim Ljubljanskim sejmom. Pomurci verjamejo, da bodo samostojni uspešnejši, kar pa jim Ljubljančani ne prepuščejo.

Do zapleta je prišlo ob preoblikovanju Ljubljanskega sejma v delniško družbo, ko so nekateri zunanji sodelavci Pomurskega sejma najbrž zavohali denar, čeprav vsi

skega, zgradili v Gornji Radgoni številne objekte in tako ali drugače izboljševali projekt.

Pomurski zunanji sodelavci vztrajajo na tem, naj

pri čemer pozabljajo, da je „močvirnikom“ do zdaj kar dobro uspevalo.

Kar naenkrat so postali nejevoljni tudi razstavljalci, ki trdijo, da so vložili preveč denarja v njihov, pomurski projekt, da bi zdaj med polizali Ljubljančani. Zadrževajo ustanovitev kapital-ske družbe Pomurski sejem, samostojnega gospodarskega subjekta, katerega bi si lastila podjetja, ki so do sedaj vlagala v razvoj sejma, vrata po bodo ostala odprta tudi drugim pravnim in fizičnim osebam.

Upokojeni direktor Pomurskega sejma Ivan Kovač, ki si je svoj penzion zaslužil z zares dobrim delom, kar mu prav nihče ne oporeka. Tudi on trdi, da o sejmu odločajo tisti, ki so nič ali zelo malo prispevali k njegovemu razvoju. Najbrž je mislil na Boruta Jeršeta, direktorja Ljubljanskega sejma.

Omenjeni gospod iz Ljubljane ne vidi nobenega zapleta: „Nekateri posamezniki so stvar preveč napihili, namesto, da bi ji pustili prosto pot. Ve se, da je bila ob stečaju Pomurskega sejma leta 1975 vsa pozitivna in negativna prenešana na Gospodarsko razstavišče. Od takrat je obstajala enovita firma, naziv Pomurski sejem pa se je ohranili iz več razlogov, najvažnejši je bil vsekakor v njegovi tradiciji. Enovitost je pomenila enotno poslovno politiko in enotno ekonomsko upravičenost. Takrat so bila postavljena izhodišča, kaj bomo razvijali v Ljubljani in kaj v Gornji Radgoni.

V Gornjo Radgono je prihajal denar tako iz Ljubljane kakor tudi iz regije. Veliko objektov zgrajenih v mestu ob Muri je last posameznikov in firm. Dejstvo je, da je deleže zelo težko ugotavljati, sigurno pa je, da je bil regi-

onalni ogromen.

V Gornji Radgoni so prišli s predlogom, da bi bili radi samostojni, kar sprejemam z razumevanjem. Problem je samo v tem, da bi to radi dosegli prehitro. Gre za ustanovitev novega podjetja, pri čemer je potrebno vedeti, da so sejmski objekti družbeno premoženje in je nemogoče prehitovati zakonodajo. V četrtek imamo sestanek na občini v Gornji Radgoni, kjer se sestajamo že od poletja dalje. Dogovarjamo se s predstavniki občine, medobčinske gospodarske zbornice, delavcev, razstavljalcev in drugimi zainteresiranimi. Stvar teče naprej, nekomu prepočasi, drugemu prehitro.

Kar tiče Kovača, ki je imel starostne pogoje in delovna leta, je najbolj logično, da je odšel v pokoj. On se je s tem težko sprijaznil. Morate me razumeti, da potrebujem aktivne ljudi in ne smem dopustiti, da bi kdo počasi postal ovira. Ne želim se spu-

stiti na nivo, da bi drug drugega napadala. Cenim njegovo delo, ni pa lepo, da negira naš doprinos. Mislim, da izhajamo vsi iz tega, da bomo delali dobre sejme, končuje Borut Jerše, direktor Ljubljanskega sejma.

Ljubljancani tako prav nič ne ovirajo Prekmurcev, da odidejo po svoje.

Mogoče so celo veseli, saj niso „iredentisti“ ob stečaju imeli kaj prinesti. Tako so se predstavniki Ljubljanskega sejma in Gospodarskega razstavišča na zadnjem, novembrskem sestanku v Gornji Radgoni strinjali, da se do 15. januarja letošnjega leta ugotovijo lastninski deleži Pomurskega sejma in da se ustanovi komisija sestavljena iz predstavnikov Ljubljanskega sejma, Gospodarskega razstavišča, občine Gornja Radgona, Gospodarske zbornice za Pomurje, SDK Murska Sobota in predstavnikov razstavljalcev, ki bo „cenitev“ izvedla.

28. decembra 1992 pa je iz Ljubljane proti Gornji Radgoni poromalo pismo naslovljeno na župana Alojza Vgrinčiča. Sporočilo, ki ga je sestavil in na svetlo dal Borut Jerše, glasi takole: „V zvezi z našim zadnjim sestankom pri vas v Gornji Radgoni 16. novembra 1992 vam predlagamo, da se formira Pomurski sejem kot samostojna delniška družba izven Ljubljanskega sejma.

Predlog je obravnaval in ga sprejel že tudi Upravni odbor Ljubljanskega sejma. O pripravi potrebnega elaborata in zadolžitvah v zvezi s tem bi se dogovorili na našem prihodnjem sestanku. Ostale dogovorjene podatke v zvezi s preteklim poslovanjem vam bomo posredovali takoj po Novem letu.“

Pisemce z novoletnimi pozdravi na koncu je Pomurcem končno naznanilo tako dolgo pričakovano „svobodo“.

Franc Furland

Borut Jerše, direktor Ljubljanskega sejma

v en glas trdijo, da cvenka nočejo, da jim gre le za razvoj regije. Res je, da so v svetem neznanju, da je Pomurski sejem že skoraj dvajsetletje del Ljubljan-

se „njihov“ sejem organizira kot samostojno podjetje. V prid temu navajajo trditve, da iz urbane Ljubljane ni mogoče voditi sejmov ruralnega značaja,

Privatizacija zdravstva ustvarja nevarne konflikte

Zdravniške zdrahe v Kranju

Pet ginekologov Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo v Kranju je zaradi oddaje prostorov bolnišnice v najem zasebnemu kirurgu decembra lani naslovilo protestno pismo občini Kranj in zdravstvenemu ministrstvu. Ker odgovora teh dveh organov še niso dočakali, so s svojim protestom seznanili tudi javnost.

V porodnišnici še plastična kirurgija

Poleti so v bolnišnici pričele krožiti govorice, da bo dal direktor porodnišnice prof. dr. Marko Lavrič zasebnemu kirurgu plastiko v najem ambulantno in malo operacijsko dvorano. Ob koncu leta je bila pogodba o najemu sklenjena, podpisala pa sta jo zasebni kirurg dr. Fabijan in direktor porodnišnice. To je povzročilo ogorčen protest petih od sedmih ginekologov, ki so zaposleni v bolnišnici.

Zdravniki so direktorju zamerili predvsem to, da je

oddal prostore v najem zasebniku brez posvetovanja s strokovnim kolegijem. Dr. Žabkar je prepričan, da pogodba za njihovo bolnišnico nikakor ni koristna, pač pa škodljiva. Meni, da je napisana tako, da lahko v najkrajšem času uniči njihovo ustanovo, ki le še ni v tako hudih težavah, da sama ne bi zmogla izplavati iz njih.

Dr. Žabkar pravi, da je direktor Lavrič zagotavljal, da velja pogodba le za leto dni in da je korektno sestavljena. Na sestanku, do katerega je prišlo zaradi nasprotovanja ginekologov, pa

naj bi med drugim izjavil tudi, da ne ve za točno vsebino pogodbe, kar po mnenju dr. Žabkarja pomeni, da je nesposoben za funkcijo, ki jo opravlja, če sploh ne ve, kaj podpisuje. Dr. Žabkar je kot primer za neekonomsko odločitev direktorja navedel svoje ordiniranje enkrat tedensko v ambulanti v Savi, za kar njegova bolnišnica dobi 65.000 tolarjev mesečno. Od najemnine zasebnega kirurga, ki bo ordiniral in operiral trikrat tedensko, pa naj bi, sodeč po pogodbi, bolnišnica dobila le malenkost več.

Zakaj tako nizka najemnina

Direktor prof. dr. Marko Lavrič utemeljuje svojo odločitev za oddajo prostorov v najem z ekonomsko logiko. Navaja, da je v zadnjih petih letih v porodnišnici pa-

dlo število porodov za 30 odstotkov, število oskrbnih dni za 12 odstotkov, število operacij pa se je zmanjšalo kar za 27 odstotkov. Zato so zmogljivosti zapolnjevali z daljšanjem ležalne dobe. Izračuni kažejo, da je ležalna doba žensk na ginekologiji v Kranju najvišja v Sloveniji, kar pomeni, da pošiljajo v bolnišnico tudi ženske, ki bi jih lahko zdravili ambulantno. „Prepričan sem, da je to ena od možnosti, ki nam lahko pomaga preživeti v teh težkih časih,“ meni direktor Lavrič.

Direktor zavrača očitke ginekologov, ki menijo, da je z oddajo male operacijske sobe v najem ogrožena varnost žena in novorojenčkov. Meni, da varnost pacientk zaradi tega nikakor ni ogrožena. V podkrepitev navaja tudi mnogo malih bolnišnic, kjer ginekološke in kirurške sobe sploh niso ločene. Kar

se pogodbe tiče, pravi, da ni profitna, je pa ekonomska, saj bodo z najemnino za prostore pokrivali stroške, ki jih imajo z njimi. Vanjo ima vpogled ministrstvo za zdravstvo in Republiški zavod za zdravstveno zavarovanje, ki nista imela pripomb nanjo.

Direktor je konec novembra sklical svet bolnišnice, kjer je razložil svojo odločitev in zanj dobil podporo večjega dela kolektiva. Tako je peterica ginekologov s svojim nasprotovanjem ostala v manjšini. Sicer tudi oni v svojih izjavah nimajo načeloma nič zoper zasebno zdravniško prakso, vendar je tudi tokrat „hudič v detajlih“. Ginekologi zahtevajo ustrezen nadzor nad zasebno zdravniško prakso, razumno razmerje med državnim in zasebnim sektorjem in seveda čiste račune.

Morda je tudi ravnanje

kranjskih ginekologov eno od pojasnil, zakaj ne prihaja do hitrejšje privatizacije zdravstva, ki naj bi v bodoče le stekla. Seveda s tem ne mislimo omalovaževati trditve ginekologov, ki smatrajo, da takšen način ni najboljša rešitev in da bi morala biti najemnina vsaj profitna, vendar se človek ob tem sporu ne more otresti vtisa, da je pri vsem tem tudi kanček nevoščljivosti, saj ni razloga, da se prostora, ki je v bolnišnici samoval, ne bi smeli oddati v najem. Kljub temu pa bi zadeva verjetno dvignila precej manj prahu, če bi tudi direktor prof. dr. Marko Lavrič svoje kolege s tem pravočasno seznanil in pojasnil ter razložil svoje stališče in ne da so zdravniki šele po urgenceh dr. Žabkarja zvedeli, za kaj pravzaprav gre.

Adriano Ferrari

Pogovor s predsednikom Slovenske ljudske stranke
Marjanom Podobnikom

Kje se konča pragmatizem

„Slovenska vlada nima kmetijske politike, to kar dela, je namerno uničevanje slovenskega kmetijstva, ki bo imelo katastrofalne posledice. Tolikšna liberalizacija uvoza kmetijskih pridelkov, kot smo ji priča zadnje pol leta, ima lahko za cilj zgolj uničenje slovenskega kmeta“. Takšne nečedne namene je Drnovškovi vladi ob koncu pogovora pripisal predsednik SLS Marjan Podobnik.

V pričujočem intervjuju je tekla beseda tudi o povolitnem povezovanju desnosredinskih strank in o razlogih, zakaj ni prišlo do združitve SKD in SLS ter še dveh manjših zunaj parlamentarnih strank. Ravno tako pa tudi o možnostih sestave desnosredinske vlade, ki jo zagovarja Slovenska ljudska stranka.

Vaša stranka in vi osebno ste očitno dokaj zadovoljni z doseženim volilnim rezultatom, čeprav ste v primerjavi s prvimi volitvami izgubili 3 odstotke glasov.

„Res smo izgubili nekaj odstotkov, vendar pri ocenjevanju rezultatov izhajamo iz dejstva, da smo bili nekaj mesecev pred volitvami izredno nizko in da smo v kratkem času postavili Ljudsko stranko na nek način ponovno na noge.“

Prehod Ivana Omana kot predsednika stranke je bil za stranko določen stres in mislim, da smo večino tega nadoknadili, predvsem pa smo zadovoljni zato, ker smo stranka v vzponu. Toda glede na pričakovanja večine mislim, da smo dosegli uspeh. S temi volitvami smo uspeli afirmirati, predstaviti Slovensko ljudsko stranko in to je uspeh.

Kot kaže, ste se takoj, ko so bili znani volilni rezultati, odločili, da bo SLS ostala v opoziciji. Očitno menite, da bo takšna drža koristila stranki na naslednjih volitvah?

„To ne drži. Mi smo povedali določena stališča in tudi razloge zaradi katerih smo menili, da smo programsko in v delovanju nekompatibilni z nekaterimi strankami. Programsko smo si npr. z Združeno listo povsem nekompatibilni, podobno je tudi z Liberalno demokratsko stranko. To smo jasno povedali. Podali smo konstruktiven predlog za takšni desnosredinski vladni koaliciji, kjer bi bila tudi LDS in eventualno Drnovšek kot mandatar. Jasno pa je, da kot stranka, ki se zaveda razlogov za rezultat, ki smo ga dosegli in tega, kdo nas podpira, ne moremo pristati na to, da bi šli v neko vlado, kjer bi bili zraven samo zato, da bi nekdo z nami mahal.“

V svoj predlog o desnosredinski vladi ste vključili tudi Slovensko nacionalno stranko. Nekatere vaše pobude ustvarjajo celo vtis, da vam je na nek način ta stranka bližja kot pa Slovenski krščanski demokrati.

„Potrebno je poznati razmerja poslancev ne strank. Sedaj imajo poslanci večine

strank, od demokratske do socialdemokratske, zelenih in tudi drugih, zelo različne politične poglede. Na osnovi mojih spoznanj, ki izvirajo iz kontaktov z novimi poslanci ugotavljam, da tudi za takšno vlado obstaja realna možnost. Če bo Drnovšek uspel sestaviti levo vlado, jo bo pač sestavil, če pa ta vlada ne bo stabilna oziroma ne bo mogla obstati, bo potrebno iskati tudi druge možnosti.

Z SKD smo si programsko zelo blizu. Obstajajo pa nekateri različni politični pogledi (npr. o sodelovanju v koaliciji z ZL). V interesu obeh strank je nadalnje usklajevanje vseh stališč. O Jelincičevi SNS pa tole: to je stranka, ki je na svobodnih volitvah dobila svoj del glasov in jo je kot takšno potrebno upoštevati v parlamentu. Sedaj pa se ta stranka občasno obravnava, kot da je celo v parlamentu nek tujek. Prepričan sem, da je za slovenski politični prostor dobro, da je nacionalna stranka v parlamentu, ne na ulici.

Na vaš račun letijo hudi očitki, da s svojim zavračanjem združitve zmerno desno usmerjenih strank poglabljate razdor na desnici in ji s tem povzročate veliko škodo. So morda krivi osebni razlogi za to, da z Lojzetom Peterletom in ostalim vodstvom SKD ne najdete skupnega jezika?

„Osebnost s Peterletom nimava nikakršnih sporov in jih tudi nikoli nisva imela, razen kolikor je normalno v nekem političnem življenju in dogajanju.“

Poenostavljajo tisti, ki mislijo, da je možno dve močni, dobro organizirani stranki tako enostavno zdru-

žiti, kot presuti dve gajbici jabolk v eno. Glavni odbor stranke se je s štiriinosemdesetimi glasovi izjasnil za sodelovanje, štirje so bili vzdržani, nihče pa ni bil za takojšnjo združitve oziroma za združitve po predla-

ganih variantah. Upam si trditi, da je največ za sodelovanje in približevanje desnice naredila prav Ljudska stranka in da tisti, ki ultimativno postavljajo celo neke roke, vi veste, da je ena od variant celo določala 30. decembra ob deseti uri združitveni kongres, niso resni. Mi smo pač resna stranka in ne pristajamo na nobene takšne zahteve, pa tudi sam sem prepričan, da Slovenija v tem trenutku rabi resno in dosledno Ljudsko stranko. Stranko, za katero se ne bomo vsak teden posebej bali, s kom bo šla v koalicijo, ali bo zamenjala svoj program zaradi nekih takšnih ali drugačnih osebnih ambicij. Na desnosredinskem prostoru je to pač Ljudska stranka. Da v svojih razmišljanjih nismo sami, dokazuje to, da smo stranka z daleč največjim vzponom. Prepričan sem, da k nam prihaja več uglednih posameznikov kot h katerikoli drugi stranki. Pri družujejo se nam celo kraljevni odbori, precej pa je tudi napovedi prestopov poslancev prav v SLS. Za nas je to znak, da smo na pravi poti.“

Se strinjate z mnenjem, da je edina alternativa slovenskih zmerno desnih strank njihova združitev?

„Prepričan sem, da bo razvoj potekal v smeri zmanjševanja strank, vendar sem tudi prepričan, da bi z neko napol spekulativno združitvijo desno usmerjenih strank naredili največjo uslugo prav levici, saj bi to oslabilo notranjo moč teh naših strank. V tem trenutku je SLS notranje izjemno stabilna in močna stranka, ki je sposobna velikih projektov, ki je

sposobna boljše sodelovanja v vladi, če bi se vključila vanjo, in pa tudi močnega opozicijskega delovanja. S svojimi zvezami smo sposobni na kmečkem, delavskem in drugih področjih močnega sindikalnega delo-

vanja. To je treba ceniti in ohranjati. Nekaj podobnega, mogoče malo manj, velja tudi za krščansko demokracijo.

Združitev, ki se pričakuje, so druge države izpeljale v svoji demokratični preteklosti, ko je zato napočil čas, in če bo razvoj normalno potekal, bo šel tudi pri nas v tej smeri. Vendar mi trdimo, da takšni poizkusi, kot je bil Omanov, ki je zahteval ali združitev ali pa grem, zahtevajo tudi svoje posledice. Zaradi tega so bili za pol leta ustavljeni vsaki pogovor o normalnem sodelovanju med temi strankami.“

Pod kakšnimi pogoji bi SLS pristala na združitev SKD? Bi na primer hotela imeti predsednika te nove stranke iz svojih vrst?

„To sploh ni temeljno vprašanje. Nikjer se to vprašanje kot tako ni postavljalo. To so spekulacije. Mi lahko npr. v primeru neke združitve ohranimo vse funkcije vendar bi bila združitev, če ne bila posledica demokratičnega procesa negativna.“

Veliko govorite o načelnosti, premočrtnosti in zvestobi svojim volilcem. Vendar pa mora biti politika tudi pragmatična, pripravljena na pogajanja in kompromise.

„To drži, vendar pa je vprašanje kje se konča pragmatizem in kje je meja, preko katere ne moremo iti. Prav gotovo ni pragmatizem, če bi se zaradi sodelovanja v vladi odpovedali svojemu programu.“

Janez Vodnar

Drnovšek - slon med porcelanom

Kljub temu, da od volitev minevajo že trije tedni, nove vladne koalicije še vedno nimamo. To v razmerah parlamentarne demokracije in glede na volilne izide sicer ni nič čudnega, vendar pa dogajanja katerim smo v zadnjih dneh priča na slovenski politični sceni, ne dajejo kaj dosti upanja, da bomo kmalu dobili stabilno vladno koalicijo, saj bo le-ta, ki se sedaj nakazuje vse prej kot stabilna.

Vse bolj se vidi, da je levosredinska koalicija najverjetnejša možnost, seveda je to odvisno predvsem od krščanskih demokratov, ki so ta hip od vseh parlamentarnih strank v najtežjem položaju. Od njihove odločitve za vstop v vlado je resda odvisna tudi bodoča razdelitev političnega vpliva v državi, vendar pa bi imela takšna odločitev lahko za samo stranko tudi izredno negativne posledice, posebej še glede na to, da si Drnovšek očitno ne more in noče zamisliti nove vlade brez sodelovanja Združene liste v njej.

Položaj Krščansko demokratske stranke še otežuje cela vrsta grobih napak, ki jih je naredila po volitvah. Prva je gotovo Peterletovo razlaganje doma in v tujini, da bo on bodoči zunanji minister, kar se sedaj kaže kot vse bolj nerealna opcija.

Dejstvo je, da se SKD srečuje s težavno dilemo - če gre v tako imenovano veliko koalicijo, kamor jo Drnovšek očitno želi spraviti, s tem tvega, da ji njeni volilci tega ne bodo nikoli odpustili in bodo na prihodnjih volitvah raje oddali svoj glas konkurenčni Slovenski ljudski stranki. Le-ta se tega dobro zaveda in zato kljub temu, da ji je Drnovšek zaradi vztrajanja Krščanskih demokratov, ponudil možnost sodelovanja v vladi nikakor ni pripravljena iti v koalicijo z Združeno listo.

Očitna je tudi Drnovškova želja, da bi učinkovito razbil desnico s tem, ko bi v vlado pritegnil zgolj SKD ne pa tudi SLS. To so spoznali tudi na desnici, zato je njihov vstop v vlado skupaj z Združeno listo dokaj neverjeten, če pa bo do njega vseeno prišlo lahko SKD na bodočih volitvah, reši le eno - in sicer, da se bo do teh volitev v državi bistveno izboljšala gospodarska situacija, kar pa glede na vsa makroekonomska predvidevanja in naraščajočo brezposelnost, ki je ne bo tako kmalu uspelo umiriti nobeni vladi, ni dosti verjetno.

Ob tem se vsiljuje vprašanje ali je v Sloveniji res že napočil pravi čas za levosredinsko vlado, ki jo bomo po vsej verjetnosti dobili. Mar sta bili dovolj dve leti demosa (ki še daleč ni bil usmerjen tako desno kot se je takrat zdelo). Zakaj se Drnovšku zdi tako nemogoča desnosredinska vladna koalicija, ki bi v bistvu zajemala vse stranke razen SNS na desni in Združene liste na levi, zunaj pa bi verjetno ostali tudi zeleni, katerih odločitev, da ostanejo v opoziciji je za stranko te vrste tudi najpametnejša? So res tako nepremagljive programske razlike med LDS in LSL? Če vemo, da izjavljajo tako Krščanski demokrati kot Liberalni demokrati, da sta si njihova programa precej podobna, in da ne bi bilo pretežko doseči soglasja o temeljnih programskih usmeritvah, in da po drugi strani tudi v Slovenski ljudski stranki govorijo o precejšnji podobnosti svojih programskih usmeritev z usmeritvami SKD to nebi smel biti glavni vzrok. Se Drnovšek boji premočnega vpliva dveh desno usmerjenih strank na delo svoje vlade. Res je, da imata SKD in SLS skupaj več poslancev kot LDS, vendar pa bi Drnovšek to kaj lahko kompenziral z glasovi demokratov in socialdemokratov, ki bi prinesli večjo težo sredinskim strankam.

Sposobnost Liberalno demokratske stranke najlepše razgali dejstvo, da z Drnovškom na čelu, niso bili sposobni niti izračunati, kaj jim bo volilni sistem prinesel. Zato so izgubili od treh do desetih mest v parlamentu, kar se jim sedaj hudo otepa. Tako kot niso znali izračunati prednosti in slabosti volilnega sistema, ki si ga bodo sedaj prizadevali čimprej spremeniti, se očitno tudi ne zavedajo prednosti, ki bi jih prinesla desnosredinska vladna koalicija brez Združene liste. In ravno Drnovškova nepripravljenost, da bi se odrekel prenoviteljem, ki jih mimogrede rečeno, kljub njihovi veliki želji, za socialdemokrate ni priznala niti socialistična interakcionala, onemogoča sestavo desnosredinske vladne koalicije, ki bi lahko bila precej stabilna in tudi v tujini brez dvoma deležna precej več simpatij in zaupanja kot pa jih bo vlada, ki se nam obeta.

Adriano Ferrari

Pogovor z Dagmarjem Šusterjem, predsednikom Gospodarske zbornice Slovenije

Slovenija na razpotju

Novi prvi mož slovenske gospodarske zbornice, najširšega združenja podjetij na Slovenskem, je pred kratkim postal njen dosednji podpredsednik Dagmar Šuster. Znašel se je v zapleteni vlogi krmarja slovenske gospodarske barke med Scilo in Karibdo ali drugače: med vlado in sindikati. Kako se izogiba čerem in kakšna bo nadaljnja plovba, bi ga lahko vprašali najprej, pa nismo.

Bili ste v dokaj nenavadnem odnosu s (prejšnjo) slovensko vlado, da ne rečemo v sporu. Še vedno trdite, da ni imela ustreznega programa?

„Trdim in pri tem vztrajam, da vlada celovitega koncepta parlamentu ni predložila. Koncept, ki ga je stara vlada prinesla v parlament lanskega decembra, je slednji zavrnil in ji dal 'domačo nalogo', naj se z njim pojavi marca, ko bo sprejet proračun. Ob sprejemanju proračuna pa so pozabili, da bi bilo potrebno storiti še kaj drugega.

Nova vlada je nato sama sprejela dokument z naslovom Zasnova ekonomske politike, ki ima nekatere dobre elemente, njegova bistvena pomanjkljivost pa je, ni pa celovit. S tem je povezano tudi to, da Banka Slovenije, odkar opravlja monetarno oblast (štirinajst mesecev), še ni prišla v parlament s predlogom monetarne politike, ki je za gospodarstvo zelo pomembna. Banka Slovenije ima namreč odločilni vpliv, ne samo na monetarni agregat, temveč tudi na kreditno, na obrestno in na tečajno politiko. Zato nekateri upravičeno trdijo, da 'šef' ekonomske politike na Slovenskem pravzaprav nista bili ne stara ne nova vlada, ampak Banka Slovenije.

Na prvi seji Državnega sveta sem predlagal sklep, ki je bil sprejet, da bo tudi Državni svet razpravljati o gospodarski politiki, proračunu, bilanci javne porabe in o monetarni politiki. Poskušali bomo uveljavljati svoja stališča v parlamentu, kjer imamo tudi delodajalci štiri svoje člane. V parlamentu so tudi drugi ljudje iz gospodarstva in pričakujemo, da bodo sedanjí objektivno osrednji interesi nove države tudi upoštevani.“

Očitati ste, da je gospodarstvo na psu zaradi dajatev. Rešili nismo ne bank in ne železnic kot največjih agregatov porabe. Kritizirali ste davčno politiko, odnose do delovnih organizacij, s skupnim predznakom, da je država grozovanski porabnik ...

„Trdim, da so letošnji rezultati gospodarjenja do določene mere še vedno posledica vseh tistih nesreč, ki so se nam zgodile v preteklih letih (velika izguba trgov, razpad države, vojne, izpad SEV, itd.) in naše neustrezne gospodarske politike. Z drugačno gospodarsko politiko bi lahko bili rezultati boljši. Spriznati se bomo morali s tem, da se ne moremo do neskončnosti izgovarjati na dediščino (Markovića, vojno, razpad države), ampak moramo razmišljati predvsem o tem, ali smo se problemov v novi situaciji lotili prav.

Razlogov, zakaj gospodarstvo v lanskem letu ni naredilo in prodalo več, je kar nekaj. Prvi je v pomanjkanju trgov in s tem povezanih premalo agresivnih aktivnosti za iskanje novih.

Če pa bi bili nekateri elementi gospodarske politike drugačni, bi bili rezultati boljši. Tako na primer v prvem polletju nismo imeli ustrezne monetarne, obrestne in predvsem tečajne politike. Še vedno velja, da smo v enajstih mesecih tolar v primerjavi z marko revalvirali za neverjetnih 18 odstotkov in smo edina država na svetu, ki je svojo nacionalno valuto revalvirala glede na marko. Čisto sprenevedanje je jokanje za izvoznimi rezultati, prodajo, produkcijo in trgom, če

ni temeljnega (ne pa edinega in osamljenega) motiva, kot je kurs. Do junija je bil le-ta ekstremno nizek, v drugem polletju pa so se z njegovim delnim izboljšanjem popravili tudi rezultati.

Cena denarja je naslednji problem. V prvem polletju je bila cena kapitala enormno visoka in se ni dovolj zmanjšala niti po intervenciji države in Banke Slovenije.

Tretji problem so stroški. Celotna javna poraba (ki je v zadnjih mesecih mesečno 750 milijonov mark, kar znese letno 9 milijard mark) in strošek dela (ko so plače, posebej v zadnjih mesecih previsoke in bi morale nekaj časa mirovati, da bi lahko prišli na realni nivo, ki ga lahko gospodarstvo prenese s svojo kalkulacijo), sta za naša podjetja tako visoka, da ne morejo biti konkurenčna ne glede na to, kako dobra so.

Tu je še problem monetarne politike, ki je bila v prvem polletju ekstremno restriktivna, kar je sicer vplivalo na bistveno znižanje inflacije, vendar tudi na 14-odstotni padec produkcije v enajstih mesecih.

Padec bruto domačega proizvoda bo zanesljivo bistveno večji, kot napovedujejo, najmanj 10 odstotkov, kar je zelo visoka cena za stabilizacijo, pri čemer se nekateri vzroki težav prikrivajo, namesto da bi se reševali. Gre za velike dubioze v bankah in gospodarstvu, tuje dolgove, izgube in kalkulacije v javnem sektorju. Del teh problemov se prenaša in jih bomo morali reševati še v naslednjih letih.“

Ste s sindikati, ki so vam „smrtno“ zamerili odpoved kolektivne pogodbe, v sporu?

„Vse, kar so sindikati povedali, je njihova pravica, saj se borijo za svoje člane, na nekaj bistvenega pa so vendarle 'pozabili' - na ekonomske razmere, v katerih živimo. Pa še to. Kolektivne pogodbe se izvajajo v Sloveniji povprečno v višini osemdesetih odstotkov, kar pomeni, da naš predlog ni poskus znižanja plač, temveč usklajitev izhodiščnih plač z dejanskim stanjem.

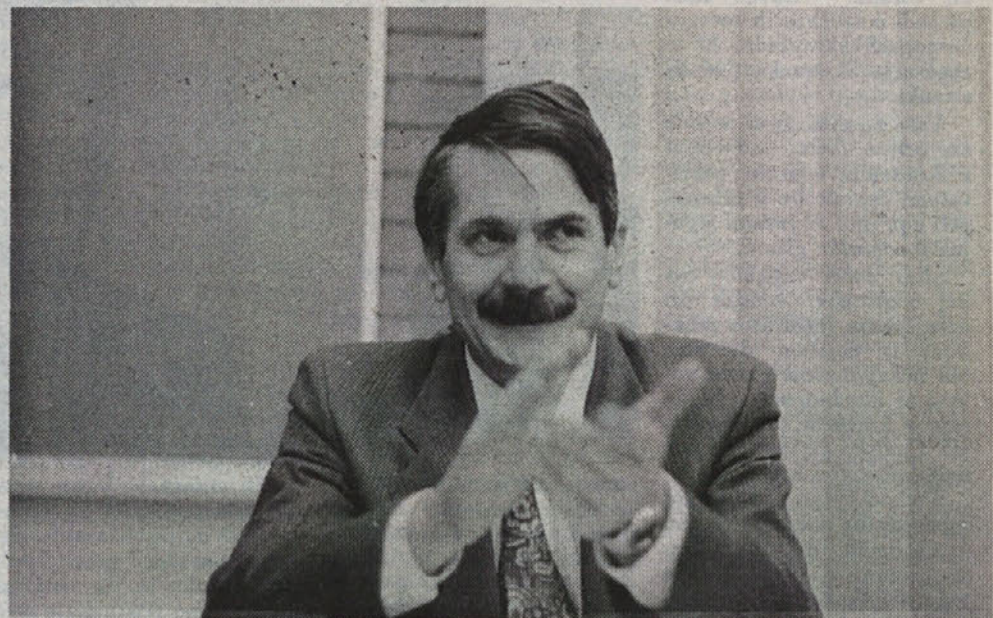
Sindikati prav tako dobro vedo, da smo se pol leta, do zadnje seje upravnega odbora v torek, 22. decembra, dogovarjali o novi pogodbi in spremembah. Šele v torek zjutraj smo dobili sporočilo, da sindikati niso pripravljeni na nikakršen dogovor, niti začasen. Po pol leta govorjenja o odpovedi kolektivne pogodbe smo to morali tudi storiti in si 'ohraniti obraz'. Takšno je bilo stališče gospodarstva.

Storili pa v resnici nismo nič drugega, kakor prisilili sindikate in sebe, da se dogovorimo v naslednjih dveh mesecih. Odpovedni rok do 1. marca nudi možnost razrešitve stvari. Sindikati so pozabili povedati tudi, kakšno je dejansko stanje gibanja osebnih dohodkov. V oktobru so bili v gospodarstvu realno bistveno večji, v novembru in decembru pa so bili še višji. Dejstvo je, da so povprečni osebni dohodki v gospodarstvu ta hip previsoki, kar je posledica tako imenovanega Tanzi efekta, ko se inflacija hitro znižuje, osebni dohodki pa se gibljejo po inerciji.

Če bi se hoteli s sindikati prepirati, kar pa ni naš interes, saj se želimo z njimi dogovoriti, bi imeli za njih veliko

zoprnih vprašanj. Morajo namreč vedeti, da je višina osebnih dohodkov v direktni korelaciji s številom zaposlenih. Če bodo plače tako visoke, se bo še zmanjšalo število zaposlenih. Postavlja se vprašanje, kakšna je vloga sindikatov, če je gospodarstvo v treh letih že izgubilo 180.000 delovnih mest. Mi smo ponudili za prihodnje leto konsistentni model gospodarske politike, ki predvideva realno enake osebnih dohodke in enako zaposlenost kot letos ob minimalni rasti bruto domačega proizvoda. Zelo enostavno se je postaviti na demagoško pozicijo 'smo za brez-pogojno spoštovanje kolektivnih pogodb'. To pa nima veliko zveze z resničnostjo. Kolektivnih pogodb namreč v praksi niso izpolnjevali, ker jih niso mogli.

Ze v začetku leta bomo začeli s sindikati trdi pogovore. Upam, da se bomo z njimi kakor tudi z državo do-

govorili. Preprosto ne morem verjeti, da bi glede na specifične interese in ambicije, ki jih imajo država, sindikati in zbornica, kdo od teh imel slabe namene.“

Na drugi strani je spor z državo. Dejstvo je, da kot pogajalec niste za vse sprejemljivi in da vas nekateri ne vidijo radi. Če se bo oblikoval vaš koncept gospodarske zbornice, bo bližje sindikatu kot državi ...

„Za predsednika sem bil izvoljen na tajnih volitvah s 83 odstotkov glasov. Predsednika gospodarske zbornice ne more (več) voliti niti država niti vlada niti sindikat. Semolič pravi, da je za našo odločitvijo v zvezi s kolektivno pogodbo država. To ni res, kar je mogoče zlahka dokazati. Ni pravila, ki bi določalo, do katerih stvari bodo imeli partnerji (sindikati, vlada, gospodarska zbornica) enotna stališča, kdaj pa se bodo odločali različno. Vprašanje je, če je ta tripartitizem ali tripartitnost socialnih partnerjev že dovolj izčiščen, ali je odnos natančno definiran.

Čaka nas dodatni napor, da pridemo do rešitev. Spori so smiselni in dopustni samo dotlej, dokler so produktivni in dajejo rezultate. Ker je interes za skupni rezultat zelo podoben pri vseh treh partnerjih, sem optimist. Rabili bi tudi nekaj temeljnih dogovorov strank v parlamentu o vprašanih gospodarske situacije. Če ne bo političnega konsenza za nekatere nujne rešitve, bo stvar šla v napačno smer.“

Nova vlada se še ni oblikovala. Ste presenečeni nad volilnimi rezultati?

„Malo so sicer res drugačni od mojih zasebnih napovedi, globalno pa ne. Iz optike gospodarskega razmišljanja bi

želel, da bi se naša politična scena čimprej normalizirala v tem smislu, da bi dobili predvsem tri resne stranke. Močno levosredinsko in z liberalci v sredini, po zgledu Nemčije ali Avstrije. Volilni prostor s petindvajsetimi strankami je bil malce nepregleden.

Blizu so mi ideje, ki govorijo o združevanju desno in levo od centra. To bi omogočilo stabilnejšo politično sceno in lažje soglasje vsaj o nekaterih temeljnih vprašanjih. Slovenija je trenutno na razpotju, ali bo uspela premagati izjemno težke materialne probleme na demokratičen način ali pa se bodo stvari hudo zaostrele. Če kdo v politiki misli, da se da kapital kovati na nacionalni nesreči, ki se nam lahko zgodi, bo razočaran. Alternative za parlamentarno demokracijo in tržno gospodarstvo niso v domeni nobene stranke. Alternative so socialni revolt in takšne ali drugačne trde 'varianete', tudi dikata-

tura in vse, kar spada zraven. Zdaj je čas, ko se bodo morale politične stranke z veliko odgovornostjo odločiti za dogovor vsaj o nekaterih ključnih gospodarskih vprašanjih. Gre za dogovorno rešitev temeljnih materialnih problemov države in njenih državljanov, ki bi morala preseči ozke strankarske interese. Dovolj bo še možnosti za strankarsko profiliranje, najprej pa je potrebno živeti.“

Manjše banke, ki so bile ustanovljene za razvoj podjetništva, ne usmerjajo denarja v gospodarstvo, temveč v Ljubljansko banko, kjer imajo fantastične obresti in nikakršnega rizika ... Narodu se poskuša naložiti dolg za Kidričevo, železarnе, 180.000 ljudi je že na cesti ...

„Potrebno je vedeti, da ima Slovenija cel kup dolgov, ki so sestavljeni iz dolgov do tujine, do deviznih varčevalcev, imamo izgube v bankah, infrastrukturi in gospodarstvu. Dolg je večji, kot se govori, zanesljivo pa ni manjši od desetih milijard dolarjev, kar je enako višini letnega slovenskega bruto domačega proizvoda. Dolg je potrebno najprej točno ugotoviti in ga izplačati, kolikor se more iz državnega premoženja. Kar bo ostalo, je potrebno razmejiti na 20 ali x let. Dokler se dolg ne da na mizo, je cel kup problemov nerešljiv. Dolgo pa se ne da blefirati, čeprav so se tega nekateri v bivšem sistemu dobro naučili.

V tem kontekstu vidim tudi banke in železarnе. Težko je odločati parcialno, če se ne vidi celota. Ni bilo dovolj transparentno, kaj pomeni, če se železarske obveze sprejmejo za bančni sistem, kaj pomenijo bančne obveze za realni gospodarski sektor. Nekateri tuji eksperti ne morejo verjeti, zakaj tako dolgo

odlašamo s sanacijo bančnega sektorja, kar je nelzebežna naloga. Strinjamo se s tistimi, ki zagovarjajo, da morajo banke pri poravnavi svojih dolgov dati svoj delež, prodati del svojega premoženja, zmanjšati število zaposlenih, narediti napor v smeri kadrovske okrepitve in sprememb v managementu. Kar se tiče števila bank, bi rekel, da je univerzalnih tovrstnih ustanov pri nas najbrž preveč in da se bo njihovo število v bodočnosti verjetno zmanjšalo. Okrepila pa se bo mreža specializiranih bank in hranilnic, ki bodo opravljale servis občanom ter manjšim in srednjim gospodarskim subjektom. Odločilnega pomena pa je, da bodo banke zdrave in dobre. Da jim bomo zaupali in da bomo v njih radi varčevali - če bomo kaj imeli. Po naravi sem optimist. Predvsem verjamem v pametne, sposobne in pridne Slovence. Zato bomo imeli. Gre le za to, da bi bilo to čimprej mogoče."

Nekatere banke so se udeležile grabeža družbenega kapitala. SKB kupuje za majhen denar tovarne in zemljišča, ki niso nove vrednosti. Od kod bo lahko to servisirala?

"SKB 'kupi' kolikor vem samo tiste tovarne, v katerih ima svoje plasmane in kar je iz njene podjetniške optike edini izhod. Specializirana podjetja za nakup in prodajo nepremičnin nimajo direktne zveze z bančno funkcijo. Korzetov sklad ima prav, ko trdi, da banke premalo spremljajo sanacijo realnega sektorja. Banke so zelo trde, ko je treba na primer kontaminirane plasmane spremeniti v dolgoročni kredit ali lastniški vložek. Mislim, da v bodoče ne bodo nekakšni 'superlastniki' dela gospodarstva."

Kje vidite hitro rešitev?

"V Sloveniji ni nihče razen gospodarske zbornice povedal, kakšno celovito gospodarsko politiko potrebujemo v letu, ki se je že začelo. Na potezi je nova vlada. Mi smo pripravljeni sodelovati pri oblikovanju in uresničevanju takšne gospodarske politike, ki nam bo pomagala narediti resen gospodarski korak iz hude gospodarske krize. Leto 1993 je še vedno lahko uspešno leto."

Janez Sever

Franč Furland

Okupatorske topovnjače v Piranskem zalivu

Hrvati žalijo

Tudi v najbolj ledenih časih komunizma ni bilo primerov, da bi katerakoli armada s topovnjačami napadala goloroke - turisti. Zaporedna izživanja vojnih ladij sosednje države Hrvaške v Piranskem zalivu mejijo na - otročje.

Vse kaže, da tudi naši sosedji kot nekdanji bratje Srbi ne morejo čez zgodovinsko dejstvo, da nikoli doslej niso iz nobene vojne izšli kot zmagovalci in se zdaj junčijo s svojimi topovnjačami v Piranskem zalivu, namesto da bi iz svoje države pogladi resničnega okupatorja in lakotnika po krvi.

Hrvaška politika in medijska gonja zoper Slovenijo in Slovence se v ničemer ne razlikujeta od njihovih bratov Srbov. Razlika je le v tem, da naše predsedstvo in naša vlada vdano sprejemata žalitve naroda in izživanja, ki mejijo že na poniževanje, pa najsi bo to z ropanjem naših počitniških domov, prestavljanjem mejnikov ali ropotanjem topovnjač. Kako je dejansko s tem, so Hrvati lepo dokazali ob vojni v Sloveniji, v Vukovarju in zdaj dokazujejo v Bosni. Le zakaj se ne petelinijo pred svojim Dubrovnikom?

-ez

Je mozirska krajevna skupnost društvu "Kalin" ukradla dom v Savinjskem gaju?

Ptički brez gnezda

Ljubitelji ptičkov iz Mozirja in okolice, zbrani v krilu Društva za varstvo in vzgojo ptic "Kalin", se počutijo okradeni po tistem, ko jim je Krajevna skupnost Mozirje odvzela dom v Savinjskem gaju - brunarico s pripadajočimi zunanji kletkami in ga dala v najem društvu Mozirski pust. Mozirski "ptičarji" se sklicujejo na žulje, pridobljene ob graditvi objekta, "pustnaki" na čiste račune, krajevne oblasti pa na zakone. Adolfa Božiča, izvršnika mozirskega, o aferici nismo pobrali ...

Megla v gaju, zima v srcu ...

Mnenje, da se počutiš v naravi manj osamljen, kakor v mestu, pozimi najbrž ne velja. Zagotovo ne v mrzlem meglenem januarskem dopoldnevu, ko osamljeni novinar ob hoji skozi Savinjski gaj začuti v srcu le še večjo praznino. Mogoče bi se duša malce ogrela, če bi skozi svinčeni zrak zažvrgolela vsaj najdrobnejša sinčica. Pa ni ...

Pod z njim okrašenimi smrekami je mogoče uzreti nizko brunarico z balkonom, ob kateri zevajo prazne, zane-marjene ptičje kletke. Slednje sicer pozimi niso nikoli gostile žvrgolečih bitij, so pa bile počistene, zaščitene in pripravljene na novo "sezono". Res pa je, da brunarica, ki so jo pred leti zgradili (in lani izgubili) mozirski "ptičarji", kaže povsem mično podobo. Če odštejemo komaj opazne posledice nasilnega odpiranja vrat, ki profesionalnemu "raziskovalcu" pač ne morejo uiti.

Savinjski gaj sicer tudi poleti ne kaže več takšnega obraza, kot ga je pred katastrofalnimi poplavi. Voda je naradila svoje, rane so ostale. Tudi v človeških srcih (in možganih).

Policija je prezrla prijavo

Kmalu po ustanovitvi mozirskega Društva za varstvo in vzgojo ptic "Kalin" v letu 1977 se je v isto "gnezdo" včlanilo kakšnih 60 navdušencev, od katerih seveda niso bili vsi enako prizadevni. Prirejali so redne razstave in gojili ptice na svojih domovih, so pa skrbeli tudi za kljunčke v naravi, posebej pozimi, ko so pomoči, izraženi v zrnjem napolnjenih krmilnicah, najbolj potrebni. Naslednje leto so "ptičarji" na pobudo najbolj "zagnanega" člana Ljuba Benetika in vrtnarja Jožeta Skornška zasadili lopate v Savinjskem gaju, po letu in pol pa je bilo mogoče poleg lične brunarice občudovati tudi ptičje kletke (preletovalnice). Lesenjača je postala uradni društveni dom, v katere notranjosti so "ptičarji" prirejali sestanke, shranjevali kletke in ostalo opremo, točenje pijače pa so jim prepovedali.

O tem, kdaj in zakaj so se v društvu pojavile težave, je najbolje povprašati prvega "Kalinovega" predsednika Srečka Gostečnika. Kljub temu, da je pred leti opustil vodilno funkcijo, ga ni minila ljubezni do ptičkov, posebej tistih, ki so dobile ime po Kanarskih otokih. "Ko je Jože Skornšek po poplavih zahteval, da počistimo v domu in okolico, tega enostavno nismo mogli storiti, ker člani bodisi nismo imeli časa bodisi je ob teh dnevih prišlo vmes kaj drugega. Ko pa so mozirski 'pustnaki'

po uspešnem nastopu na RTV zaprosili na krajevni skupnosti za prostor, jim je predsednik Rade Rakun ponudil naš dom, češ da je naše društvo razpadlo. Obstaja še danes, res pa je, da se je članstvo močno zmanjšalo.

Lani aprila so nam prepovedali uporabljati dom, zamenjali so tudi ključavnico in to nasilno, čeprav je član Mozirskega pusta Danilo Mravlje dobil pri Benetiku vдови informacijo o tem, kje se ključ nahaja. 'Kalin' je vlom prijavil na policijo, katere uslužbenci so ugotovili dejansko stanje. Po nekaj dneh je prišel na policijo Rade Rakun in policiste 'prepričal', da so umaknili prijavo. Pozneje se je pomočnik komandirja izgovarjal na nekakšen zakon, ki dopušča umikanje prijave, če jo vložijo društvo in ne posameznik(!). Društvo je večkrat zahtevalo sestanek z Rakunom, ki pa je imel vedno dovolj izgovorov, da do srečanja ni prišlo. Sedanjí 'Kalinov' predsednik Bojan Sopolšek je odšel tudi do Alfreda Božiča, ki pa je dejal, da o stvari nič ne ve. Vsi pa vemo, da je ravno on lani ob otvoritvi prenovljenega doma z novimi lastniki 'pustnaki' prerezal svečano vrstico.

Zanima me, zakaj so morali vzeti ravno naš dom, saj sta tu še 'preužitkarska' in 'kmečka hiša'. Obtožba, da stavbe nismo obnovili, je krivična, saj nismo imeli denarja, medtem ko ga je gaj po poplavi dobil. Vsa leta smo plačevali zavarovalnino proti vlamu in požaru. Vso stvar sem poskušal objaviti že pred osmimi meseci v Savinjskih novicah, doslej neuspešno."

Društvo "Kalin" se je znašlo v tragičnem položaju. Proti poplavi, ki jim je dejansko odnesla dom, se ni moglo zavarovati, zavarovanje proti vlamu pa mu ni čisto nič pomagalo, saj ga je podprla celo policija. Po tistem, ko so ostali brez prostora, lahko ljubitelji ptic poslušajo ščebetanje le v svojih stanovanjih.

Ali "Kalinovci" res niso hoteli delati?

Vzdrževalca Savinjskega gaja Jožeta Skornška, sicer znanega mozirskega vrtnarja, nekdanjega prizadevnega "Kalinovega" člana, ni imelo smisla vprašati, če je ljubezen do ptic ostala, saj imajo vsi vrtnarji poleg rož radi tudi ptičje petje. "Ko smo po poplavih krajan, ribiško, planinsko in hortikulturno društvo ter lovska družina urejali Savinjski gaj, ni bilo iz 'Kalina' nobene bližine. S to zadevo nimam nič, dolga leta sem bil 'Kalinov' član," je povedal Jože Skornšek, ves v delu pri žaganju drv.

Je bil pa zato bolj izčrpen predsednik Krajevne skupnosti Mozirje Rade Rakun, sicer direktor mozirske komunale, ki smo ga pred kratkim videvali tudi na plakatih LDS. "V zadevi nastopam v vlogi predsednika Odbora za urejanje Savinjskega gaja, v katerem je pet članov, med drugim tudi Jože Skornšek, širimo pa ga po potrebi - ob prireditvah v gaju. Afera ni kratkega značaja. Začelo se je po smrti Ljuba Benetika, po katerega imenu se sporni dom še danes imenuje. Takrat je društvo opešalo, vodstvo pa je prišlo v roke velenjske strani. Krona vsemu je nastala v času po poplavih, ko je bil gaj obsojen na propad. Z voljo posameznikov, društev, posebej Mozirskega pusta, smo ga očistili. Leto 1991 je v Mozirju potekalo v znaku Savinjskega gaja. Kljub večkratnim urgencam se gospodje iz 'Kalina' čiščenja niso udeleževali. Ko smo lani septembra v gaju organizirali finalno prireditev, je bil 'Kalinov' objekt še vedno neočiščen in je razpadal. 'Pustnaki' so se ponudili, da ga bodo očistili in popravili.

Vedeti moramo, da so vsi objekti v gaju last Savinjskega gaja, s katero razpolaga odbor. Mogoče sem naredil napako, da ob komisijskem odpiranju 'Ljubovega doma' nisem povabil zraven nikogar iz društva. Takoj se je pristopilo k sanaciji objekta, ki ga je krajevna skupnost preko odbora dala v najem Mozirskemu pustu. Ni res, da se s člani 'Kalina' nisem hotel pogovarjati, saj sem za sestanek izvedel vedno prepozno. Še vedno sem se pripravljen pogovarjati," je bil optimističen Rade Rakun.

Srečko Gostečnik, nekdanji predsednik "Kalina"

Bliža se pust, mozirski je že tu!

Tudi "pustnak" Božo Plešec je bil pripravljen pojasniti zadevo. "Naše društvo s stoletno tradicijo je prošlo za prostor na TVD Partizan, ki pa nam ni odgovarjal, saj imamo ogromno rekvizitov, fotografij in druge opreme. Krajevna skupnost nam je takrat ponudila 'Ljubov dom'. Ko je bila zgradba komisijsko odprta, bil sem poleg, je bila resnično v zelo slabem stanju. Pri obnovi smo morali vložiti veliko dela. Dom, ki ga uporabljamo za sestanke, smo dobili v najem za deset let," je med drugim povedal Božo Plešec, ki bo že v kratkem oblekel pustno uniformo.

Predsednik mozirske vlade Alfred Božič - Fredi je tokrat ostal po strani, čeprav ga je bilo v tistem sivem januarskem dopoldnevu videti za volanom dragega avtomobila, barve podobne svinčenemu vremenu in vzdušju v Mozirju. Tako ali tako ga bo prihodnji mesec ob "predaji oblasti" masiral župan mozirskih "pustnakov". Mogoče ga bo vprašal, zakaj se je odločil na škodo Solčavi narediti Bočno za demografsko ogroženo območje. Kdo ve, če ni vplivalo na njegovo prizadevanje dejstvo, da ima zgornjesavinjski političnogospodarski genij v rojstni Bočni poleg že delujočega obrata baje v načrtu tudi sirarno. Če so govorice o nepovratnem kreditu, ki naj bi ga Fredi dobil iz republiških sredstev, resnične, pač mora biti ogrožen.

Tekst in sliki Franc Furland

RES JE...

- da je nerodno, če ti pajek odpelje avtomobil. Še bolj čudno je, če se to zgodi vozniku pajka. Da pa se to ne bi več dogajalo, so si „pajkarji“ omislili tajno društvo, ki jih štiti med seboj z - nalepko.

- da je Milošević uspel na volitvah zato, ker je goljufal. Res pa je tudi, da je Kučan zmagal zato, ker ni. Naroda.

- da je dr. Janez Rugelj nepresušni izvor - gnojna bula slovenske psihiatrije. Kogar zanima nje vonj, naj odpre knjigo „Dramatična pot s kobalokaristi.“

- da so novoletne smrečice lepa zadeva - par dni. Če bi jih pustili rasti, bi bile takšne sto let!

- da so v novomeškem Revozu pred kratkim izdelali zadnjo katro. To pa ne pomeni, da priljubljenih avtomobilov ne bomo gledali na cestah še kakšnih deset let.

- da je Gregor Gliha, direktor podjetja ELTRA, takoj po praznikih ugotovil vlom v svojo pisarno. Pa ne po razmetanih papirjih, temveč po odprtem fasciklu na mizi. Sam ga ni namreč nikoli odprl.

- da bo minister za zdravstvo dr. Božidar Voljč zadovoljen, če ga bodo samo en mesec kritizirali in pozivali k odstopu. Tudi če ga bodo dlje časa, bo ostal optimist in - minister.

- da Narodna banka Slovenije, kljub vsem uspehom, s katerimi se hvali, očitno nima pojma o ekonomiji. Le tako si lahko razlagamo uvajanje novih tolaških kovancev, katerih izdelava je precej dražja kot pa njihova vrednost.

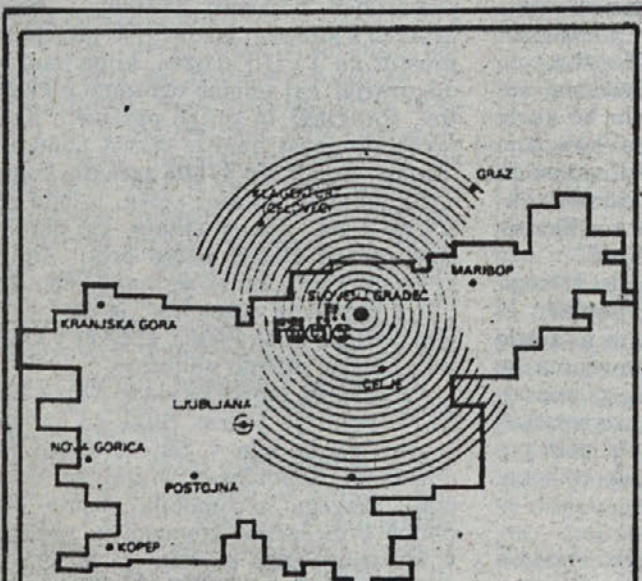
- da imamo pri nas, po splošnem pričanju zelo sposobne menežerje. Ti naj bi nas s svojimi izkušnjami in sposobnostmi izveli iz krize. Vendar pa je vse bolj nastaja vtis, da so menežerji najbolj sposobni lastniniti podjetja v svoj žep.

POPRAVILO IN IZDELAVA VSEH
VRST USKJENIH IZDELKOV

EVA CESTNIK

Zidaniškova 2
tel. 063/27 884
63000 CELJE

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97.2 IN 88.9 MHz STEREO

Nagrade za

Pol kilograma zlata za pol leta zaupanja, je bilo geslo velike nagradne igre, v katero so bili vključeni naročniki našega časopisa. Ob stoti številki Nove dobe, ob njenem drugem jubileju in ob vstopu v novo leto smo razveselili nagrajence, ki smo jih izžrebali že konec avgusta: dobitnico zlata Nežiko Polajžer iz Rogatca, Celjanko Meto Poček, ki se bo morala naučiti streči malemu prenosnemu računalniku, televizijski sprejemnik smo namenili Svatu Krasniku iz Dola pri Hrastniku, glasbeni stolp pa Bernardi Klopčič iz Belovega pri Laškem ... Pravijo, da srečnim celo petelin nosi jajca.

Prvonagrajenka Nežika Polajžer s svatom Mihaelom Kitakom pri prestevanju nagrade, vredne pol kilograma zlata

Ko je človek srečen, se zvona ne sliši

Računalnik, najlepše novoletno darilo za Meto Poček

Tolarji namesto zlata

Prva dama naše nagradne igre za naročnike je Nežika Polajžer, ki ji je Zreb določil nič manj kot pol kilograma zlata. Šestindesetletno upokojenko iz Tlač v Rogatcu smo že predstavili, a ne bo odveč, če spet povemo, da je sreča namenila nagrado v prave roke, na pravo mesto. Polajžerjeva živi v majhni, zelo stari hiši, ki se stika s sosedovo, nujno bi jo morali obnoviti, saj poka in propada, a denarja za to ni bilo nikoli, še za življenje skromne družine ga je primanjlovalo. Nežika je preživljala hude čase, ko je ostala sama s tremi otroki, moža je izgubila v prometni nesreči, se čez nekaj let ponovno poročila in skušala otrokom omogočiti pot v samostojnost. Nesreča pa ni počivala, saj je izgubila še sina, ki so ga našli ustreljenega v stanovanju, nikoli niso izvedeli, kaj se je zgodilo. Kot pravi, je živela v samih pretresih. Zaradi boleznij ji je umrl drugi mož in danes živi sama z najmlajšim sinom, ima skromno pokojnino, popravila potreben dom in zelo bolne noge. Osrečujejo jo štirje vnuki, najmlajši je star dve leti, najstarejša pa deset. „Najbolj cenim odkritost in poštenost,“ pravi Polajžerjeva, ki jo je nagrada ob pričanju, da siromak ostane siromak, presenetila in seveda razveselila, vsaj hiša bo spodobnejša.

Ker se je podelitev nagrad nekoliko zavlekla, trudili smo se po najboljših močeh, je bila že nekoliko zakasnela, saj je nezaupljiva in ima z ljudmi slabe izkušnje. Potrpežljivost pa se je vendarle obrestovala in nagradjeni naročniki so dočakali obljubljene dobrote - navsezadnje smo govorili o nagradah za zvestobo in zaupanje.

Nežika Polajžer se je odločila, da bi raje kot zlato imela kar tolarje, kar smo ji tudi ugodili in ji v našem uredništvu izročili denar v protivrednosti za zlato. Prišla je v spremstvu hčerke Milice in svaka Mihaela Kitaka, ki sta ji pomagala pri preštevanju zajetnega kupa tolarjev in jo tudi pospremila domov v Rogatec. Priča smo bili nekoliko zardelim in vznemirjenim obrazom ob številu denarcev in nazadnje še zadovoljnemu odhodu vse te trojice. Še prej smo si zaželeli vse dobro v novem letu, Nežiki Polajžer pa najprej lepši in prijaznejši dom. Sreča ničesar ne daruje, samo posodi - včasih celo tistim, ki takšno ali drugačno posojilo potrebujejo in si ga zaslužijo.

Notebook je dobil srečno lastnico, ki se je že od nekdanjega Zelela z računalništvom podrobneje spoznati. Meta Poček, inženirka organizacije dela, meni, da ima ravno danes najboljši poklic, saj je upokojenka in ima čas, voljo ter veselje do novih znanj. Do sedaj je zadel dvakrat, na loteriji pred tridesetimi leti in malo kasneje ji je srečen Zreb prinesel še otroški vlak. Tretja nagrada jo je presenetila popolnoma nepričakovano, pričana je, da se je nje sreča v življenju izogibala, saj ji marsikaj ni uspelo.

Meta Poček, še nekoliko nesamozavestno pred notebookom. Ni kaj, spoznati ga bo treba ...

Še nekaj nasvetov dr. Boruta Jereba za delo z računalnikom

prijatelje

Glasba v Belovo

Glasbeni stolp je Zreb napotil v Belovo pri Laškem v roke dvainšestdesetletne gospodnje Bernarde Klopčič, izredno prijazne gospe. Pri Klopčičevih imajo glasbo radi, najbolj pa bo nagrada razveselila najmlajše, na primer enajstletno vnukinjo.

Pričakale so nas tri ženske, babica Bernarda, njena snaha in najmlajša, še ne dveletna Vesna, ki je pravi živ-zav in majhno družinsko veselje. Njihov dom je domačija na hribu nad cesto, ki pelje v Hrastnik. In predvsem poleti je pri njih lepo, pravi Bernarda, pozimi vlada zatíšje, kot je bilo tudi ta dan,

Bernarda Klopčič je bila z nagrado več kot zadovoljna, morda predvsem hvaležna, sreči seveda, in tisti dan je še enkrat poklicala v naše uredništvo, da bi izrekla ponovno - hvala.

Televizijska k novinarju

Phillipsov barvni televizijski sprejemnik je sreča namenila Svatu Krasniku iz Dola pri Hrastniku, dolgoletnemu novinarju Dnevnika, ki pa namerava še lep čas ostati v novinarskem poslu. Tudi njega smo z nagrado presenetili in razveselili. „Dobrodošel bo tale televizorček, mesto mu bomo našli v kuhinji, da ne bomo več kalili miru našega najmlajšega družinskega

Bernarda Klopčič, dobitnica glasbenega stolpa, z vnukinjo Vesno

ki se je pustil videti le v belini zapadlega snega. Bernarda smo skoraj zgrešili, nameravala je k maši, potem pa si je premislila in ostala z vnukinjo doma.

„To je naš prvi dobiček, nikoli nismo zadeli nič, zato smo toliko bolj veseli,“ pravi Bernarda Klopčič. „Vaš časopis pa zelo radi prebiramo že od začetka, še sosedom ga posodimo.“

Klopčičevi so vesela družina, prijazni in gostoljubni, spoštujejo naravo in radi kmetujejo. Bernardin sin je ostal na domačem ozemlju, kjer so zgradili še novo hišo, le nekaj metrov oddaljeno od stare, drugi sin pa živi z družino v Laškem.

člana,“ pravi Svato, ki je oče šestnajstmesečnega Žige.

Da je eden izmed izžrebanih naročnikov, ni vedel kar nekaj časa, ker so bili v avgustu na morju in izvedel je ne ravno po naključju, saj mu je pismeno sporočila, čestitala in izrazila tudi nemajhno mero za skrbljenosti zaradi podelitve Nežika Polajžer.

Morda drži, da se srečnemu čas ustavi, vsaj za droben trenutek, potem teče dalje. Torej gremo naprej, časopis in bralci skupaj!

Ksenija Lekić

Kakšna je le, tale televizija, se je spraševal Svato Krasnik ...

...in kmalu ugotovil, da bo kar primerna

Oficirja sta ukradla zobozdravstveno opremo

Zobobol nekdanjega polkovnika JA

Mariborski kriminalisti so odkrili in zasegli del zobozdravstvene opreme, ki sta jo nekdanja oficirja JA ukradla v kasarni Franca Rozmana. Polkovnik Ratomir R. je ostal v Sloveniji in dela v Zdravstvenem domu v Leskovcu, Senad D. pa se je umaknil v Bosno. Večmilijonsko opremo so odkrili pri preprodaji v Račah.

Kriminalisti so dolgo časa raziskovali govorice, da bi naj zobozdravnik polkovnik dr. Ratomir R., 51 let, in dr. Senad D., 31 let, neugotovljenega dne 1991 iz zobozdravstvene ambulante vojašnice Franca Rozmana - Staneta v Mariboru dala žnosit na tovrstni opremo dveh zobozdravstvenih ambulant in jo odpeljati v neznanost. Ob dejstvu, da se je JA morala neslavno in hitro posloviti iz Slovenije in da v tistih burnih dneh ni bilo mogoče motriti, kaj vse in kdo kam odvaža, je bilo pričakovati, da nihče ne bo postal pozoren na manjkajočo vsebino dveh zobozdravstvenih ambulant.

Del opreme se je nenadoma pojavil v Framu, v hiši Radomana K., 54 let, ko ga je njegova hči Blanka K., 28 let, doma iz Rač, za 77 tisoč šilingov prodala zobozdravniku Refiku Č., čes da je last njenega bivšega fanta. Po odkriti opremi in govoricah je soditi, da je bivša JA dobro in sodobno opremlila svoje zdravstvene ambulante, saj gre za najsodobnejšo in drago opremo, ki bi si jo samo pozel kakšen „civilni“ zoboder. Na osnovi svojih ugotovitev so kriminalisti sestavili ovadbo zoper oba osumljena zobozdravnik, sodišču pa bo zdaj naloženo, da izvotkavo to raboto in razsodi, ali gre za tatvino opreme nekdanje JA ali morebiti celo za dobro delo, ker sta omenjena oficirja opremo - skrla in bi zdaj z njo Slovincem brusila zobe. Za prikrivanje so ogradili tudi Radomana in njegovo hčer Blanko.

-EZ

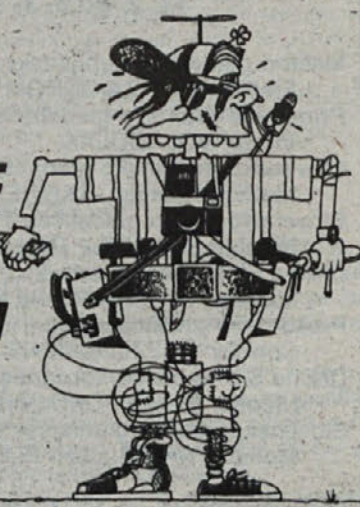
NI RES...

- da v. d. generalnega direktorja slavne Ljubljanske banke, Marka Voljca kaj skrbijo odnosi te banke z društvom „Jeznih varčevalcev“. V TV žarišču je celo pogumno izjavil (in ostal živ), da so odnosi te banke in omenjenega društva prav prirčni, celo odlični. Zdaj pa res ni več jasno, zakaj se potem varčevalci sploh jezijo?

- da bo Janez Drnovšek kmalu sestavil novo vlado. Drži pa, da še vedno ne ve, kakšno vlado naj sestavi.

- da je Slovenija oaza miru. To potrjuje tudi direktor varnostno-informativne službe dr. Miha Brejc, ki pravi, da k nam vse bolj prodirajo tuje obveščevalne službe in mafija. No, pa je le tudi VIS uspela ugotoviti, da je pri nas čedalje več mafije - mi to brez njihove zasluge že dolgo vemo.

BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

NOVA DOBA

NOVA
PESTREJŠA
PODOBA

SUPER NAPovednik

SIGOUREY WEAVER, tako imenovana Ripley-sopotnica osmega potnika, seveda v trilogiji ALIEN (Tujec), se je rodila in odraščala v New Yorku in kot igralka zaslovela že v prvem od treh filmov. V zgodbi, ki se vleče in vleče in se zaključí šele, ko konča ona, je "glavna" sluzasta, morilska in sploh vsestransko negativna pošast, ki jo je zelo težko ubiti (za zaščito ima kislino namesto krvi) in jo zelo zelo ceni Družba, v vsej štoriji drugi generalni "bad guy". Tretji od treh delov je še posebno zanimiv, ker so vsi igralci vključno z Ripley plešasti, ker pošast dirja okoli 120 km na uro in ker se končno pojavi ljubezenski prizor.

TV PROGRAM

GLASBA

LESTVICE

STOPITE
BLIŽE
SLOVENSKI
VOJAKI

HOROSKOP

TA TEDEN NA TV

SOVA

CHURCHIL

Nadaljevanka je najbolj obsežna študija o lastnostih človeka, ki se skriva za legendo. Zajema njegovo življenje od rojstva do smrti in je živa predstavitev človeka, kakor ga predstavlja njegov uradni življenjepisec Martin Gilbert. Vsebuje najboljše od skupaj 80 zgodovinskih intervjujev, ki so trajali 53 ur. Intervjuji in dogodki so bili posneti v Veliki Britaniji, ZDA, nekdanji Sovjetski zvezi, na Irskem, v Franciji, Italiji, Turčiji in Švici.

ODLETEL BOM

Prizorišče te Sovine nadaljevanke je izmišljeno mesto Bryland neke globoko na ameriskem jugu, njen čas pa so pozna petdeseta leta. Temnopolti Američani čedalje težje prenašajo svoj neenakopravni položaj, vendar se za svoj prostor pod soncem še ne borijo tako odločno kot v šestdesetih. Nadaljevanka pripoveduje o prelomnih trenutkih sodobne ameriške zgodovine. Njen junak je javni tožilec Forrest Bedford, katerega žena se že dve leti zdravi zaradi živčnega zloma, zato mora sam skrbeti za svoje tri otroke. Odločna gospodinja Lilly Harper napoveduje šestdeseta leta. V Bedfordovem zasebnem življenju je vse bolj navzoča okrožna javna branilka, na sodišču sicer njegova nasprotnica. Do zapleta pride, ko tožilec, ki spoštuje pravne in ne zakone rase, vloži obtožnico proti belopoltemu šoferju, ki je zaradi prehitre vožnje zakrivil smrt treh temnopoltih potnikov.

FORD

Nadaljevanka je življenjska zgodba Henryja Forda, enega najbolj slavnih Američanov tega stoletja. Že kot dečka

ga je pritegnil parni stroj in strojem je posvetil vse svoje življenje. Zaposlil se je v družbi Edison, vendar je vsak prosti trenutek izkoristil za izpopolnjevanje stroja z notranjim izgorevanjem, ki bi lahko revolucionarno spremenil delo na farmah. Vzporedno se je uveljavil v avtomobilski industriji in nastala je Detroitška avtomobilska družba ... Ustvaril si je družino, ki je postala dinastija in še dandanes nadzoruje njegov imperij.

Petek, 15. januar

TVS 1

BRANNIGAN, angleški barvni film, 1975, režija Douglas Hickox, igrajo John Wayne, Richard Attenborough, Judy Geeson, John Vernon, Mel Ferer.

Angleški film o ameriskem policijskem detektivu Jimu Branniganu je la bodji spet Johna Waynea. V tem filmu je hudo bolan zaigral eno svojih zadnjih vlog. Zaradi hude bolezni je bil njegov glas še bolj hrapav kot običajno in gibi kakor premišljeno upočasnjeni, a kljub temu je z lahkoto zmogel svojo vlogo.

Jim Brannigan ima neporavnane račune z razpitim zlikovcem Larkinom, ki se mu je pravočasno uspelo izmuzniti in pobegniti v Anglijo. Ameriške sodne oblasti zahtevajo njegovo izročitev in detektiv Brannigan mora ponj čez ocean ...

ČETRTEK, 14. JANUARJA

Slovenija 1

- 10.25 Zgodbe iz šolke
- 11.10 Film tedna: Vojska iz terakote, kitajsko hongkonški film, ponovitev
- 13.00 Poročila
- 14.00 Sova, ponovitev, Buntz iz Beverly Hillsa, ameriška nanizanka, Ford, ameriška nadaljevanka, Odletel bom, ameriška nadaljevanka
- 17.00 Dnevnik
- 17.15 Otroški program, Živ žav
- 18.00 Regionalni program - Maribor
- 18.50 16 črk, TV igrice
- 19.15 Risanka
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Žarišče
- 20.35 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
- 20.40 Večna mladost, italijanska nadaljevanka
- 21.30 Tednik
- 22.15 Dnevnik
- 22.55 EP v umetnostnem drsanju, ženske, prosto, posnetek iz Helsinkov
- 00.10 Video strani

Slovenija 2

- 10.25 Lisbona, ponovitev
- 10.40 Slovenija - Umetnostni vodnik: Stiški samostan
- 10.50 Športna sredi, ponovitev
- 13.00 Poročila
- 16.25 Akcent, ponovitev
- 17.25 Svet poroč, ponovitev
- 18.00 Videošpon
- 18.45 Že veste, svetovno namenski program
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Umetniški večer, František Čap, dokumentarni film, Nočni metulj, češki film
- 22.30 Sova, Dragi John, ameriška nanizanka, Ford, ameriška nadaljevanka, Odletel bom, ameriška nadaljevanka
- 01.20 Video strani

HTV 1

- 7.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, TV koledar, Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Ljubzenske

zgodbe, oddaja za mladino 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Lonsome Dove, nadaljevanka 15.35 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Iz sveta znanosti 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Poslovni klub 20.45 Zabavna oddaja 21.30 Ekran brez okvirja 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

HTV 2

19.30 Dnevnik 20.05 Brooklyn Bridge, humoristična nadaljevanka 20.50 Lonsome Dove, nadaljevanka 21.40 Moč in slava, športni dokumentarec 22.10 Metal-manija 23.10 Horoskop

TV Koper

- 13.00 Harry O, ameriška nanizanka
- 13.50 Dobrodošli tujec, ameriška komedija, 1947
- 15.35 N. Y. P. D., serijski film
- 16.00 Oresedici - TV novice
- 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Tečaj italijanskega jezika, Šok moderne umetnosti, ameriška dokumentarna serija
- 17.00 Bersaglio - v studiu Tatiana Juratovec, ponovitev
- 17.40 Arhitektovi nasveti, ponovitev
- 18.00 Primorski forum
- 18.45 Primorska kronika
- 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.25 Harry O, serijski film
- 20.15 Dragnet, ameriška nanizanka
- 20.40 Meridiani, aktualna tema
- 21.20 Dolgo iskanje, angleška dokumentarna serija
- 21.50 Vsedanes - TV dnevnik
- 22.00 Juke Box, glasbena oddaja v živo

NOVA DOBA

NEDELJA, 17. JANUARJA

Slovenija 1

- 8.25 Otroški program, Živ žav, ponovitev
- 9.10 Otroški program, Peklenski načrt, otroški TV film, Silas, nemška nadaljevanka, ponovitev
- 10.35 Dober tek! Kuharski nasveti Paula Bocuseja, ponovitev
- 11.00 Od Kolpe do Rabe, Akademski folklorna skupina France Marolt
- 11.30 Obzorja duha
- 12.05 Ljudje in zemlja
- 12.35 Videomeh
- 13.05 Križ kraž, ponovitev
- 14.05 Sova, ponovitev, Znaki zodiaka, Velika spletk, ameriški film, Odletel bom
- 17.00 Dnevnik
- 17.15 Prijateljstvo na Dunaju, ameriški film
- 8.50 Ježek Potepinček, glasbena pravljica
- 19.17 Loto
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Zrcalo tedna
- 20.30 Podarim dobim, žrebanje
- 21.35 Morske steze, angleška poljudnoznanstvena serija
- 22.15 Dnevnik
- 22.40 Športni pregled

Slovenija 2

- 9.25 Kitzbuehl, slalom, ženske
- 10.35 Bagdad Cafe
- 11.00 Alpe-Donava-Jadran, ponovitev
- 11.55 Kitzbuehl, slalom, ženske
- 13.30 Helsinki, eksibicija, vključitev
- 16.15 B. Bistrica, teki
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Ženitna mešetarka, posnetek predstave drame SNG Maribor
- 22.20 Glasbeni utrinek
- 22.35 Sova, Družina Addams, ameriška nanizanka, Velike družine, francoska nadaljevanka, Odletel bom, ameriška nadaljevanka
- 01.05 Video strani

HTV 1

- 8.05 TV koledar 8.15 Slika na sliko, ponovitev 9.00 Dobro jutro, Hrvaška 10.30 Edukon, šolski kontaktni program 11.30 Oddaja za otroke 12.00 Poročila 12.05 Moč in slava, nadaljevanka 12.35 Duhoviti dvorec, nadaljevanka 13.15 Vi in vaš video 14.00 Poročila 14.05 Pozdravi iz domovine 14.35 Beverly Hills, nadaljevanka 15.30 Iz stare skrinje, oddaja o narodnih običajih 16.00 Poročila 16.05 TV program 16.15 Televizija o televiziji 16.45 Turbo-limach Show 18.00 Poročila 18.05 TV razstava 18.20 Santa Barbara 19.05 V začetku je bila beseda 19.30 Dnevnik 20.00 TV tednik 20.20 Empire of The Sun, ameriški film 22.45 Dnevnik 23.10 Slika na sliko 23.55 Poročila v nemščini 00.00 Poročila 00.10 Sanje brez meja

HTV 2

- 12.15 Kutzbuechel, smuk, moški 17.55 Rokomet, Pokal evropskih prvakinj: Lokomotiva - Iber, 1. polčas 18.40 Rokomet, 2. polčas 19.30 Dnevnik 20.00 TV tednik 20.20 Črno-belo v barvi, V avtobusu, humoristična nadaljevanka, film 00.00 Hit-depo 02.30 Horoskop

TV Koper

- 13.00 Horoskop
- 13.10 Harry O, serijski film
- 14.00 Lev, ameriški pustolovski film, 1962
- 15.35 Čarobna svetilka, otroški program, Popajve dogodiščine, risanka, Ovine, angleška nadaljevanka
- 16.25 Vohuna, ameriška nanizanka
- 17.15 Rokomet, Slovensko prvenstvo, ponovitev
- 18.15 Istrska paberkovanja
- 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.25 Harry O, serijski film
- 20.15 Dragnet, ameriška nanizanka
- 20.40 Kralj Ciganov, ameriški barvni film, 1978
- 22.35 Glasbena oddaja: Trio Letia Luttazzija
- 23.25 Vohuna, ameriška nanizanka

Slovenija 1

- 11.05 Forum, ponovitev
- 11.20 TV mernik, ponovitev
- 11.35 Bajke na Slovenskem: Usoda, ponovitev
- 12.05 Podarim dobim, žrebanje, ponovitev
- 12.35 Videomeh, ponovitev
- 13.05 Churchill, angleška dokumentarna serija, ponovitev
- 14.20 Sova, ponovitev, Družina Addams, Velike družine, Odletel bom
- 17.00 Dnevnik
- 17.15 Otroški program, Radovedni Taček, Denver - poslednji dinosaver
- 18.00 Regionalni program - Maribor
- 18.40 Štiri v vrsto, TV igrice
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Sedma steza
- 20.30 Gore in ljudje
- 21.30 Nočna kronika, Nelagodje v kulturi, Portret Marjana Skumavca, dokumentarna oddaja
- 21.55 Zvončarji in skoromati, dokumentarna oddaja
- 22.15 Dnevnik
- 22.45 Gospodarska oddaja, Evropa 2000
- 23.15 Dežela smehljaja, ponovitev dokumentarne oddaje

Slovenija 2

- 10.10 Znanje za znanje, Učite se z nami, ponovitev
- 10.25 Od Kolpe do Rabe, ponovitev
- 10.55 Euroritem, ponovitev
- 11.15 Športni pregled, ponovitev
- 13.00 Poročila
- 15.00 Intervju, ponovitev
- 16.00 Utrip, ponovitev
- 16.15 Zrcalo tedna, ponovitev
- 16.30 Koroška, dober dan
- 17.00 Ljudje in zemlja, ponovitev
- 17.30 Obzorja duha, ponovitev
- 18.00 Orion
- 18.50 Podjetniški klub, svetovno namenski program
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Znanost: Okus

20.30 Avtizem

- 21.00 Norveški triptih: Vzcvetela pustota, Modra skodelica, Beg v ameriko
- 22.35 Sova, Korak za korakom, ameriška nanizanka, Velike družine, francoska nadaljevanka, Odletel bom, ameriška nadaljevanka
- 01.15 Video strani

HTV 1

- 7.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, TV koledar, Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Domače živali, oddaja za otroke 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Zlata leta, nadaljevanka 15.40 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Besede, besede, besede 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Hrvaška in svet 20.55 Algiers, ameriški film 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

TV Koper

- 13.00 Harry O, ameriška nanizanka
- 13.50 Kralj ciganov, ameriški barvni film, 1978
- 16.00 Oresedici - TV novice
- 16.05 Čarobna svetilka
- 17.10 Glasbena oddaja
- 18.00 Studio 2, šport
- 18.45 Primorska kronika
- 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.25 Harry O, nadaljevanka
- 20.15 Dragnet, ameriška nanizanka
- 20.40 Ponedeljkov športni pregled
- 21.20 N. Y. P. D., serijski film
- 21.45 Vsedanes - TV dnevnik
- 21.55 Glasba
- 22.30 Raznašalci kozic, angleški film, 1962
- 23.45 Dragnet, ameriška nanizanka

PETEK, 15. JANUARJA

Slovenija 1

- 9.55 Videošpon, ponovitev
 10.40 Umetniški večer, ponovitev
 13.00 Poročila
 14.00 Sova, ponovitev, Dragi John, Ford, Odletel bom
 17.00 Dnevnik
 17.15 Otroški program, Silas, nemška nadaljevanka, Pastirček, animirana pravljica, Prvi uspehi: Klavdij Eržen (flavta) in Peter Svetina (kitara)
 18.00 Regionalni program - Koper
 18.50 16 črk, TV igrice
 19.15 Risanka
 19.30 Dnevnik
 20.05 Forum
 20.30 Brannigan, angleški film
 22.20 Dnevnik
 22.50 Intervju
 23.50 EP v umetnostnem drsanju, moški, prosto, posnetek iz Helsinkov
 01.05 Video strani

Slovenija 2

- 10.05 Že veste, ponovitev svetovalno namenskega programa
 10.40 Gospodarska oddaja, 10.000 obratov, ponovitev
 11.10 Brane Rončelj izza odra, ponovitev
 12.10 Večna mladost, italijanska nadaljevanka, ponovitev
 13.00 Poročila
 16.15 EP v umetnostnem drsanju, ženske, prosto, posnetek iz Helsinkov
 17.30 Alpe-Donava-Jadran
 18.00 Tok, tok, oddaja za mladostnike
 18.45 Znanje za znanje, učite se z nami
 19.00 Euroritem, 3. oddaja, ponovitev
 19.30 Dnevnik
 20.05 Alternativni program, Studio City
 22.15 Sova, Popolna tujca, ameriška nanizanka, Ciklus filmov znanih režiserjev in ustvarjalcev - Woody Allen: Hannah in njeni sestre, ameriški film, Odletel bom, ameriška nadaljevanka
 01.15 Video strani

HTV 1

- 7.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, TV koledar, Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Skrivnostni fantič, serija za otroke 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Mikser M 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Lonsome Dove, nadaljevanka 15.35 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Tečaj nemškega jezika 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Morje 18.35 Santa Barbara 19.30 Poročila 20.05 Film-video-film 20.10 La salaire de la peur, francoski film 22.25 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

HTV 2

- 19.30 Dnevnik 20.05 Hiša naprodaj, humoristična nadaljevanka 20.30 Glasba v času 21.35 CRO - POP - ROCK 22.25 Miss Marple, serijski film 23.20 Nočna izmena, Duhoviti dvorec, humoristična nadaljevanka, The Kind od Magic, Amityville 2, ameriški film 03.00 Horoskop

TV Koper

- 13.00 Harry O, serijski film
 13.50 Juke Box, glasbena oddaja, ponovitev
 16.00 Oresedici - TV novice
 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Robin Hood iz veselja, ameriška risana serija, Dolgo iskanje, angleška dokumentarna serija, Ovire, angleška nadaljevanka
 17.20 Meridiani, aktualna tema, ponovitev
 18.00 Studio 2, pogovor z gosti
 18.45 Primorska kronika
 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
 19.25 Harry O, serijski film
 20.15 Dragnet, ameriška nanizanka
 20.40 Koncert pianista Dimitrisa Sgourou
 21.15 Mali koncert
 21.45 Vsedanes - TV dnevnik
 21.55 Globus
 22.25 Taur, kralj maščevalcev, italijanski pustolovski film, 1963

SOBOTA, 16. JANUARJA

Slovenija 1

- 9.00 Izbor, Radovedni Taček, Zlata ribica, Stržinar: Povodnjak in makov škrtat, lutkovna igrice
 10.00 Tok, tok, ponovitev
 10.45 Brannigan, ponovitev ameriškega filma
 12.30 Slovenci v zamejstvu, ponovitev
 13.00 Poročila
 13.05 Tednik, ponovitev
 13.45 Sova, ponovitev, Popolna tujca, Hannah in njeni sestre, Odletel bom
 17.00 Dnevnik
 17.15 Življenjske preizkušnje, angleška poljudnoznanstvena serija
 18.05 Regionalni programi - Ljubljana
 18.50 TV mernik
 19.12 Žrebanje 3 krat 3
 19.30 Dnevnik
 20.05 Utrip
 20.30 Križ kraž
 21.35 Bagdad Cafe, ameriška nanizanka
 22.05 Dnevnik
 22.45 Sobotna noč, Nočni videomeh, Shirley Bassey, ponovitev
 00.45 Video strani

Slovenija 2

- 8.30 Izbor, Jakec in čarobna lučka, Denver, poslednji dinosaver, Zgodbe iz školjke, Klub klobuk
 11.20 Operne zgodbe
 12.15 Kitzbuehl, smuk, moški
 13.30 EP v umetnostnem drsanju, ples, prenos iz Helsinkov
 16.00 Športna sobota
 18.50 Dober tek! Kuharski nasveti Paula Bocuseja
 19.30 Dnevnik
 20.05 Churchill, angleška dokumentarna serija
 20.55 Dobrodošli
 21.25 Poglej in zadeni
 22.30 Sova, Znaki zodiaka, nemška nanizanka, Velika spletk, ameriški film (ČB), Odletel bom, ameriška nadaljevanka
 01.15 Video strani

HTV 1

- 8.25 Horoskop 8.30 Poročila 8.35 TV koledar 8.45 Slika na sliko, ponovitev 9.30

- Huckleberry Finn in prijatelji, nadaljevanka 10.00 Poročila 10.05 Hišni ljubljenci 10.30 Ulica Sezam, nadaljevanka 11.30 Romanca, oddaja narodne glasbe 12.00 Poročila 12.05 Plodovi zemlje 13.00 Mir in dobrota 13.30 Mali David, risana nadaljevanka 13.55 Hiša v Ulici vrtnic št. 12, ameriški TV film za otroke 15.00 Opera Box 15.30 Poročila 15.35 Družinski zabavnik 17.20 Težave v raju, ameriško-avstralski film 18.50 Bubimir 19.15 TV fortuna 19.30 Dnevnik 20.05 Objem, dramska nadaljevanka 21.00 Sedma noč 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

HTV 2

- 10.15 Kitzbuechel, smučanje, slalom, moški 12.45 Kitzbuechel, slalom, moški 19.30 Dnevnik 20.05 Svet izumov, dokumentarna nadaljevanka 21.00 Zlata leta, serijski film 21.55 Nikjer ni kot doma, ameriški film 23.35 Šport 23.50 Jazz 00.20 Horoskop

TV Koper

- 13.00 Harry O, serijski film
 13.50 Peklenski dnevi, italijanski akcijski film, 1985
 15.20 Dragnet, ameriška nanizanka
 15.55 Čarobna svetilka, otroški program, Vohljač, angleški otroški film
 16.50 Koncert pianista Dimitrisa Sgourou
 17.25 Mali koncert
 18.00 Globus
 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
 19.25 Jutri je nedelja, verska oddaja
 19.35 Harry O, serijski film
 20.30 Lev, ameriški pustolovski film, 1962
 22.00 Vsedanes - TV dnevnik
 22.10 Vohuna, ameriška nanizanka
 23.00 Rokomet, Slovensko prvenstvo, Herpelje: Andor Jadran - Kolinska Sloven, posnetek
 00.10 Horoskop

NOVA DOBA

TOREK, 19. JANUARJA

Slovenija 1

- 9.55 Orion, ponovitev
 10.40 Dobrodošli, ponovitev
 11.10 Življenjske preizkušnje, angleška poljudnoznanstvena serija, ponovitev
 12.00 Znanost: Okus, ponovitev
 12.25 Avtizem, ponovitev
 13.00 Poročila
 13.05 Nočna kronika, ponovitev
 13.25 Zvončarji in škornjari, ponovitev
 14.15 Sova, ponovitev, Korak na korakom, Velike družine, Odletel bom
 17.00 Dnevnik
 17.15 Otroški program, Zlata ribica, Povodnjak in makov škrtat, lutkovna igrice
 18.00 Regionalni program - Koper
 18.50 Štiri v vrsto, TV igrice
 19.30 Dnevnik
 20.05 Žarišče
 20.40 Glasba, Show in cirkus
 21.45 Mačke, angleška poljudnoznanstvena serija
 22.20 Dnevnik
 23.00 Omizje

Slovenija 2

- 9.50 Podjetniški klub, ponovitev svetovalno namenskega programa
 10.20 Sedma steza, ponovitev
 10.40 Norveški triptih, ponovitev
 12.00 Gore in ljudje, ponovitev
 16.00 Sobotna noč, ponovitev
 18.00 Potovanje po reki Zali, ponovitev
 18.50 Znanje za znanje, svetovalno namenski program
 19.30 Dnevnik
 20.05 Sestre, ameriška nadaljevanka
 20.50 Osmi dan
 21.50 Svet poroča
 22.35 Sova, Fina gospa, angleška nanizanka, Velike družine, francoska nadaljevanka, Odletel bom, angleška nadaljevanka
 01.15 Video strani

HTV 1

- 7.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, TV koledar, Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Bitka za nasme, dokumentarna oddaja za mladino 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko 14.50 Common Ground, serijski film 15.40 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Vrnitev pregnanih, izobraževalna oddaja 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Socializem ali smrt, tuji dokumentarni film 21.00 V prvem planu, kontaktna oddaja 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

HTV 2

- 19.20 Loto 19.30 Dnevnik 20.05 Dragi John, nanizanka 20.35 Radar 21.10 Common Group, serijski film 22.05 Premiere, ki jih ni bilo - Kuzmanić-Mesarić: Garticlj kajkavski 23.30 Horoskop

TV Koper

- 13.00 Harry O, ameriška nanizanka
 13.50 Raznašalci kozic, angleški film
 15.15 Ponedeljkov športni pregled, ponovitev
 16.00 Oresedici - TV novice
 16.05 Čarobna svetilka
 17.00 Vohuna, ameriška nanizanka
 18.00 Studio 2, magazin
 18.45 Primorska kronika
 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
 19.25 Harry O, ameriška nanizanka
 20.15 Dragnet, ameriška nanizanka
 20.40 Beg v resničnost, angleški film, 1956
 22.05 Vsedanes - TV dnevnik
 22.15 Upanje za prihodnost, avstralska dokumentarna oddaja
 22.45 Out, angleška nadaljevanka
 23.25 Vohuna, angleška nanizanka

SREDA, 20. JANUARJA

Slovenija 1

- 10.30 Potovanje po reki Zali, ponovitev
 11.15 Sestre, ponovitev angleške nadaljevanke
 12.10 Osmi dan, ponovitev
 13.00 Poročila
 13.15 Morske steze, angleška poljudnoznanstvena serija, ponovitev
 14.10 Sova, ponovitev, Fina gospa, Velike družine, Odletel bom
 17.00 Dnevnik
 17.15 Klub klobuk, kontaktna oddaja za otroke
 18.40 Štiri v vrsto, TV igrice
 19.30 Dnevnik
 20.05 Žarišče, parlament
 20.30 Film tedna - Montreal, kakor ga vidijo ..., kanadski film
 22.20 Dnevnik
 22.50 Oči kritike

Slovenija 2

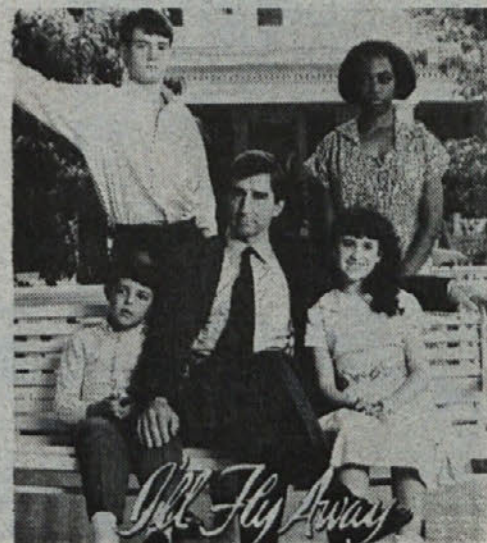
- 10.00 Znanje za znanje, ponovitev svetovalno namenskega programa
 10.30 Portret Marie Callas
 11.25 Mačke, angleška poljudnoznanstvena serija, ponovitev
 11.55 Glasba, Show in cirkus
 13.00 Poročila
 16.00 Omizje, ponovitev
 18.00 Beverly Hills 90210, ponovitev ameriške nanizanke
 18.50 Turizem, svetovalno namenski program
 19.05 Slovenija - umetnostni vodnik: Dvor pri Polhovem Gradcu, ponovitev
 19.30 Dnevnik
 20.05 Športna sredo
 22.35 Sova, Buntz z Beverly Hillsa, ameriška nanizanka, Velike družine, francoska nadaljevanka, Odletel bom, ameriška nadaljevanka
 01.10 Video strani

HTV 1

- 7.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, TV koledar, Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Marianne, risana nadaljevanka 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Common Group, serijski film 15.40 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Dokumentarna oddaja 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Šuani, francoski film 22.25 Dopolnitev 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

HTV 2

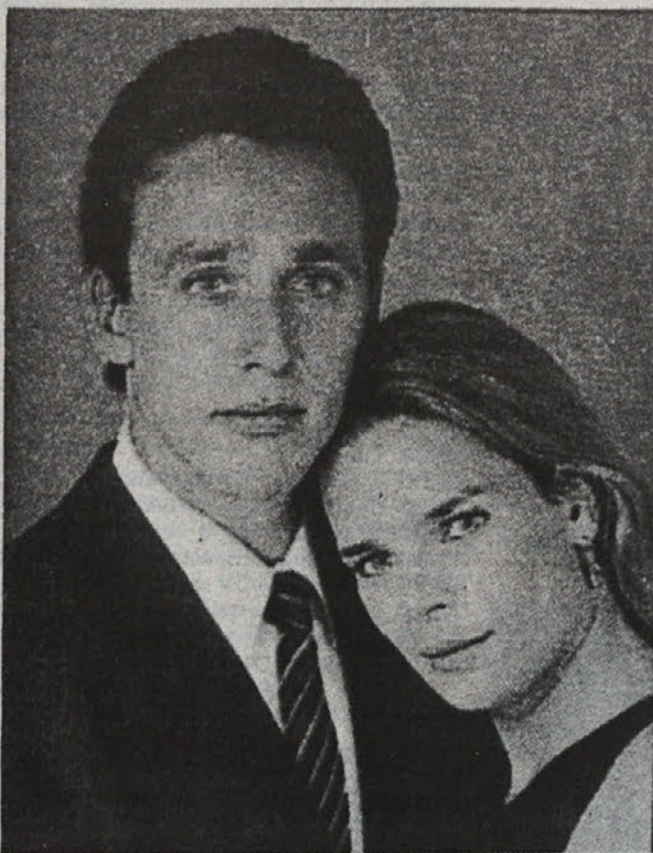
- 10.10 Adelboden, veleslalom, moški 12.50 Adelboden, veleslalom, moški 19.30 Dnevnik 20.00 Košarka, Euroliga, Cibona - Juventud, 1. polčas 20.55 Košarka, 2. polčas 21.40 Good Sports, humoristična nadaljevanka 22.15 Common Group, serijski film 23.05 Glasbeni večer 00.05 Horoskop

Stephanie Monaška in Daniel Ducruet - poroka bo

Princesa in osebni stražar

„Najpopolnejša sreča je imeti družino in svojega otroka,“ pravi princesa Stephanie po veselim dogodku, mnoge je razveselila tudi z novico o poroki, ki torej vendarle bo. 26. novembra se je rodil Louis Robert Paul Ducruet in s svojim prihodom na svet osrečil tudi staro knezo, svojega dedka. Dogodek je v monaški kneževini vsaj za nekaj časa zasenčil večmesečna ugibanja medijev: se bo princesa poročila ali ne?

Zvedavi prah so vrtinčila tudi ugibanja, ali se bo knez Rainier končno sprijaznil z dejstvom, da je njegova mlajša hči zamudila in zavrgla vse dobre „priložnosti“ v svetovnem jet-setu, da se je zaljubila v nekdanjega telesnega stražarja.

Rojstvo malega Louisa je spet zblížalo v zadnjem času zelo odtušeno knežjo družino, kar ni imelo skoraj nič skupnega z nekdanjim imidžem srečne družine. Princesa Caroline živi z otroki v St. Remyju, kjer jih je vpisala v šolo, princ Albert se spet ukvarja z eno izmed bivših prijateljic zaradi dokazovanja očetovstva, Stephanie je pred porodom živela v svojem stanovanju z Danielom, stari knez pa se je osamljen sprehajal po ogromni palači. Vsa družina se je v polnem številu zbrala skupaj le ob desetletnici smrti princese Grace Kelly, a tudi 26. novembra so pozabili na nesoglasja in pohiteli v bolnišnico „Princesa Grace“, da bi obiskali Stephanie.

Nosečnost je sedemindvajsetletna princesa prenašala brez večjih težav, ves čas je bi ob njej Daniel Ducruet. Nekaj tednov pred porodom sta se na skri-

voma preselila iz stanovanja v središču Monaka v rezidenco Saint Martin, nedaleč od monegaške rezidence princese Caroline. Ampak paparazzi so le odkrili novo zaklonišče mladega para in Daniel ni želel tvegati. Poslušal je nasvet kneza Rainierja in princese Caroline in organiziral policijsko spremstvo, da bi preprečili obleganje fotografov najprej doma in potem še v bolnišnici.

Ko je napočil čas, sta se Stephanie in Daniel okoli šestnajste ure odpravila v bolnišnico in v večernih urah je privekal na svet mali Louis. Ko sta prišla iz bolnice, so opravili še formalno fotografiranje za javnost, od mladega para pa so izlekli še nekaj ekskluzivnih intervjujev.

Princesa Stephanie je bila na udaru medijev precej časa, zanimiva predvsem zaradi svobodnega, nekoliko divjega življenja in številnih flirtov z znanimi in manj znanimi lepotci iz glasbenega ter filmskega sveta, kot so bili mladi Delon, Belmondo, Jean Le Fur in Mario Jutard. Njene kratkotrajne pevske kariere ni vzel nihče resno, tudi s kreiranjem ekskluzivnih kopalk se ni uveljavila. Z zadnje pevske turnee, na kateri je doživela polom, so pošiljali fotografije oblokane princese, ki išče tolažbo na ramenih visokorazslega telesnega stražarja Daniela. Kmalu so ju pogosteje videvali skupaj in Daniel je postal njen redni spremljevalec. Ko pa je svet zagledal njun prvi poljub, je izbruhnil nič kaj romantični škandal.

Mediji so Daniela Ducrueta tretirali le kot še enega izmed nepomembnih princesinih prijateljev, tudi knez Rainier je bil vznemirljen, saj se za eno od Grimaldijevih razmerje s telesnim stražarjem vendarle ne spodobi, upal je, da gre za trenutno zaljubljenost, ki bo minila. Albert s sestrinim izborom ni bil impresioniran, a v njeno življenje se ni želel vmešavati, le princesa Caroline je bila na sestrini strani.

Na začetku leta je Stephanie očetu priredila še novi šok, javnost je obvestila, da z Danielom Ducruetom pričakujeta otroka in da se bosta, ali pa tudi ne, poročila. Od takrat nista užila pretiranega miru, saj so ju novinarji in fotografi budno spremljali. Ob rojstvu otroka sta bila oba mlada starša presrečna, čeprav je Louis Danielov drugi sin, pred šestimi meseci je Martine Maibouvier rodila njegovega otroka. Louise ima torej polbrata, s čimer naj bi se princesa Stephanie sprijaznila, čeprav nekateri trdijo, da je na Martine zelo ljubosumna, saj Daniel svojega prvega sina redno obiskuje.

Oba pa sta trdno odločena, da jim sreče ne more nič preprečiti. „Daniel in Louis sta najpomembnejša človeka v mojem življenju,“ pravi princesa Stephanie. In kot kaže, tudi do poroke ni daleč.

Prijetna sprostitev

Nikoli ni preveč hladno, da bi Jean-Paul Belmondo ne vztrajal pri svoji priljubljeni rekreaciji – kolesarjenju. Devetindvajsetletni igralec se redno prevaža po mestnem hipodromu ali ulicah, tako si ohranja in utrjuje izredno dobro kondicijo. Medtem ko nekateri njegovi prijatelji za razvedrilo izbirajo avtomobile Formule 1, Belmondo zmaguje z glavo in pravi: „To je v naših letih vendarle nekoliko tvegano.“

Veliki izziv

Risani igrani film „Lepotica in zver“, klasična bajka o prekrasni deklici in njenem srečanju z začarano zverjo, spoznavamo tudi v naših kinodvoranah. Za Disneyeve kreatorje je bil projekt velik izziv, s katerim so se ukvarjali tri leta in pol. Angažirali so okoli šesto animatorjev in tehničnega osebja – rezultat je bil več kot milijon risb in več kot dvesto tisoč posamično obarvanih elementov. Kot producent se je podpisal veteran Don Hahn, za režijo pa sta poskrbela Gary Trousdale in Kirk Wise. Glasove so glavni junaki risanega filma dobili od Paige O'Hara, Robbyja Benson, Richarda Whita, Angele Landsbury in še nekaterih drugih.

100-letnica rojstva Hermana Potočnika Noordunga

Slovenec na poti v nebo

22. decembra 1992 je minilo natanko sto let od rojstva pionirja specialista za raketno in vesoljsko tehniko Hermana Potočnika Noordunga. Večini Slovencev je skoraj nepoznan, čeprav je njegovo delo izrednega pomena za razvoj moderne astronautike, kar so priznali njegovi kolegi, ki jim slave ne manjka, Herman Oberth, Wernher von Braun ...

Rodil se je v Pulju. Njegov oče Jožef Potočnik iz Slovenj Gradca je bil zdravnik in visoki mornariški častnik, poročen z Minko, materjo štirih otrok. Eden izmed njih je bil Herman.

Ko je komaj dopolnil leto dni, mu je umrl oče. Osnovno šolo je obiskoval v Mariboru, kjer sta z materjo živela po očetovi smrti. Obiskoval je nižjo vojaško realko in nadaljeval šolanje na višji šoli na Moravskem v Hranicah. Zadnja leta pred izbruhom prve svetovne vojne je v Moedlingu končal tehnično vojaško akademijo kot strokovnjak za železniške in mostovne gradnje s činom poročnika. Vojno viro je okusil na srbski fronti, kjer je napredoval v nadporočnika, zadnja leta vojne pa je svoje znanje praktično uporabljal na soški fronti, kjer je najprej gradil, potlej pa ob umiku rušil mostove.

Vse do svoje smrti je potlej živel na Dunaju, kjer je svoje poslednje moči usmerjal v reševanje problemov, ki so segali proti oblakom in še dlje.

S sedemindvajsetimi so ga s činom stotnika upokojili, saj mu je bolezen, ki jo je staknil v vojni, jemala moči. Do leta 1923 je študiral strojništvo na tehnični visoki šoli za elektrotehniko in strojništvo na Dunaju, leto 1925 mu je prineslo diplomiro inženirca-specialista za raketno tehniko.

To kratko obdobje je bilo prežeto z odrekani, kar je bilo posledica hude gospodarske krize in brezposelnosti, ki ji je sledila. Herman je svoje delo na področju raketne tehnike nadaljeval in se občasno družil s svojimi avstrijskimi kolegi. Posebno rad se je srečeval s Hermanom Oberthom, s katerim sta si nekajkrat pisno izmenjavala kritične misli.

Nasploh je bil Herman Potočnik bolj samosvoj, skoraj posebež, morda prav zaradi svoje težke bolezni, ki ga je podzavestno silila k izrednemu vizionar-

Herman Potočnik v uniformi nadporočnika

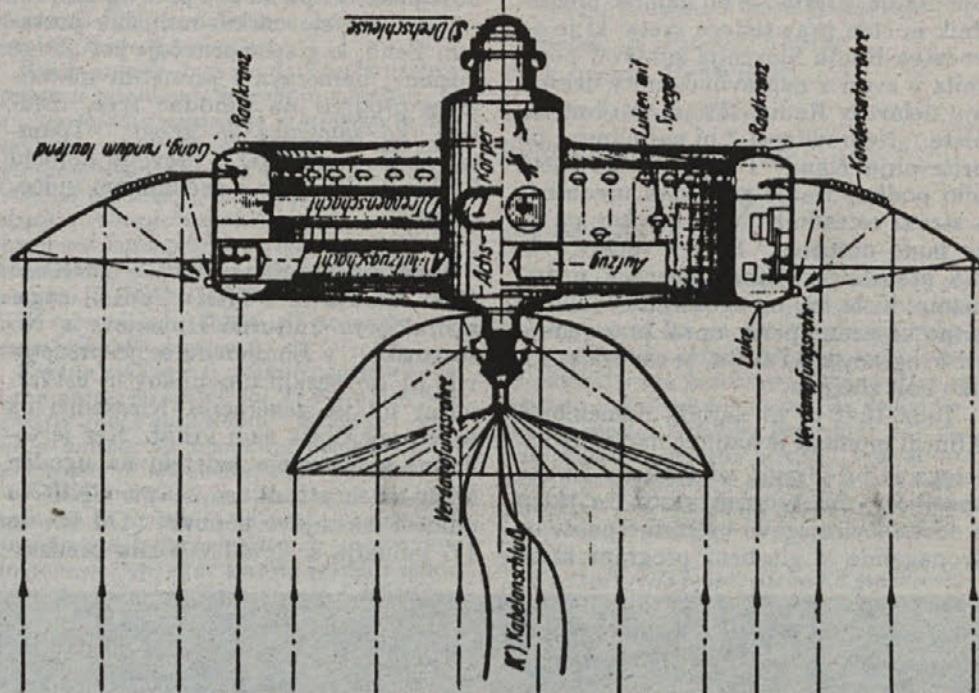
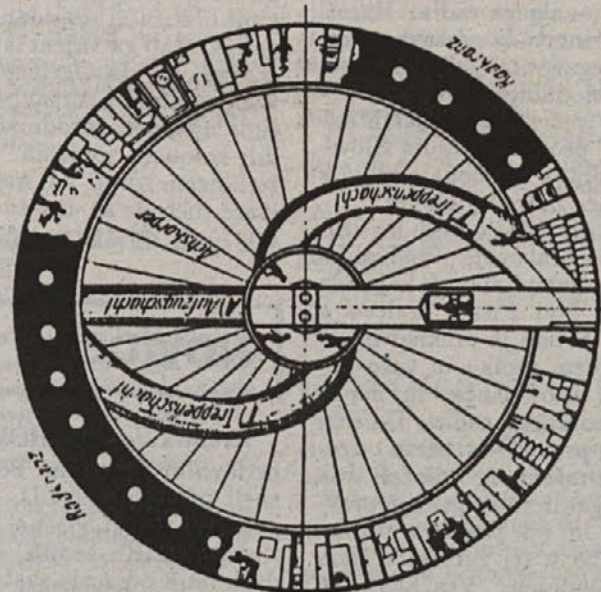
stvu za tisti čas. Morda je to delovalo nelagodno na njegove kolege, zato se je raje držal bolj sam zase. Umrl je 27. 8. 1929 in pokopali so ga na Dunaju, danes ni več mogoče najti njegovega groba.

Njegova knjiga „Problem vožnje po vesolju“ se v originalu glasi „Das Problem der Befahrung des Weltraums“ in jo je podpisal s prevdonimom Hermann Noordung, vneto jo je pripravljaval in pred smrtjo dočakal njen izid. V svetu predstavlja posebno redkost.

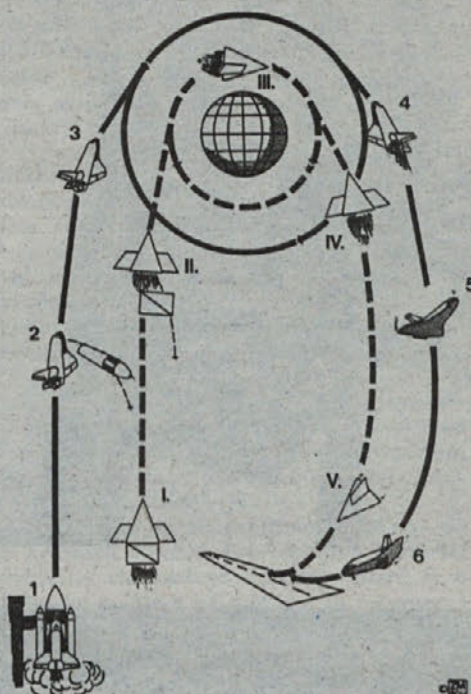
Njegovi zapiski obsegajo obsežen prikaz delovanja osnovnih zakonov gravitacije in gibanja teles pod njenim vplivom na Zemlji kot tudi v njeni krožnici. Do potankosti je prikazal delovanje raketnega motorja in let rakete z več stopnjami vse do njenega vtirjenja v orbito, vse to pa podkrepil z izračuni. Med njegovo najpomembnejšo izvirno zamisel sodi izum geostacionarnega satelita, to je satelita, ki kroži okoli Zemlje, vendar je vedno nad isto točno zemeljske površine.

Prvi tak satelit so izstrelili Američani v letu 1963 z imenom Syncom I. Ti sateliti so ogródje sodobne TV komunikacije oziroma komunikacije sploh. Veličastno so zvenele besede Werhnerja von Brauna ob njegovi izstrelitvi: „Njegova knjiga (Hermana Potočnika, op.a.) Problem vožnje po vesolju je bila zgodovinska prelomnica v svetovni in raketni tehniki“.

To je priznanje za Potočnika. Celo Arthur C. Clarke, ki je prvi tudi predložil izstrelitev takega satelita, se je od-

Podroben prikaz bivalnega kolesa po ing. Potočniku

Potočnikov raketoplan v primerjavi s Space Shuttleom

rekel avtorstvu slednjega in ga pripisal Hermanu Potočniku. V nadaljevanju je Potočnik predvidel polet takega plovila, kot je sedanji Space Shuttle in je obdelal vse njegove ključne faze od vzleta do pristanka (težave je imel le pri povratnem vstopu v atmosfero).

Med najsmelejše napovedi sodi prikaz bivalnega kolesa, o katerem je sanjal tudi njegov predhodnik Rus Ciolkovski - oče kozmonavti. Potočnik je zelo podrobno opisal sestavo in delovanje take vesoljske postaje z umetno gra-

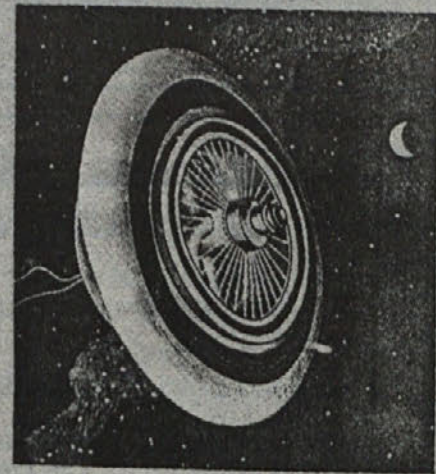
vitacijo. Sestavljali bi ga vrteče bivalno kolo, opazovalnica oziroma znanstveni odsek in velika sončna centrala.

Tuja mu ni bila niti vesoljska obleka, ki v vseh pogledih spominja na moderno astronautsko obleko z osebno maneversko enoto na plovilih Shuttle.

Svoje za tisti čas fantastične ideje je sklenil s poleti k planetom in daljnim zvezdam.

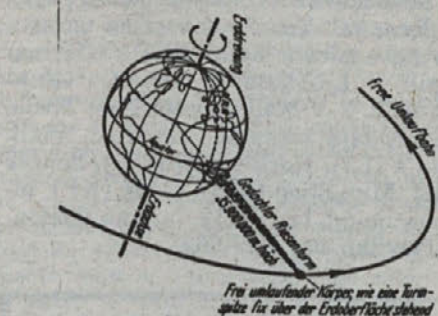
Dean V. Strnad

Hermann Noordung
Das Problem der
Befahrung des Weltraum
Der Raketen-Motor

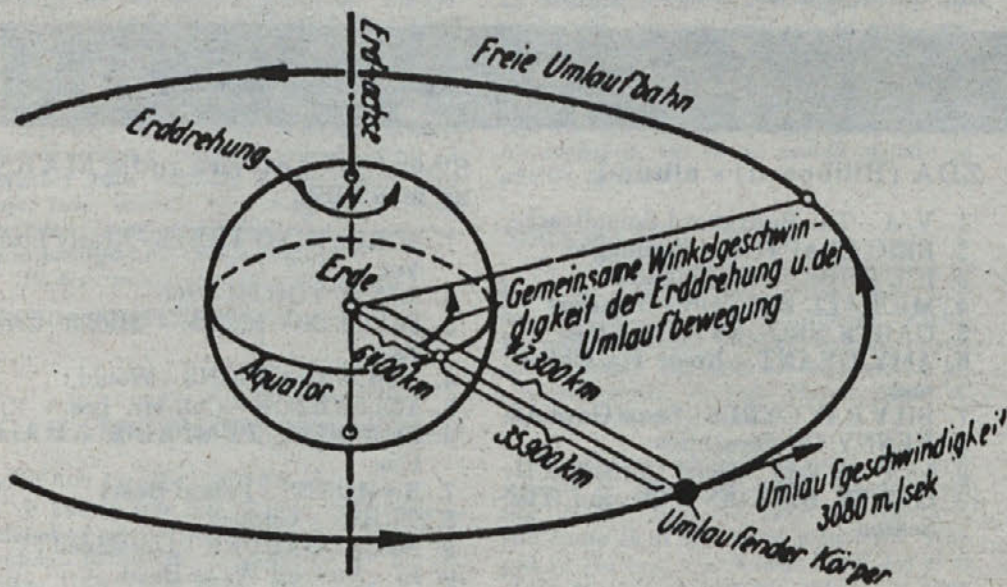

Eine leichtfällige Darstellung der größten technischen Zukunftsfrage der Menschheit

Vizija bivalnega kolesa na naslovnici originalnega izvoda Potočnikove knjige

Prikaz gibanja telesa v krožnici okoli Zemlje tako, da le to ostane vedno nad isto točko zemljine površine. Satelit se giblje na višini 35.900 km nad zemljino površino

MUZIKA JE BIZNIS

Pred nekaj dnevi, točneje v petek, 8. 1., je Svet RTV Slovenija na predlog Franceta Vurnika, direktorja Radia Slovenija, sklenil da odpokliče Marjana Ogrinca z mesta predsednika Programskega sveta nacionalnega radia. Hkrati s tem je bil Ogrinc tudi odstavljen kot član Programskega sveta, kakor tudi kot sodelavec na nacionalnem radiu, kar pomeni, da ne bo več vodil radijskih oddaj na drugem programu radia Slovenija. Vzrok: zloraba glasbene oddaje v politične namene. Zakaj sploh gre?

Ogrinc je v svoji redni oddaji na drugem programu prebral svoje „Predvolilno pismo pametnim državljanom“, ki je bilo tudi objavljeno pod Pismi bralcev v dnevniku Delo. S tem je prekršil navdilo o predvolilnem molku in tako domnevno ogrozil neodvisnost in nepristranskost nacionalnega radia. Do sem torej vse lepo in prav. O krivdi in odgovornosti, so, kot rečeno, že odločali v za to pristojnih organih in ta primer pravzaprav naj ne bi bil posebno primeren za obravnavo v tej rubriki. Toda ta vtis je le navidezen. Vsa afera, če ji lahko tako rečemo, ima namreč globoke ozadje. Ogrinc je bil namreč predsednik in član prav tistega sveta, ki je od vodstva Radia Slovenija zahteval pojasnila v zvezi z nepravilnostmi v delovanju delavcev Radia. Tu pa se stvar zaplete. „Nepravilnosti“ bi naj namreč po pričevanju članov Programskega sveta bilo podkupovanje glasbenih urednikov s strani estradnih delavcev, kar pa so že hude obtožbe. In ker vodstvo radia pravzaprav nima nobenega mehanizma, ki bi mu omogočal, da bi morebitno umazano perilo opral brez vednosti Programskega sveta, je zadeva še toliko bolj kočljiva.

Toda tudi to ni najbolj pomembno. Ključni moment je namreč način, na katerega je bil Ogrinc odstavljen. Če ste opazili, je bil osnovni vzrok za sklep o odstavitvi njegovo vpletanje v politične propagande v glasbeni program kljub

prepovedi takšnega početja. Za katero Ogrinc trdi, da ni bil seznanjen z njo. Toda tudi to še ni tisto glavno. Catch celotne štorije je namreč v tem, da je bil Ogrinc izključen iz Programskega sveta zaradi napake, ki jo je naredil kot zunanji sodelavec Radia Slovenija in ne kot predsednik Programskega sveta. Čemur se po domače reče, da so ga odžagali. Politično. Z drugimi besedami povedano: gre za postopek, ki smo ga vajeni iz naše slavne zgodovine. Le da Ogrincu tokrat niso odvzeli volilne in državljanske pravice in tudi njegovih sorodnikov še niso obsodili kolaboracionizma. Dialektični materializem torej. Ali malce drugače: tudi stare metode se uspešno obnesejo v novih časih. Živela Revolucija!

NOVICE

Kranjski rockerji HOWITZER so pred nedavnim v studiu Boruta Činča posneli material za CD, ki obsega okrog petdeset minut glasbe. Skupina ni znana v naših krajih, saj je v zadnjih dveh letih odigrala vrsto koncertov, nastopila je tudi na Novem Rocku, njihovi posnetki pa so bili predvajani skoraj na vseh slovenskih radijskih postajah. Bend, ki glasbo označuje kot „Edge Fusion“, namerava s posnetim materialom prodreti na zahodne trge, medtem, ko založnika še iščejo. Trenutno se Howitzer (kar v prevodu pomeni havbico) ukvarja s snemanjem videospota.

Pred dvema leti je ŠKUC - FORUM (FV Založba in STRIP CORE) organiziral prvo kulturno izmenjavo z Nizozemsko - v Eindhoven se je predstavilo 51 slovenskih umetnikov in ustvarjalcev mlajše generacije, Nizozemci pa so kasneje obisk tudi vrnili. Ker je tovrstno sodelovanje naletelo na ugoden odziv obeh strani, so se pri ŠKUC-u odločili izmenjavo ponoviti. Od 15. do 17. januarja se bodo v Venlu predsta-

Howitzer: prvi LP

Kreator: 3. februarja v Ljubljani

vili slovenski ustvarjalci, med njimi velja omeniti vrsto video in filmskih umetnikov (Gržinič-Šmid, Marko Kovačič, Peter Vezjak, Damjan Kozole, Max), gledališčniki (Matjaž Farič, G. Ane Monro, Koko Art), akademski slikarji in mojstri grafitov, na glasbenem področju pa bodo Slovenijo predstavili DEMOLITION GROUP, BeiThron, Mr. SATISFICTION, LOLITA, 2227 in FV Založba. Nizozemci bodo obisk vrnili v aprilu.

BABES IN TOYLAND so sporočile, da ne bodo več dolgo skupaj. Po napovedani tromesečni turneji po Ameriki, nastopile bodo kot predskupina FAITH NO MORE, bodo razpadle. Kitaristka Kat Bjelland namreč namerava odpotovati Seattle, kjer bo s svojim močnim ustanovila novo skupino, Bobnarka Lori Barbero pa se bo posvetila svoji neodvisni založbi Spanish Fly. Kljub napovedanemu razpadu pa morda to še ne pomeni konec skupine saj je Barbero izjavila, da se utegnejo po končanih samostojnih koncertih spet združiti.

NME je izdal kompilacijo najboljših singlov leta 1992, ki se, jasno, imenuje „NME Singles Of The Week“. Na njem lahko najdete CARTER USM, BEAUTIFUL SOUTH, WEDDING PRESENT in podobne tičke, MELODY MAKER pa je izbral tršo inačico in izdal božično kompilacijo Sub Pop bendov, na kateri se nahajajo še neizdani posnetki skupin NIRVANA, MUDHONEY, AFGAN WHIGS, TAD, DWARVES, CODEINE, POND, SEAWEEED, SEBADOH in REV HORTON HEAT. Kompilacija nosi pomenljiv naslov „Let Them Eat Grunge“.

LOKALISTI

CICIFUJ, A4 fanzine, 150 SIT

Nova številka fanzina Cicifuj prinaša vrsto zanimivih intervjujev in zapisov, preko dvajset poročil s koncertov in sedemdeset recenzij plošč. Vse kar se je v zadnjega pol leta dogajalo na prostori, dosegljivih slovenskemu undergro-

und nabritežu (od Munchna, preko Gorice, do Pule). In še več od tega. Če želite zvedeti, kaj se je v tem času dogajalo tod okrog, si morate obvezno priskrbeti svoj izvod, ki namesto številke nosi naziv „G“. Fanzin z najmočnejšo ekipo sodelavcev pri nas. Zelo pohvalno. Naslov: Ačimovič Dejan, Turjaška 16, 61330 Kočevje, tel: 061/853-163. Poština je vračunana v ceno.

KONCERTI

Skupine KREATOR ni potrebno na dolgo predstavljati. Njihova prva plošča „Endless Pain“ je postavila temelje trash metal žanra, z naslednjimi ploščami pa so nemški razbijači potrjevali svoj sloves. „Pleasure To Kill“, „Terrible Certainty“, „Extreme Aggression“, ki so ji sledile, so popeljevale KREATOR tudi v Ameriko, kjer so se izkazali kot edina evropska konkurenca ameriškim trasherjem. Leta 1990 so posneli peti album z naslovom „Coma Of Souls“ in si zadali novo glasbeno pot. Njihov zadnji album je nastal 1992 in pomeni eno izmed najoriginalnejših evropskih metal plošč. Renewal, kot se album imenuje, združuje v sebi najinovativnejše elemente trasha, s hardcore, techno in psihadeličnimi podtoni. Z njo so postavili nove horizonte evropske metal scene. Z „Renewal Tour“, koncertno promocijo nove plošče bodo KREATOR nastopili v Ljubljani že tretjič. Koncert bo 3. 2. v Mali dvorani Hale Tivoli. Predprodaja vstopnic: Rec-Rec, Vinilmanija (LJ), Rock'n'Roll (NG), Sonček (KR), Max-Shop (MB), Gong (KP), informacije od 11. do 12. ure na telefonski številki: 061/319-662.

TREND

Pozabljati, da je silvestrovanje že mimo.

LESTVE

Velika Britanija (NME) - albumi

1. CHER - Greatest Hits
2. ERASURE - Pop!
3. MICHAEL BOLTON - Timeless
4. GLORIA ESTEFAN - Greatest Hits
5. GENESIS - Live
6. SIMPLE MINDS - Glittering Prize
7. FREDDIE MERCURY - The Freddie Mercury Album
8. ABBA - Gold
9. REM - Automatic For The People
10. V/A - The Bodyguard Soundtrack

Velika Britanija (NME) - neodvisni albumi

1. ERASURE - Pop!
2. THE SHAMEN - Boss Drum
3. SUGAR - Copper Blue
4. MERCURY REV - Yerself Is Steam
5. DENIM - Back In Denim
6. SHONEN KNIFE - Let's Knife
7. THROWING MUSES - The Curse
8. BABES IN TOYLAND - Fontanelle
9. COME - Eleven-Eleven
10. YELLOW MAGIC ORCHESTRA - High Tech No Crime

ZDA (Billboard) - albumi

1. V/A - The Bodyguard Soundtrack
2. ERIC CLAPTON - Unplugged
3. ICE CUBE - The Predator
4. MICHAEL BOLTON - Timeless
5. GARTH BROOKS - The Chase
6. AMY GRANT - Home For Christmas
7. BILLY RAY CYRUS - Some Gave All
8. KENNY G - Breathless
9. V/A - A Very Special Christmas II
10. GARTH BROOKS - Beyond The Season

Slovenija - Lestvica radia MARŠ za leto 1992

1. SCREAMING TREES - Nearly Lost You
2. SONIC YOUTH - 100
3. FAITH NO MORE - Midlife Crisis
4. ALICE IN CHAINS - Would
5. TELEVISION - Call Mr. Lee
6. SMASHING PUMPKINS - I Am One
7. RAMONES - Poison Heart
8. CURVE - Clipped
9. SOUNDGARDEN - Outshined
10. L7 - Pretend We're Dead

PISMA

TUDI KRIVDA
MENEZERJEV

Odgovor na protest društva Manager v primeru odstranitve direktorja Tovarne gospodarskih vozil v TAM-u g. Zdravkoviča

Društvo MANAGER je v javnem protestu zoper nasilno odstranitev direktorja Tovarne gospodarskih vozil v okviru Holdinga TAM M. Zdravkoviča zapisalo, da je bila ta poteza samo eden izmed letošnjih primerov brezpravnega znašanja nad managerji v Sloveniji.

Soglašam, da takšen način ni samo neprimeren, temveč predvsem nekulturen! S takšnim reševanjem problemov se ne da rešiti ničesar, čeprav moram priznati, da razumem gnev ljudi. Osebnost sem prepričan, da do vsega tega ne bi prišlo, če bi vodstvo podjetja delavce pravočasno in pravilno seznanilo s problemi in trenutno situacijo v Tovarni gospodarskih vozil. Zakaj se to ni zgodilo pravočasno lahko le domnevam.

Toda, ne glede na vse, bi vas ob tej priliki rad, spoštovani gospodje managerji, spomnil, da mnogi vaši kolegi niso nič boljši, v marsičem se slabši in brutalnejši od primera, zoper katerega protestirate. Ne gre samo za primere nepravilnih fizičnih odstranitve delavcev iz delovnih organizacij: gre za postopke, ki so sicer na zunaj "zakoniti", dejansko pa so po svoji obliki in vsebini skrajno žaljivi in krivični, kar je svojevrstno nasilje in brezpravje. Kar ozrite se okrog sebe in nazdol pa boste lahko mimogrede ugotovili, da so mnogi vaši podrejeni, od spoštovanja vrednih strokovnjakov pa do preprostih delavcev, ki so se leta dolgo skrajno pošteno razdajali organizacijam, v katerih so delali, v mnogih primerih prav zaradi vaše nesposobnosti, nesmiselnosti in strokovno zgrešenosti odločitev ob podpori oziroma posledici tudi nemogočega sistema v preteklosti in sedanje zakonodaje, naenkrat znašli na cesti. Da ob tem ne omenjam maščevalnih postopkov zoper delavce, ki so se uprli nečloveškemu prijemom vodilnih. Če bi ljudje vedeli in poznali mnoge primere nesramnih zakulisnih igrar, laži, podtikanja itd., ki jih zrežirajo prav vodilni zoper večkrat sposobne delavce, zato da bi jih odstranili iz delovne organizacije, ker se bojijo njihove poštene kritike in zdrave duhovne konkurence; pri tem pa jih z različnimi prikritimi prijemi podpirajo tako sodni, kot tudi politični organi, bi bil revolt med ljudmi še mnogo večji. Z novo zakonodajo, ki daje vam managerjem velike pristojnosti (zaenkrat ni jasno, v imenu koga in česa!!!), mnogi med vami prav nagrajivo izkoriščajo svoj položaj in nedorečeno situacijo v družbi. Mnogi med vami se obnašajo kot bogovi, kar je svojevrstno absurd, nekultura in nasilje. Razmislite in se zamislite ter se uprašajte, koliko ste za vse ekscese v tej družbi krivi tudi vi gospodje managerji, v veliki večini bivši tovariši, ki ste se mnogi med vami ob zdajšnji družbeni preobrazbi zadnji trenutek preselili iz političnih, udbovskih in drugih podobnih delovnih mest v managerske vode zato, da bi lahko še naprej obdržali privilegije in oblast. Ko človek gleda, kdo vse se gre managerje, ga včasih kar zmrazi. Mnogi med vami iščete v tej konfuzni situaciji samo trenutke koristi zase, na vse ostalo, kar je povezano s tem zahtevnim in odgovornim delom pa pozabljate. In potem se čudite, da prihaja ob celi vrsti nesposobnih, neodgovornih in neuglednih managerjev do takšnih neljubih dogodkov, katerih žrtve so včasih, žal, tudi sposobni direktorji.

Zavedam se, da boste v vašem društvu morda mnogi z ironijo, s posmehom ter zamahom roke reagirali na to moje pisanje, toda, usakdo, ki je vsaj malce samokritičen, bo moral priznati, da je v tem mojem pisanju tudi mnogo resnice.

Pa brez zamere gospodje managerji!

PERUŠ NORBERT, Črešnjevce

ČAKAMO NA ODŠKODNINO

"Po sili vojaki" še upajo

V Večeru sem dne 22. 10. 1992 zasledil članek od ministrstva za borce in vojaške invalide - odškodnina za nekdanje nemške vojake. Zelo sem vesel, da se po 47 letih vsaj malo spomnimo na ljudi "po sili biti

vojak". 47 let smo čakali, da bi oblast videla tudi nas. Naj omenim, da sem bil že leta 1942 poklican v nemško vojsko in sem se vrnil leta 1945 konec oktobra. Dobro, da sem se vrnil tako pozno - tako sem saj ostal pri življenju. Vsa ta leta sem služil v Norveški in Finski.

Sedaj smo doma in čakamo 47 let, da bi dobili odškodnino, katero si tudi zaslužimo. Na oblasti pa ni bilo človeka, da bi ukrepal v tej smeri.

Menim, da so nas vedno pustili ob strani. Vsa skrb prejšnji oblasti so bili borci NOV, mi pa smo lahko samo gledali, kakšne bonitete so imeli in jih še imajo. Ali smo mi manj vredni? Zavedati bi se morali, da nihče od nas ni šel po svoji volji v nemško vojsko!!!

Težko življenje smo prestajali v svoji domovini. Sami smo si plačevali zdravilišča in zdravila in živeli brez domače podpore s posledicami vojne. Ne bom več opisoval, ker je tega še mnogo in v srcih nosimo bolečino, katero so nam jo prizadejali domači ljudje - domača vlada.

Veseli smo, če bo vsa stvar padla na plodna tla in obrodila sadove. Upam - upam pa, da bo ta stvar stekla preden bomo "pomrli." Z veseljem bom spremljal, kako se bo stvar odvijala. "Po sili biti vojak" - to stvar ima v rokah oblast, mi pa se bomo zavedali, da gremo na volitve. Ni nas tako malo, zato ta številka ni zanemarljiva na volitvah.

Povem še naj, da imajo Italijani - Primorci to že dolga leta urejeno, sedaj bo še Madžarska pred nami!?

Mi, kateri še živimo, upamo, da bo kmalu rešeno!!!

MIHA VALENCI, Velenje

BREZ ZAMERE, TODA ...

Poštari mi je osebno vročil priporočeno pošiljko Republiške uprave za javne prihodke (izpostave Velenje), s katero so me na dveh dolžnih odločbe obvestili, da sem državi dolžna v roku 30 dni plačati 74 SIT (ŠTIRINSEDEMESET!) dohodnine, sicer bom plačala zamudne obresti in dočakala prisilno izterjavo!

S tem so me spravili v nelagodno položaj, saj res ne vem, ali se naj smejim ali strahoma čakam, kdaj bodo prišli rubiti kakšen moj kos ponošenega perila (ne vem, če je moj, ker ga je tako kupil mož!?)

Za kaj gre?

Že nekaj let nisem zaposlena. Pustila sem službo zaradi slabega zdravja prvega otroka, medtem se je rodil še drugi, zdaj pa tako vsi vemo, kako je s službami!

V lanskem letu sem nekaj svojih pisarskih umotvorov poslala nekaterim revijam, ki so stvar objavile in mi tudi (kot se spodobi!) nakazale skromen honorarček.

V celem letu je bil tako moj edini prihodek ali dohodek torej tisti (neto) 2.600 SIT!

Od tega zneska so odšteli 100čala stala malo manj, kakor 2.600 SIT!). Skratka, ko so odšteli še že plačane davke v znesku 381 SIT, so prišli do ugotovitve, da jim dolgujem natanko 74 SIT!

Od (bruto) 4.434 SIT mi torej država priznava le 1.939 SIT čistega zaslužka, ki je lahko samo moj in edinole moj!

Da ne bo pomote!

Moj mož ni nikakršen težek milijonar! Celo na čakanju je - že več kot eno leto! Pa invalid! Vzdržuje poleg sebe in mene še dva mladoletna otroka in z grozo čakam, kaj bo on dobil. Konec koncev je moral na obrazec za dohodnino kot vzdrževanega člana navesti tudi mene in prikazati še moj ogromni honorarček, ki ga njemu ne priznajo kot olajšavo! Torej sploh nima smisla, da karkoli delam! Oziroma nikakršne stimulacije ni, razen ta, da vem, da me upoštevajo na davkariji, saj so mi poslali opomin za plačilo 74 SIT.

Sram me je!

Pa me ni sram revščine, sram me je tega, da živim v taki državi, kjer najbolj jemljejo tistim, ki nič nimajo. Vsekakor ne mislim nase, še nekaj slabših primerkov poznam! Saj bodo še letos morali kravat pot potiti, da bodo plačali državi tisto, kar trdi, da je njeno!

Poznam pa tudi ljudi, ki poleg plače prejema še denar za razne tedensko potne stroške, tako da samo od njih krasi živijo in si res veliko privoščijo. Kajpak so (in tudi v prihodnje bodo, saj si še plače reveži ne izplačajo več!!!) v obračec navedli le svojo golo plačo!

Nekje sem slišala, da ne bodo vračali niti terjali zneska preveč oz. premalo plačanih dohodnin do višine 100 SIT?!

Brez zamere! Ne "cufram" se za 74 SIT, toda da je država tako hudičevo "picajzlasta", pri tem ji pa bogastvo uhaja izpred nosa, to me pa jezi!

Saj pravijo, da je hudič v detajlih, ne? Bolj se poglobljam v malenkosti, manj vidim celoto...

P. S. Povejte mi no, kako bo država izterjala dolg? Me bo poslala na prisilno delo?! Konec koncev bi me celo veselilo. Strahotno me veseli, da je demokracija in sem lahko povedala, kaj me boli...

ANICA KRALJ, Velenje

ARHIVSKO GRADIVO
MORAMO REŠITI
PRED UNICENJEM

Pristojni arhivski zavodi v Sloveniji (6 pokrajinskih, 1 republiški) opažajo, da se v zadnjem času pri projektih za prestrukturiranje gospodarstva in spodbujanju prenove podjetij ne posveča dovolj pozornosti z zakonom predpisanimu varovanju arhivskega gradiva.

Ob tem spoznanju moramo opozoriti na dejstvo, da je arhivsko gradivo, ki se nahaja v arhivskih podjetjih, last države in je kot takšno zaščiteno z zakonom.

Uničenje arhivskega gradiva je torej kaznivo dejanje in je lahko oseba, ki je s podpisom ali s svojim dejanjem omogočila njegovo uničenje, kaznovana.

Danes smo iz dneva v dan priče nestrokovnemu pristopu k reševanju vprašanj, ki se nanašajo na varovanje arhivskega in dokumentarnega gradiva podjetij. Priča smo ukinjanju delovnih mest arhivarjev, ki so v delovnih organizacijah po opravljenem preizkusu strokovne usposobljenosti za delo z dokumentarnim gradivom edini pooblaščenici, da poskrbijo skupaj z vodstvenim kadrom za pravilno zavarovanje dokumentarnega gradiva tako dolgo, dokler ni iz njega odbrano arhivsko gradivo.

Takšno ravnanje je znak strokovne in kulturne neosveščenosti ljudi, ki v procesu prestrukturiranja gospodarstva iščejo pri zapiranju arhivov in ukinjanju delovnih mest arhivarjev rešitev gospodarskih problemov.

Pristojni arhivi smo zato dolžni svetovati Agenciji R Slovenije za pospeševanje prestrukturiranja gospodarstva in spodbujanje prenove podjetij (kar smo že storili z ustreznim dopisom, pa nanj nismo dobili odgovora) ter vsem ostalim, ki odločajo pri reorganizaciji podjetij, da upoštevajo pozitivno arhivsko zakonodajo (Zakon o naravnih in kulturni dediščini, Uradni list SRS 1/1981, Pravilnik o pogojih za uporabo arhivskega gradiva, Uradni list SRS 34/1981, Pravilnik o odpiranju in izročanju arhivskega gradiva arhivu, Uradni list SRS 34/1981, Navodila o načinu izvajanja materialnega varstva arhivskega in registraturnega gradiva, Uradni list SRS 10/1969).

Ponovno moramo poudariti, da se v arhivskem in dokumentarnem gradivu podjetij nahajajo takšne kategorije arhivskega gradiva (torej takšne informacije), ki so in bodo za nadaljni razvoj podjetij nujno potrebne, na primer gradbeni načrti, proizvodna in tehnična dokumentacija, dokumentarno gradivo namenjeno poslovnim odločitvam, personalne zadeve, pravni spisi, ekonomske študije, analize itd.

Mirno lahko trdimo, da so urejene arhivske službe podjetij, kot je to samo po sebi razumljivo v razvitem svetu, sestavni del moderne organizacijske strukture vsakega uspešnega podjetja.

Vsi skupaj pa se moramo zavedati, da je arhivsko gradivo neprecenljiva kulturna dediščina slovenskega naroda, kateri se v nobenem primeru ne moremo in ne smemo odpovedati, četudi gre po laičnem, nestrokovnem pojmovanju za "star papir".

Dr. PETER PAVEL KLASINC, Pokrajinski arhiv Maribor, Mednarodni inštitut arhivskih znanosti

RAZLIČNA POTA DO
RESNICE V
MARIBORSKEM ARHIVU

Stara kitajska modrost nas uči, da je boljše enkrat videti, kakor pa stokrat slišati. Da ne bi bilo nesporazuma, ponovno zagotavljam, da nikoli nisem bil, niti želel iti, niti nisem čutil nobene potrebe, da grem na Kitajsko; sploh s to deželo nimam ničesar opraviti. Pred več kot tisočletjem se je v tej azijski deželi pojavil papir, že sedem stoletij ga pozna tudi Evropa. Na njem so tisti, ki so znali pisati in še misliti povrhu, to napisali, papir pa je prišel na glas kot najbolj potrpežljivo sredstvo, ki use pre-

nese, ker so ga rabili za pisanje nekatere, ki niso znali ali hoteli misliti.

5. grudna mi je dobri stari Miklavž prinesel približno 20 metrov daleč po priporočeni pošti belo pisemce, ki je napisano na neskončno potrpežljivem papirju (Če se prav spominjam, je sveti Miklavž nekoč delil darove, grozil in strašil je samo parkelj; to počneta še danes). Pisemce je opremljeno z vsem, kar zahteva sodobna administracija: uradni papir z glavo, tekoča številka delovodnika, žig ustanove in podpis odgovorne (?) osebe, ravnatelja. Res ničesar ne manjka, toda, ali ni vsega skupaj preveč?

O arogantnem, nastopaškem in bahaškem slogu in neprikritih grožnjah si lahko mislite, kar hočete. Vprašati se pa morate, kdo je pristojen, da nekomu prepove pisati? Kaj bi k takemu pisanju rekel Hel-sinki watch?

ANTON OŽINGER, Koroška cesta 1, 62000 Maribor

GOSPOD ANTON OŽINGER

V zvezi z objavljanjem vaše polemike v javnem občilu vas pozivam, da takoj prenehate s pisanjem neresnic in netočnosti o Pokrajinskem arhivu Maribor in nekaterih posameznikih v arhivu.

Kot ravnatelj arhiva ne dovolim, da neupravičeno in neargumentirano blatite našo ustanovo, ki je postala v zadnjih letih uzorna in dobro organizirana.

To vam svetujem v izogib posledicam.

Ravnatelj: dr. Peter P. Klasinc

Za g. prim. Peterlina

Ginekološka bolnica

Splošna bolnica Celje

SPOŠTOVANI!

Od vas sem dobila vabilo za posvet in ginekološko kontrolo, ki naj bi potekala 14. 12. 92 od 14.30 do 16.30 v vaši ambulanti. Ker do sedanj nikoli nisem dobila od vas kakšnega podobnega vabila in ker iz izkušenj nekaterih ljudi vem, da dobijo vabilo za pregled tisti, pri katerih so bile odkrite kakšne "nejasne stvari", sem se resnično prestrašila. V službi sem se ta dan opravičila in odpovedala udeležbo pri zame zelo važnem sestanku in koristila 2 uri dopusta.

Ko sem prišla pripravljena na ginekološki pregled, sem šele postala resnično razočarana oziroma ogorčena. Zvabili ste me na nelegalen in pokvarjen način izpolnjevati neke anketne liste, brez mojega dovoljenja in kar je najhuje, izkoristili ste tajnost podatkov moje kartoteke.

Sprejela me je mlajša gospa in ne da bi se mi predstavila mi je porinila v roke anketno listo z namenom, da jo izpolnim (enako je naredila tudi drugim, kajti v tem majhnem prostoru smo izpolnjevale kar tri žene v enakem času - ena je obvezno izpolnjevala pole na bolniškem ležalniku, ker ni bilo drugje prostora). Ko sem jo vprašala, kdo je pobudnik te ankete, mi je prej arogantno kot prijazen odgovorila, da je to zahteval primarij Peterlin. Ob prihodu v ambulanto pa je gospa x obkljukala naša imena.

Prepričana sem, da je bila s tem kršena moja (kakor tudi drugih žena) človekova pravica.

Gospod dr. Peterlin, povem vam, da se tako NE dela.

Mislím, da ste nam vsem prevaranim državljanom dolžni pojasnilo in vsaj javno opravičilo!

Pozdravljeni

"Na silo" anketirana pacientka, PRED-MET BABA

(naslov v uredništvu)

ELLA COMPUTER SHOP

ZIDANŠKOVA 7 CELJE
TEL&FAX: 441-640 int.4

Prodaja PC konfiguracij, delov in pribora po ugodnih cenah.

Tiskalniki EPSON, HP

Trakovi za tiskalnike

Diskete 5.25" HD 130 SIT

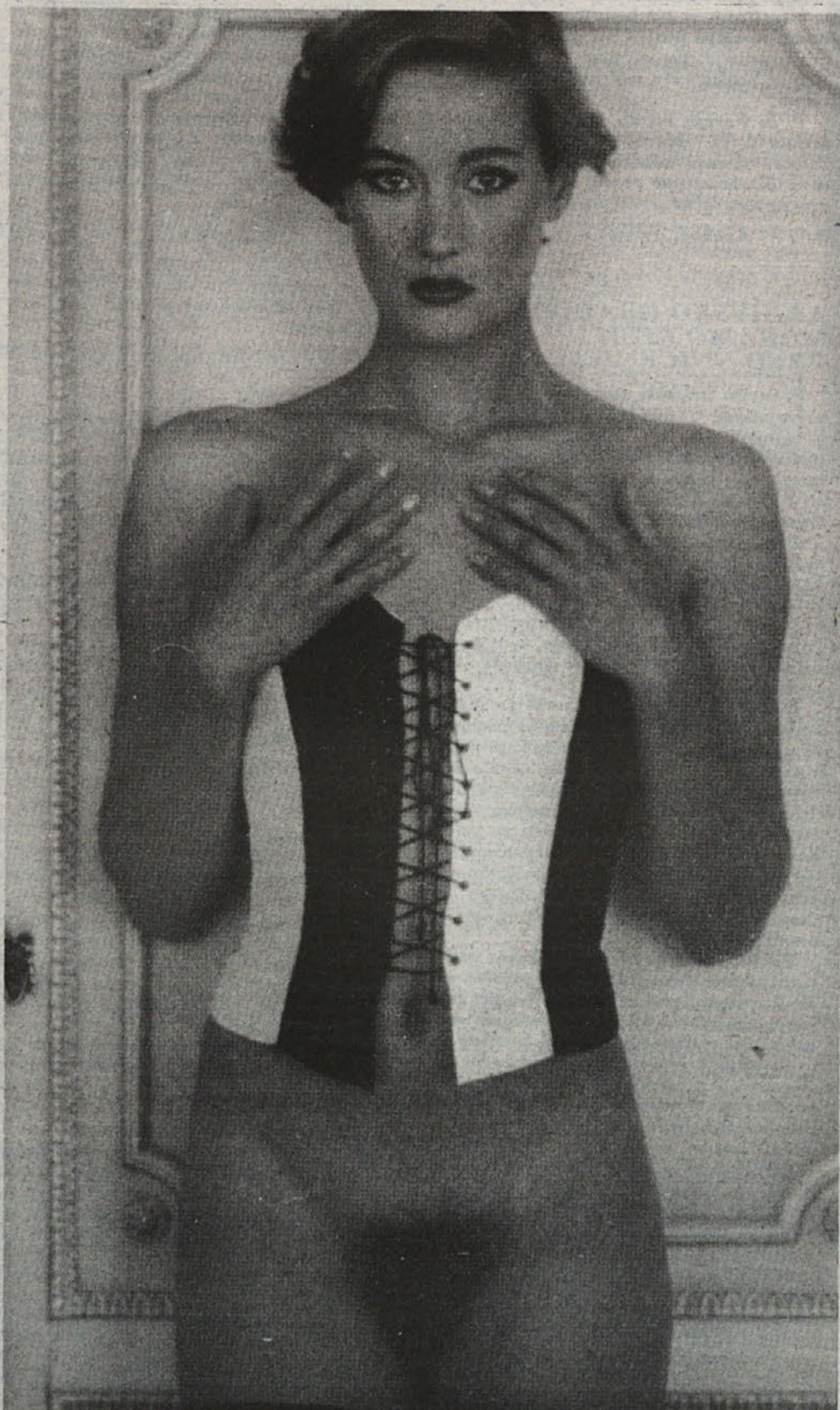
KOMISIJSKA PRODAJA

Fotokopirni papir, telefax papir

Garancija in servis zagotovljena.

HVALA ZA OBISK!

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

Najbogatejše Hollywoodčanke

Za Oprah Winfrey najbrž še niste slišali, je pa najbogatejša Hollywoodčanka, ki je lastnica kapitala, vrednega 200 milijonov dolarjev. V Združenih državah se pojavlja njen obraz na naslovnih vseh vodilnih revij, sicer pa je tudi delovno dekle, voditeljica najbolj gledanega talk-showa televizijske mreže ABC. Američane izredno zanima družbena tematika, ki jo Oprah vključuje v svoje oddaje, prav tako pa jih vznemirja njeno burno zasebno življenje.

Na drugem mestu najbogatejših predstavnic ženskega spola je Barbara Streisand s 180 milijoni, na tretjem pa Ma-

donna s 164 milijoni dolarjev. Četrto pozicijo je s 160 milijoni zavzela televizijska zvezda Mary Tyler-Moore, peto pa pevka country glasbe Dolly Parton s 156 milijoni. Bogatašnje, ki sledijo, so Elizabeth Taylor kot šesta s 150 milijoni, sedma Jane Fonda s 143 milijoni dolarjev, osma igralka Goldie Hawn, ki je 130 milijonov pridobila tudi s pametnim vlaganjem v svoje filme, deveto mesto je pripadlo 120 milijonom Penny Marshal. Na zadnjem, desetem mestu pa kraljuje Meryl Streep z natančno 100 milijoni dolarjev.

Nove ambicije

Po štiriletnem predahu je dvaintridesetletna pevka Jennifer Rush ponovno na glasbeni sceni z novim albumom. Newyorčanka, ki je zaslovela s prvim albumom „Power Of Love“, se pripravlja na nova osvajanja glasbenih lestvic, predvsem z aktualnim singlom „Vision Of You“. Jennifer se je pred kratkim preselila v novo stanovanje, veliko približno dvesto kvadratnih metrov, v katerem živi z dolgoletnim prijateljem Stevom, bodočim zdravnikom. Pred njima je lepa prihodnost in kot pravita, veliko otrok.

HOROSKOP

Oven 21. 3. – 20. 4.

Na delovnem mestu vas pričakujejo nove obveznosti, ki jim boste komaj kos. Ker ste napeti, je možno, da boste prišli z nadrejenimi v konflikt, veste pa, da se morate boriti za svoje interese. Skušajte najti podporo in bodite bolj umirjeni. Srečne številke: 2, 6, 9, 15, 22.

Bik 21. 4. – 20. 5.

Željo za spremembo in novostmi boste uresničevali skozi šport, razne tečaje, učenje tujih jezikov. Dovolj časa boste imeli, da se boste posvetili svojim dragim, ki ste jih do nedavnega precej zanemarjali. Vaše čustveno življenje bo cvetelo. Pazite na zdravje. Srečne številke: 1, 5, 8, 13, 24.

Dvojčka 21. 5. – 21. 6.

Nevtralni dnevi brez barve in okusa bodo začinjeni še z nezadovoljstvom v ljubezni, vso krivdo za življenjsko monotonijo boste valili na neizpolnjena pričakovanja, za katera naj bi bil kriv vaš partner. Čas si boste grenili s prepiri in ne-

dorečenimi pogovori. Srečne številke: 4, 7, 9, 10, 27.

Rak 22. 6. – 22. 7.

Vaše razpoloženje in sreča bosta odvisna od drugih, v središču življenja boste postavljali ljubezenske odnose, tudi v tem se vam obetajo pomembne spremembe, pomembne za prihodnost. Na delovnem mestu boste dobili nove obveznosti, delovnega elana bo zaenkrat dovolj. Srečne številke: 3, 7, 8, 15, 29.

Lev 23. 7. – 23. 8.

Zelo boste zaposleni in nalogali si boste še nove obveznosti. Lahko da boste imeli manjše probleme z vsakodnevno proceduro, organizacijo časa in z odnosi v družini. Ljubezen trenutno plove v mirnih vodah. Manj hrane, več gibanja in spanja bi precej popravilo vaše razpoloženje. Srečne številke: 1, 5, 7, 16, 21.

Devica 24. 8. – 23. 9.

Več časa posvetite družini, ki vas že dalj časa precej pogreša, vašo pozornost pa si vseka-

kor zasluži. Če imate stalnega partnerja, se vam obeta mirno in harmonično obdobje. Finančni položaj bo še naprej na majavih temeljih, sicer pa se s tem ne boste preveč obremenjevali. Srečne številke: 4, 6, 8, 15, 26.

Tehtnica 24. 9. – 23. 10.

Bližajo se vam nekoliko črni časi, predvsem bodite pozorni na zdravje. Sicer pa boste pestovali slabo voljo, napetost in utrujenost, še zmeraj pa boste na lovu za priložnostjo, v delu in življenju nasploh, da pa bi izrazili svoje kvalitete, morate storiti to, kar želite. Srečne številke: 5, 8, 9, 10, 28.

Skorpijon 24. 10. – 22. 11.

Čeprav se boste nemalokrat počutili, kot da so vam pristrigli peruti, se vam ponujajo nekatere dobre priložnosti, ki jih velja izkoristiti. Odpira se vam razgibano družabno življenje, srečanja in toplejši ljubezenski odnosi. Finančni problemi bodo ostali še nerazrešeni. Srečne številke: 4, 5, 7, 18, 23.

Strelec 23. 11. – 21. 12.

Morali bi napraviti revizijo vašega finančnega stanja, kajti kljub povečanim prihodkom, vas lahko končni obračun privede v izgubo. Izkoristite priložnosti, ki se vam po-

nujajo, čeprav trenutno niste pretirano motivirani. V družini pokažite več smisla za razumevanje. Srečne številke: 3, 4, 8, 17, 25.

Kozorog 22. 12. – 20. 1.

Življenje je v vaših rokah, tudi planeti vam ponujajo dovolj energije in iniciative, da bi nadoknadili vse zamujeno, tudi sebi in lastnim intereseom namenite več časa. V odnosu s partnerjem boste pokazali težjo plat svojega značaja, zaradi prilagajanja ne bi zboleli. Srečne številke: 2, 5, 9, 11, 26.

Vodnar 21. 1. – 19. 2.

Trenutno zatišje skušajte izkoristiti, zadržujte se doma, odpočijte si in poiščite srečo v drobnih stvareh. Nabirajte si energijo za večje podvige in ne domišljajte si, da vam planeti niso naklonjeni. Finančno stanje se bo izboljšalo, tudi v ljubezni se vam obetajo lepi časi. Srečne številke: 2, 6, 8, 15, 27.

Ribi 20. 2. – 20. 3.

Venera bo razburkala vašo čustva, ob partnerju boste našli srečo in zadovoljstvo, čeprav bi morali pokazati več pripravljenosti za razumevanje njegovih problemov. Več časa namenite sebi in svojemu videzu, nekaj denarja lahko porabite za garderobo. Pazite na prehrano. Srečne številke: 4, 7, 9, 16, 29.

Anthony De Mello: Žabja molitev

Zaklad v gori, ki izginja

To je zgodba, ki jo je učitelj povedal svojim učencem, da bi pokazal, kakšno škodo lahko napravi ena sama nepomembna navezanost tistim, ki so postali bogati z duhovnimi darovi.

Vaščan je nekoč jahal mimo gore prav v enem redkih trenutkov, ko se je v njej čudežno pokazala votlina vsem, ki so želeli obogateti z njenimi zakladi. Odkorakal je v votlino in našel cele gore draguljev in dragocenih kamnov. Naglo jih je tlačil v vreče na mulinem sedlu, kajti poznal je legendo, ki pravi, da bo votlina odprta samo zelo kratek čas, tako da je treba zaklade vzeti v naglici.

Mula je bila težko natovorjena in vaščan se je odpravil na pot, vesel svoje sreče. Takrat se je nenadoma spomnil, da je pozabil palico. Vrnil se je in planil v votlino. Toda že je napočil čas in votlina je izginila, z njo vred pa tudi on in nikoli več ga niso videli. Vaščani so leto ali dve čakali naj, potem pa so prodali zaklad, ki so ga našli na muli, in postali dediči sreče nesrečnega moža.

Ko si vrabec gradi gnezdo v gozdu,
zasede samo eno vejico.
Ko si jelen v reki teši žejo,
popije samo toliko,
kolikor zmora njegov žolodec.
Mi pa zbiramo stvari,
ker so naša srca prazna.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE
CELJE

razpisuje abonma

DNEVI KOMEDIJE

VSAK PETEK IN SOBOTO
12. 2. do 6. 3. 1993

Mestno gledališče ljubljansko Ljubljana
Frayn: HRUP ZA ODRAM
Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica
Vitrac: VOLKODLAK
Slovensko mladinsko gledališče Ljubljana
Molière-Rozman: TARTIF
Slovensko stalno gledališče Trst
Nicolai: HAMLET V PIKANTNI OMAKI
Drama Slovenskega narodnega gledališča Lj.
Molière: SVATBA PO SILI
Prešernovo gledališče Kranj
Cooney: ZBEŽI OD ŽENE
Drama Slovenskega narodnega gledališča Lj.
Nicolai: BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOZJE
Slovensko ljudsko gledališče Celje
Molière: NAMISLJENI BOLNIK

Vspis abonmaja od 11. 1. do 29. 1. 1993 vsak delavnik od 9. do 11. ure. Redni abonenti SLG Celje imajo 10% popusta.

Glavni pokrovitelj SLG je KOVINOTEHNA CELJE.

SLG CELJE

Maribor

Križ čez Borštnikovo srečanje?

Dan pred božičem je bila objavljena na kulturni strani časnika Delo drobna novička o tem, da je strokovna delovna skupina za gledališče pri ministrstvu za kulturo (v njej so prof. dr. Lado Kralj, Simon Kadum, Vili Ravnjak, Rapa Šuklje; nekaj časa je bil v njej tudi Goran Schmidt) „že oblikovala predlog za ustanovitev novega srečanja vseh slovenskih poklicnih dramskih gledališč v enem od slovenskih kulturnih središč (najverjetneje v Novi Gorici)“. Predlog naj bi bil odziv na to, da se „na številne kritike na izvedbo letošnjega 27. Borštnikovega srečanja v Mariboru doslej niso odzvali na svet BS, ne njegov predsednik Matija Malešič in ne direktorica Olga Jančar“.

Po vsebini to seveda ni novička, ampak velika novica s potencialnimi daljnosežnimi posledicami za slovensko gledališče in kulturo, za njune tradicionalne vrednote, posebej pa še za Maribor ter njegovo identiteto in kulturno podlast.

Kar posebno bode v oči, je predlog za „novo srečanje

Če so ji strokovnjaki iz delovne skupine priznali, da je živa in spodbudna, so priznanje zagotovo utemeljili s šestindvajsetletno preteklostjo srečanj (v neokrnjeni obliki) in mnenjih slovenskih dramskih gledališč, pa tudi ljudi, ki v njih ustvarjajo.

Da je bil predlog izražen

festival bi bil visoke kulturne vrednosti; ob njem bi se še zmeraj, tako govori predlog, vrstila vsakoletna srečanja vseh slovenskih poklicnih dramskih gledališč. Kar bi oboje terjalo dobro odmerjene in vložene denarje iz državnega proračuna.

Sedanji nedorečeni položaj je kajpada zlasti nevšečen za Maribor. Navsezadnje je več kot četrststoletna tradicija srečanj globoko posegla v zavest mariborskega prebivalstva. Gledalci v Mariboru so sledili raznorodnemu, idejnemu, tehničnemu in organizacijskemu razvoju slovenskega dramskega gledališča. Enkrat na leto so ga v zaporedju dobili na vpogled (medtem ko lahko v Ljubljani sledijo mesec za mesecem v mnogih gledališčih,

ustvarjalcev v njih, o novi gledališki zakonodaji. Omenjena skupina strokovnjakov pri ministrstvu za kulturo tehta vrednosti repertoarnih in abonmajskih gledališč ter neodvisnih, projektnih gledališč brez repertoarja in stalno nameščenih sodelavcev. Preudarki niso nekaj popolnoma novega, saj jih je mnoge med njimi že pred dvajsetimi leti zaokrožil pokojni dramaturg Lojze Filipič, a se je takrat pokazalo, da so bili še preuranjeni.

Potemtakem smo na izjemno pomembni prelomnici: v splošnem preurejanju naše državne, narodne, gospodarske in politične ureditve bomo morali na nove kolebnice speljati tudi našo kulturo in z njo gledališče. Premisliti bomo morali potemtakem ne le o mednarodnem gledališkem festivalu, marveč tudi o srečanjih slovenskih gledališč, o repertoarnem ali projektnem gledališču, o neodvisnem ali uradniškem gledališčniku. O vsem tem pa se ne bomo odločali zgolj kulturniki in umetniki (čeprav bomo morali za odločanje pripraviti strokovne podlage), marveč tudi politiki. Zato se moramo za te odločitve pogledati vsi, še zlasti politiki, ki v predvolilnem boju skorajda niso spregovorili o kulturi in njenih problemih.

Za Maribor to velja še v posebni meri: ne gre zgolj za odločanje med mednarodnim festivalom in srečanjem BS, med repertoarnim in projektnim gledališčem, pač pa zlasti za položaj gledališča v celotni podobi Maribora in za njegovo funkcijo, za razmerje med državo in mestom pri urejanju področij kulture, za denarne obveznosti pri tem, za pripravljanje razmer, v katerih mora kultura rasti, in odločanje o njih na mestni ravni (ob priznavanju globalne naravnosti kulture v okviru države). Pri tem si bo moralo mesto omisliti učinkovite mehanizme, da se bo odločalo prav in ob pravem času. Predvsem bo moralo vedeti, da kultura in kulturni dogodki niso le priložnost za bleščeče uveljavljanje ali razkazovanje politikov, pač pa da so najgloblje sestavine mestnega občestva.

Takale kulturna novička, ki smo jo prebrali v Delu, bi se pravzaprav sploh ne mogla pojaviti v javnosti, saj bi morali njeno sporočilnost prestreči s pravočasnim ukrepanjem v Mariboru. Žal pa politiki poleg tega niso razrešili še nekaj drugih problemov mariborskega gledališča: to še zdaj nima upravnika, vprašanje novega gledališkega sveta pa je obviselo v zraku.

Kdo je tedaj tisti, ki bo z znanjem in odgovornostjo razrešil te probleme, tisti, ki bo povedal v imenu Maribora, kaj ta sodi o „ustanovitvi novega srečanja vseh slovenskih poklicnih dramskih gledališč v enem od slovenskih kulturnih središč“?

Dr. Bruno Hartman

vseh slovenskih poklicnih dramskih gledališč; gre torej za vztrajanje pri temeljni ideji o njihovem vsakoletnem povezovanju nastopu, ki so jo jeseni 1964 na pobudo ravnatelja ljubljanske Drame SNG Bojana Štiha sprejeli tedanji ravnatelji slovenskih poklicnih dramskih gledališč, mariborski ravnatelj Fran Žizek pa mu je daljnovidno zagotovil prizorišče v Mariboru. Ideja je slovenska poklicna dramska gledališča dovolj čvrsto povezovala od 1966. leta dalje – do lanskega, 1992. leta, ko je bila načeta v osnovi. Bilo bi sprenevedanje, ko bi trdili, da je niso leta spremljali vsebinski pretresi, da ideja ni imela močne tekmice v ideji o festivalu, na katerem bi prikazovali najboljše uprizoritve slovenskih poklicnih dramskih gledališč po izboru strokovne žirije (več let zaporedoma je bil z odsotnostjo z Borštnikovih srečanj njen provokativni glasnik Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane), a premagana do lani ni bila. In kakor kaže predlog ministrstva za kulturo, je še zmeraj živa, povezujoča in produktivna. Priznana ji je tudi moč v Sloveniji in v okolju, kjer naj se uresničuje (po novem v Novi Gorici.)

tako odločno, velja zagotovo povezovati s tem, da si je Borštnikovo srečanje '92 preveč na hitro, nedomišljeno, dogovorjeno v ozkem krogu, bistveno spremenilo svoj značaj. Premalo so bile pretehtane vse raznorodne duhovne in socialne sestavine fenomena Borštnikovo srečanje, po mojem pa tudi organizacijski, zlasti pa gnotni problemi v zvezi s prirejanjem novega, mednarodnega dramskega festivala vrhunske vrednosti. Gre za prireditve, ki terjajo kupe denarja, izvrstno organizacijsko ekipo, načrtovanje za leta naprej. Takšno podjetje mora finančno in vsebinsko ovrednotiti ustrezno ministrstvo; zlasti mora natančno opredeliti slovenski delež v njem, saj gre za projekt državnega, ne kakšnega deželnega ali mestnega značaja.

Predvsem pa je ob takšnem festivalu potrebno natančno določiti, kakšen je njegov namen. Da bi bil zgolj eden izmed mnogih evropskih v glavnem profitno-turistično naravnanih gledaliških festivalov, menda ne; gotovo bi šlo za vzporejanje slovenske gledališke umetnosti z evropsko (svetovno?), za nova iskanja, potrjevanja in usmeritve. Takšen

ne samo v enem kot v Mariboru. Enkrat na leto je slovenski kulturni paracenter, kar Maribor ob Ljubljani vsekakor je, doživljal slovensko dramsko gledališče v njegovi komprimirani totalnosti. Maribor si je lahko vzdržema dopolnjeval vednost o pomembnem delu slovenske kulture. Za oblikovanje vsebinsko polne, bogate, mnogostranske notranje, pa tudi zunanje podobe Maribora kot mesta (zanikanje njiju ali roganje njima je bila leta slovenska nacionalna disciplina v sponašanju), so bila srečanja slovenskih dramskih gledališč izrednega pomena, kar morem potrditi iz lastne izkušnje, saj sem jih spremljal od začetka pred skoraj tridesetimi leti. V Mariboru je zlasti med mladimi rodovi rasla navezanost na sodobno gledališče, se je množilo znanje o njem. Tako se je širilo mariborsko gledališko občinstvo in se stapljalo z jedrom desetletja preizkušenih gledaliških navdušencev.

Posebnost trenutka je tudi ta, da se sestava slovenskega gledališča spreminja, kakor se spreminjajo družbene in gospodarske razmere okrog njega. Sprožajo se vprašanja o novi organiziranosti slovenskih gledališč, o položaju

PISMA

SPOROČILO ZA JAVNOST

Ob veliki tekmi med različnimi akterji prostovoljnega zavarovanja, v tekmi za denar, smo priča tudi svojevrstnemu kršenju mednarodnih določil o sindikalnih svoboščinah.

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije in Sindikat delavcev zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije v svoji ponudbi popustov za kolektivno prostovoljno zavarovanje, ki ga ponujata članom in nečlanom, hkrati to pogojujeta z obstojem njunih sindikatov v podjetju.

Zaradi popustov pri prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju prihaja do „kupovanja“ članstva in svojevrstne vezane trgovine za nekaj tolarjev.

Zavračamo in obsojamo takšen način nastajanja sindikalnega pluralizma.

BORIS MAZALIN, Koper

VOLILCI, ZGODILO SE MI JE!

Pred soočanjem predsedniških kandidatov v studiu ob 17-tih na prvem programu Radia Slovenija (petek, 4. 12. 92) so na radiu sprejemali „vprašanja poslušalcev“, da bi s tem zajeli čim širši krog ljudi ter tudi na radiu na ta način posredovali razpoloženje volilcev. Postavil sem sledeče vprašanje za kandidata BIZJAKA - dobresedno: „Ali ste storili kaj dobrega v času, ko je KUČAN lojalno vodil stranko, ki za Slovenijo ni naredila nič dobrega?“ Vprašanje je bilo nenačelno Kučanu, Bizjaku pa je dopuščalo odgovor „kot ve in zna“.

Zvečer približno ob 18.15 pa je pogovor potekal takole (najavam po smislu). Enega od kandidatov (mislim, da g. Busarja) je „poslušalec vprašal“: Kaj se sedaj greste? Kje pa ste bili takrat, ko se je gospod Kučan zavzemal za samostojno državo... se boril za Slovenijo... trpel za narod. (Ne vem, katera iz arzenala fraz je bila uporabljena.) Po odgovoru g. Busarja je nadaljeval voditelj Veselinovič: „Isto vprašanje postavlja Jože Novak z Vranskega za g. Bizjaka.“ Oba - Bizjak in Busar - sta uprašala, kot da bi slutila prevaro: „Katero isto vprašanje?“ In zopet Veselinovič: „Kaj ste delali takrat, ko je gospod Kučan brezkompromisno vodil stranko, ki naj ne bi Slovenijo prinesla nič dobrega.“ Oddvil sem v Ljubljano, kjer sem hotel prestreči kandidata ali vsaj Veselinoviča, da bi „poravnal račune“. V avli radia sem po hišnem telefonu od urednika Draga Balažiča „izvedel“: „Vsi so že odšli. Pritožite se! Ukrepali bomo! Obračunavanje mi ni blizu.“ Moj odgovor se je glasil: „Nobene zakonske zaščite nimam. Nikjer nimam dokaza, da sem vprašanje postavil tako, kot sem ga res postavil.“

Ko sem ponovno telefoniral in na vprašanje neimenovanega novinarja, kako mi je bil studio všeč, odgovoril, da je bil glede na mojo izkušnjo pristranski in da jim na radiu ne morem zaupati, sem bil deležen jeze novinarja, češ: „Ne dovolim si, da bi se kdo tako pogovarjal z menoj.“

Dva odgovora imam:

1. Gre za vzorec, kako so „neodvisni“ mediji vodili volilno kampanjo in lagali v prid „neodvisnega“ kandidata Kučana. Ne čudi se torej, Kučan, ko bodo brezpravni in okrog prineseni dejali: „Tega si ne dovolimo več!“ in začeli poravnati račune pač po svojih močeh in zmoglostih.

2. Druga možnost pa je veliko slabša. Možno je namreč, kar mi je zagotavljal tudi urednik na radiu, da gre za „nesporazum“. Jaz sem po telefonu govoril nekaj, novinar na drugi strani pa je nehote slišal nekaj drugega. Ali, na listku je pisalo nekaj, novinar Veselinovič pa je nehote prebral nekaj drugega. Majhni skupini pomembnežev (beri mafija) je torej uspelo ustvariti kult osebnosti namesto dobrega predsednika.

Dragi volilec: če nisi „bivši“ politični povzpenež katerekoli vrste in si kljub temu volil Kučana, potem si se dal zapeljati medijem in si nasedel genialni Kučanovi retoriki. Ne diplomaciji, ne uspešnosti, ne dejanjem, ne prizadevanju za državo, temveč zgolj retoriki - govorništvu, blefu in skrivanju za svetopisemskimi izreki.

Imamo predsednika, ki je „priden“ in tiho služil politiki (denar mislim) že v času ene, praktično oborožene, stranke kot njen pomemben član. Ne čudimo se torej - ničemur. Volilec, upam, da se bomo, počasneje kot bi se lahko, pa vendarle brez fizičnega nasilja učili biti svobodni volilci.

JOŽE NOVAK, Zajezovnik, Vransko

KATERO SODIŠČE V SLOVENIJI BO RAZSODILO DIDACTO 1991 DUESSELDORF?

Obrtnica ga. Alenka Klemen je v Novi dobi dvakrat najavila, da bo spoštovane bralce obvestila o SODBI V IMENU LJUDSTVA, ker sem o njej (ali njeni obratovnici) širil umazane laži.

Ona je doma iz Laškega, jaz iz Celja in pristojni so: celjska policija, celjsko tožilstvo, celjsko sodišče.

1. Naloga policije je bila, da z zbiranjem podatkov potrdijo moje trditve o tem, da je obrtnica za posel Didacto prejela 273.000 DEM, da so stroški za Didacto bili največ 135.000 DEM in da ima obrtnica dobiček 140.000 DEM!

2. Te podatke bi oddali tožilstvu, tu pa jih čaka podatek, da je obrtnica prikazala negativno davčno napoved za 44.295 DEM!

3. Tožilstvo bi vložilo obtožnico na celjsko sodišče, kaznivo dejanje se imenuje 152. čl. KZS (utaja davčin).

4. Sodišče bi določilo še sodnega izvedenca finančne stroke in razsodilo: ali je bila utaja davčin ali ni bila utaja.

Kaj naredijo UNZ Celje, tožilstvo Celje in sodišče Celje?

a) Policija prejme nek kvazi zapisnik deviznega inšpektorja iz Ljubljane in v tem zapisniku je zaključek: obstaja utemeljen sum, da je P. Z. ogoljufal obrtnico, ki ji zakonodaja prepoveduje agencijska turistična dela, za cca 40.000 DEM!

Policija ta zapisnik pošlje tožilstvu!

b) Tožilstvo je istega mnenja kot policija in pošlje zapisnik sodišču Celje!

c) To pa: obrtnica me lahko toži za 60.074 DEM! Preiskava ni potrebna, ker so dovolj zaključki deviznega inšpektorja.

Pa se sodišče sporoči: izdaje sodbo, da ji plačam 60.074 DEM! Seveda potem pričakujem preiskavo v smislu: 60.074 DEM je dobiček iznad 140.000 DEM prvotnega dobička!

Sodišče ne upa izdati sodbe in tako zadrži problem Didacta v svojih rokah!

Naj javno odgovorijo:

UNZ Celje: zakaj niste opravili niti ene poizvedbe pri Izletniku, Montenegro, Kompas Ljubljana in Portorož, banki Laško?

Tožilstvo: zakaj v svojih sklepih nikoli ne omenjate čl. 152?

Sodišče: 1. Čemu imate svoje izvedence??

2. Kako lahko sodnico, ki si več ne želi obravnavati Didacta, povabite v senat, ki bo odločal o tem, ali preiskava bo ali ne bo?

3. Kaj menijo o zaključkih deviznega inšpektorja: Alenka Klemen prikazuje finančni rezultat posla 27.076 DEM, ko izjavlja prihodke in stroške v DEM, ista oseba ima izgube 453.381 SIT (takrat 50.000 DEM), ko prikazuje prihodke in stroške v tolarjih!

Človeku je všeč, ko v prostem času bere o podkupljivih policajih, tožilcih, sodnikih!

Tudi ljudem je všeč, če kaj takega vidijo v TV nadaljevanjih in filmih!

Ko spozna, da pristranskost pozna tudi resnična celjska „pravica“, pomisli: „Je to res mogoče?“

Didacta se je pojavila na sodišču 13. 4. 91! Kmalu bo dve leti in še začeli nismo pošteno: en sodnik stalno sklicuje in preklicuje, drug sklicuje in ne upa izdati sodbe, tretji ne razume, za kaj gre, senat nekaj da na zaključke nekega deviznega inšpektorja, ki pozabi pritisniti pečat na svoj umotvor.

Reviji Jana zagotovo predlagam, da v kandidaturi za Sloveno 93 vnesejo tudi ime obrtnice Alenke Klemen.

Obrtnica je za Didacto postala podjetnica, v 100 dneh je uspela prejeti 273.000 DEM, v davčni napovedi uspe prikazati prihodkov 365.000 DEM, zapravljala je 410.000 DEM v 100 dneh, postala je policist, napreduje v tožilca, danes je že sodnica, vmes je bila še tržni in devizni inšpektor, včasih tudi odvetnik, denar ji posojajo vsi, banke, firme ji pustijo, da dolgove odplača kdaj kasneje, sorodniki, znanci, vodiči, šoferji, udeleženci Didacta.

Celjsko sodišče ima cca 40 sodnikov! Pet jih je že okuženih z Didacto!

Osemkrat bomo ponovili obtožne predloge zoper Alenko Klemen in ostale!

Torej: veliko možnosti, da Didacto razsodi celjsko sodišče!

PETER ZALOKAR, Celje

ZAKAJ SEM ZAPUSTIL SEJO OBČINSKE SKUPSCINE?

Že uvodne točke dnevnega reda seje, ki je bila 16. decembra, so mi dvignile adrenalin v krvi do te mere, da sem moral na sveži zrak. Sejo sem zapustil iz zdravstvenih razlogov, bi lahko rekel.

Začelo se je že pri potrjevanju zapisnika prejšnje seje in pri odborniških pobudah. Nedorečenih ali morda celo samo nedosledno zapisanih sklepov, ni bilo mogoče niti kritizirati, kaj šele, da bi jih predsedujoči dovolil skupščini zavrniti. Odgovori na odborniške pobude pa so do kraja še enkrat razgalili sprevržene odnose v šentjurski občinski oblasti: administracija odloča in diktira, skupščina pa posluša in pritruje.

Vprašanje legitimnosti t. i. šentjurskih divjih privatizacij, je vodstvo občine elegantno rešilo tako, da je njihovo poslovanje razglasilo za zaupno. Odbornikom so ponudili le dokumentacijo ničrednih registracijskih sklepov. O pretoku družbenega kapitala v privatne žepke, ali o še bolj problematičnih govoricah o odtekanju družbenih sredstev v inozemske firme, pa niti besedice!

Tudi o kakih 50 milijonih tolarjev, ki v občino pritečejo za vzpodbujanje razvoja demografsko ogroženih, občinska administracija ni pripravljena razpravljati. Na izrecno postavljeno zahtevo, da naj se vendar dajo ti podatki na svetlo, smo nekatere podatke za nazaj res dobili, toda bili so garnirani z ustrezno aroganco užaljenih občanarjev, ki usako zahtevo po čistih računih že smatrajo za nedopustno nezaupanje v njihove nebesko čiste posle. Da pa bi skupščini prepustili strateško usmerjanje tega denarja, je po njihovem pojmovanju parlamentarizma enostavno nezakonito.

Nekaj podobnega se je pokazalo tudi pri urejanju stanovanjskih zadev v občini. Administracija je po svoje uredila upravljanje s stanovanji, po svojih kriterijih tudi razprodajala solidarnostna in socialna stanovanja in ko bo vse pri koncu, bo na kakšno nadežno odborniško zahtevo skupščini morda tudi pripravljena kaj povedati.

To so le nekatere cvetke s te seje. Predsedujoči se je očitno zavedel, da gre za delikatno stvar in je kot podaljšana roka izvršnikov poskrbel, sklicujoč se na poslovnika določila, razpravo zadušiti in kanalizirati v splošno dopadljivo vodo. V igri so s prilizovalnimi nastopi krasno sodelovali tudi nekateri odborniki. Dejstvo je, da naša skupščina, namesto, da bi sama krepila občinsko politiko, pristaja le na pravno formalno potrjevanje na drugih mestih sprejetih odločitev. Včasih se je vsaj vedelo, da je to komite ZKS! Še najbolj žalostno pa je, da je usako drugačno razmišljanje, zlasti še, če prihaja iz deklariranih opozicijskih klopi, v šentjurski skupščini v njih sedi le peščica narodnih demokratov, enoglasno praktično že v naprej z gnevom zavrnejo.

V takem vzdušju sem se počutil ponižanega in ogroženega. Moral sem po zrak, ven v zimsko meglo.

V tolažbo mi pa je, da so podobne stiske doživljali tudi nekateri drugi odborniki in ko so skupščino še pred uradnim zaključkom sesuli.

FRANC KOVAČ, Šentjur

AVTOMOTO PO SLOVENSKO

Še ena sezona je za nami. In avtomoto šport je kot omama. Tukaj si ne glede na ceno, na tveganje. Tako pač je. Edino veselje, vzpodbuda za naprej je pokal, prigran z lastnim znanjem, od mehaničnega do dirkaškega. Preplačan z vsem vloženim denarjem, ki ga nihče ne vrne in ki ga je kljub temu na koncu lahko pozabiti.

Dve sezoni sta bili zame „jugoslovanski“. AMZ Jugoslavije je storila svoje: organizirala je dirke, nas okrepčala s toplim golašem, ni nas pritiskala s štartnino in prvem trem je častno pournila nekaj denarja. Leto 1990 se je končalo v hotelu A kategorije v Portorožu z večerjo, pijačo in svečanimi pokali. Leto 1991 razglasitev v hotelu Terme v Zrečah, prav tako prireditelju vredna svojega imena. Tako po jugoslovansko.

In po slovensko? Po dolgem premišljevanju je bilo treba kakšno urico prej iz službe. Lenart je daleč, ceste so, kot pač so. Ampak vredno je po vsem tem, ko so organizatorji vse dirke odlično organizirali - ampak samo za organizatorje. Ko smo za vse dirke plačevali štartnino, ko nas nihče ni „okrepčal“ s toplim obrokom, čeprav smo se iz Portoroža peljali v snežnem metehu. Vse je bilo, kot je treba. Organizatorji in lepa dekleta v HB opremi, organizatorji z bloki za malico, organizatorji z dnevnico, organizatorji z zvonečimi pohvalami

za vložen trud... In dirkači? Kdo je sploh zaradi koga?

Pa nazaj v Lenart. V kulturni dom? Pa v kulturni dom. Ne, to ne bo prav. A ni tu Hajdi? Ja, je bila Hajdi, pa gruča domačinov z otroki, ki so prišli na njen koncert. Postregli so si na „ruskem šanku“ (naj mi odpustijo ta izraz, ker nisem hotel užaliti idejnega očeta te sicer odlične in pripravne zadeve). Na velikem lesenem „pladnju“ so čakale salame, da jih na hodniku mimoidoči - če se seveda prirejejo zraven - stlačijo v usta, če že ne morejo v nabito polno dvorano. Seveda - Hajdi.

Poskusil sem. Enkrat - ne gre skozi vrata. Drugič - strgali so mi kravatno zapenko. Pogasil sem si jezo z „deci“ stare dobre coca-cola v plastični kozarečku in se odločil, da svoje spremljevalke ne pustim več zmrzovati kljub njeni potrpežljivosti in unemi. da me spravi v dvorano.

Za trenutek sem zagledal gospoda Verbiča, pa ga nisem utegnil uprati, kako mu je uspelo prebiti se iz dvorane. Sijal je namreč v vsem svojem ponosu organizatorja, tokrat sicer brez obvezne HB opreme, pa vendar.

To je torej to, kar nam je ponudila nova zveza. Njen po Napoleonsko okronani predsednik g. Verbič in to se je izcimilo iz vsega denarja, ki smo ga zbrali dirkači in ki ste ga zbrali gledalci. Kam je šel denar? Tega vprašanja si ne postavljam več, ker sem si ga že dovolj v Jugoslaviji.

Razočarani slavljenci smo torej prepustili dvorano domačinom in Hajdi, ki nam je povedala, kaj bo njen kuža, ter odšli v gostilno na kozarec domačega v pravih steklenih kozarcih, kot smo si najbrž zaslužili in se odpravili domov.

Pot je dolga, odločitev pa na dlani, čeprav je še trenutek pred tem visela neke med stvarnostjo in sanjami o hitrosti, o športni vnemi in predanosti. Dovolj bo. Dovolj bo tega, da je šport meni strast, ljubezen in predvsem tudi velik strošek, drugim pa dober posel. Ker pri vsem tem tripijo misli in žep. Vem, da jih je nekaj, ki se strinjajo z menoj, ki so zapravili dan in v tem dnevu zaupanje v AMZ Slovenije.

A pokali? Ja, šli smo po pokal. Zdaj stoji na polici med mogočnimi lepotci in da je rdeč - to je od sramu!

Pa lep pozdrav!

ZDRAVKO KOČEVAR, Velenje, dosedanja tekmovalac v CHD-moto v razredu prikolice.

SLOVENSKO PRAVOČNO SODIŠČE
CI 000-170 LUBJANA
BELOKRANJSKA 2 17. 03. 12. 1992

S svojim „PIŠUNSTVOM“ POD ŠT. 09-07/PK RES
DOKAZUJETE, DA SE BORITE ZA ČISTO - TODA
JAL ETIMNO ČISTO SLOVENIJO. KAKOR STE
BILI PRED KATOLIKI ROJENI KOT „BESEDIČITE“,
TAKO BOSTE KMALU UMELI, KAR S SVOJIM
ZNAČAJEM DOKAZUJETE. NA POBEDELSKI
SVOBODANJSKI ČOLI SO ME NAUČILI TUDI ŽELJE -
SRBOHRVAŠČINO, KAJE PA DA VI NE RAZUMETE
SLOVENSKO, ZATO POMETITE PRED SVOJIM
PRAKOM. RES JE, DA POKON PO OBLOKU O LN
ZA HE VRHOVO ŠE NISO IZPOLNILE, KER JE
TO ŠE VEDNO GRADBIŠČE, KAR BI LAHKO VIŠLE,
ČE SEVEDA NISTE SLEPI. KOT SEM IZJAVIL
NA VAŠEM CHODU V RABČAH (HVALA, DA STE
MI DALI BRESNO), PA BOMO DANES ZAVRTELI
PRVO TURKINO. BRUCIČ NAJ BO VAS KAJ VČE
„V HLACI“ IN SE POD DOPIS PODPIŠITE!

ŠPORTNI POZDRAV!
JANEZ, MARIJE + NUČIC
V VRHOVIT: TISK, RTV, OGLASNE DESKE

POJASNILO

Prilagamo pismo gospoda NUČIČA. Naj še enkrat pojasnimo, da nihče ni govoril o gospodu, da je tujec, je pa govoril v tujem jeziku, srbohrvaškem jeziku (med drugim „ulazi“).

Ni pa to bistveno, marveč tisto v pisnu, ko jasno reče, da gre za gradbišče, da niso izpolnjeni pogoji iz odloka o lokaciji HE Vrhuvo, da pa vendar tečejo poizkusi predčasnega obratovanja.

Povedali smo že iz protestne izjave: za pravno državo gre, za odgovornost investitorja za celotno investicijo in zaradi neupoštovanja odloka, za ogrožene ljudi.

Ekološki pozdrav!

Za Izvršni odbor, tajnik SEG, KAREL LIPIČ

Vojna ubija tudi v Sloveniji

Srečko brez sreče

Skoraj petsto ljudi se je v nedeljo na pokopališču v Gorenju nad Zrečami poslovilo od nesrečnega Srečka Golenača, osmošolca osnovne šole v Oplotnici, ki se je smrtno ponesrečil z neznanim eksplozivnim telesom.

Na domačiji na Kovaškem Vrhu nad Oplotnico že od četrtega veje žalost. Pozno popoldne sta Janez in Marija skupaj s hčerko Alenko začela iskati svojega drugorojenega - Srečka. Malo po poldnevu je sosed Srečka pripeljal iz šole v Oplotnici, na hitrico je nekaj pokosil in se kot tolikokrat odpravil na krajši potep, da bi po tlel znova sedel za knjige. Kajti z osnovno šolo bo letos konec, on pa bi rad bil vsaj pravdober.

Srečko je bil marljiv učenec. Pred dobrim letom, ko se je moral odločiti, kako naprej po osnovnem šolanju, je brez razmišljanja izbral uniformo. Ali v miličniško šolo ali v šolo za kadete, je trdil. Svoje odločitve ni spreminjal niti pozneje, ko so se razmere spremenile. To

je nekoliko čudilo njegovo razredničarko in domače, saj je bil Srečko neverjetno rado veden otrok, nenehno je tuhtal in "izumljal" stvari, bil izredno spreten in vse se narave.

Četrtek je bil dan kot toliko podobnih. Zjutraj odhod v šolo, potem tisti kilometri v hrib nazaj na Kovaški Vrh, kosilo in hitri izkoristek kratkega popoldneva. Po koncu pouka je tisti dan imel srečo, nateletel je na sosedo in ta ga je povabil v avtomobil, da je bila pot proti domu krajša.

Proti večeru so starši postali pozorni nad sinovim izginotjem. Ni imel navade, da bi se kje tako dolgo zadrževal in nič povedal. Ponavadi je v prostem času zavil v okoliški gozd, ker je bil velik ljubitelj na-

rave in živali. Povprašali so okrog sosedov, vendar fanta nihče ni videl.

Smrt v gozdni grapi

Zaskrbljena starša sta med poizvedovanjem postala pozorna na vest, da so sosedje popoldne slišali močan pok nekje v gozdu pod njihovo hišo. Najprej tega nista povezovala, saj se Srečko s temi stvarmi ni ubadal več kot njegovi vrstniki med prazniki. Ker pa fanta niso mogli ne priklicati ne najti, so za pomoč prosili sosede in nato še policijo.

Začelo se je obsežno iskanje, vendar fanta ni bilo nikjer. V trdi temi so prenehali in starša pustili v upanju, da se bo sin prikazal.

"To je bila najstrašnejša in najdaljša noč v našem življenju", sta kasneje povedala nesrečna starša. "In tisti grozni trenutek, ko smo ga našli v grapi. Bil je ves razmrcvarjen..."

Naslednje jutro so z iskanjem nadaljevali in v grapi

pod hišo, od koder je bilo prejšnje popoldne slišati omenjeni pok, našli nesrečnega fanta mrtvega. Eksplozija neznanega eksplozivnega telesa ga je povsem iznakažila.

"Nikoli nismo videli, da bi imel kakšno takšno stvar razen nabojev. Niti nam prijateljem, ki smo se družili, ni nikoli povedal, da bi imel kakšno bombo. Verjetno je kaj sam spadal, ko je vedno nekaj tuhtal," pravijo sošolci.

Kaj je povzročilo smrt nesrečnega fanta, bodo ugotovili strokovnjaki z analizami v kriminalistično-tehničnem laboratoriju ministrstva za notranje zadeve. Vendar to zdaj ni več bistveno.

Na stolu na Kovaškem Vrhu v hiši št. 2 je ostala šolska torba. Na pokopališču v Gorenju nad Zrečami pa od nedelje naprej sveži grob.

Foto LucaS

Kranj: Jok moških za vilo Carmen na Praprotni polici

Policija ni za seks

Kranjska policija, oborožena s sodnim nalogom za preiskavo, je tik pred Novim letom spravila v jok in stok v hlačah prenapete moške od Ljubljane do Jesenic in še čez. Iz vile Carmen na Praprotni polici pri Cerkljah je pregnala pet na pol golih Rusin in pred sodnika Zorana Glišića, Aleksandra Krebsa ter Milana Kosa iz Ljubljane.

Brzec z dvesto mark na uro

Šmentana reč, ta naša policija. Država govori o podjetništvu in razvoju obrti, policija in sodstvo pa zapirata proizvajalca sredstva. Da je nesreča še večja, gre za uvožene strokovnjake.

Resnici na ljubo gre še za eno umestno vprašanje: mar za gorenjsko oziroma kranjsko policijo in sodstvo veljajo drugi zakoni kot za ostali del svobodne države? Kajti, celo državo so najrazličnejši tipi, mecen, menežerji, režiserji in organizatorji preplavili z dekleti najrazličnejših ras, barv in narodnosti za množstvo masaž, zabav in najatraktivnejših stikov in vendar jih nikjer tako grobo ne preganjajo, kot si to dovoljuje policija iz Kranja.

Spomniti se je treba na nedavni poseg policije v taverno nad Starim Mayr-

jem, kjer so dekleta iz Romunije tešila v hlačah nabrekle Gorenjce in zdaj še ta "frontalni napad" na vilo Carmen na Praprotni polici. Omejeno vilo so vzeli v najem Ljubljancini Zoran Glišić, Aleksander Krebs, za nabavnega pa naj bi bil Milan Kos. Policijo so začeli vznemirjati skrivnostni nočni prevozi, saj se je tamkaj zvrstilo taksijev kot pred ljubljansko železniško postajo. Postavili so zasedo in 29. decembra ponoči skupaj s kriminalci in inšpektorji vkorakali v nočni bar.

Šmentana reč, takle nenapovedan obisk dušebrižnih varstvenikov naravne in kulturne dediščine v torek in to ponoči. Nič čudnega, da jim vrat koj od prvem trkanju niso odprli. V bar in vilo so namreč lahko vstopali le izbrani klubski kameradi z izkaznicami. Zato so jim najprej skozi zaprta vrata pove-

dali, da vsa reč za njih ne obratuje. V notranjosti pa je nastal direndaj, pozneje je bilo povedano, da je "ena dobra stranka v sobi pozabila 200 mark", kolikor naj bi veljal "brzak na urco".

Za čakajoče porno filmi zastonj

Ljudmila, Lilijana, Irina, Valentina in Lena, najmlajša stara dvajset, najstarejša štiriindvajset let, v cvetu mladosti in lepote, bi naj bile v državi le prehodno na ogledih kulturnih in drugih znamenitosti, kamor je vsekakor moč uvrstiti tudi golo moškost premožne Ljubljane.

Edina državnim organom nepovšečna stvar je bila v tem, da so jih zgoraj omenjene znamenitosti tako očarale, da so svoje bivanje od 20. novembra na lastno pest podaljšale. Točneje rečeno niti ne povsem dobrovoljno, ker so jim najemniki oziroma delodajalci odvzeli potne liste in jim omejili gibanje samo od postelje do stranišča in od fotelja v sprejemnici do nočne omarice s kondomi, rekli bi od enih do drugih, da se ni bilo po-

trebno preoblačiti. Mimogrede, tudi postelje ni bilo časa po vsakem izlivu semena preobleči.

Rusinje so povedale, da so se nekatere zaradi njim neznanih vzrokov že ob porno filmih med čakanjem tako nakuhal, da so že ob dotiku s telesno toploto eksplodirali, čeprav so za to predvideli celo uro in dali tudi po tristo mark. To pa zato, ker je najemnikom uspelo usposobiti šele tri sobe.

Od te vsote so umetnice dobile po sto mark, hrano in posteljo zastonj, v kolikor pa so goste pridno zalivale s pijačo, tudi del iztržka. Prava zlata jama, ta svobodna Slovenija. Niti v kapitalistični Nemčiji niti v Italiji ni bilo tolikšnega zaslužka. Zato je razumljivo, da so lepe Ljudmila, Lilijana, Irina, Valentina in Lena krute policaje, kriminaliste in inšpektorje milo prosile, naj jih v duhu slovanskega sorodstva četudi brez vizumov pustijo do Silvestrovega in še kakšen dan v januarju in naj jih ne vozijo na državne stroške do državne meje.

Jani Sovà

Maribor:

Seks v šolskih klopih

Učitelji v postelji

Ravnatelj mariborske srednje strokovne šole je organom pregona prijavil štiri svoje učitelje, ki naj bi imeli spolne odnose z učenkami. Dve izmed njih naj bi celo že rodili, eden od učiteljev je že priznal očetovstvo.

Kaj lahko stori dijakinja, če zapne v oko svemu profesorju? Marsikaj, boste rekli. Iz naših izkušenj pa vemo, da se ji ne piše dobro. Koliko je primerov po naših šolah, ko učiteljeva nagnjenost prekorači šolski in družbeni kodeks? Kar precej je tega, vendar se učiteljski zbor praviloma postavi v bran učitelju.

Ni še dolgo tega, ko je uredništvo Nove dobe skušalo pomagati učencu in profesorju, ki sta doživela neverjetne peripetije, ker bi naj prvi obojdanil spolni odnos nekoga profesorja z učenkami in drugi zahteval disciplinsko odgovornost. Učenec, do tedaj odličnjak, je "padel" tik pred diplomom, izgubil stipendijo in možnost nadaljnega študija. Profesorja je izobčil kolektiv. Po objavi v Novi dobi je uredništvo dobilo vrsto groženj in neverjetnih kritik, celo osebnih zamer. V ta okvir sodijo tudi primeri, ko pride do spolnih odnosov med mladostnicami in mladostniki in predstavniki Cerkve.

Prav zato menimo, da je omenjeni ravnatelj, ki je sicer opravil le svojo osnovno dolžnost, vreden pohvale. To tembolj, ker so dekletca na nemoralno kar štirih profesorjev opozarjala in ker profsorski zbor, ki naj bi o tem v zbornici razpravljaj, ni reagiral in ker bi se naj vsa ta nemoralna reč na šoli dogajala že nekaj let. Iz tovrstnih odnosov naj bi bila rojena dva otroka, eden izmed profesorjev pa naj bi s tem početjem nadaljeval vse do pozne jeseni.

Zanimivo je, da je le eden izmed osumljenih profesorjev zapustil šolo, ostali trije še poučujejo. Vse bremenijo sum kaznivih dejanj kršitve spolne nedotakljivosti v zvezi z zlorabo položaja, enega celo posilstvo. Za takšna kazniva dejanja je zagrožena kazen od šestih mesecev do petih let zapor.

Z. E.

ELEKTROTEHNA ELEX international trade

UVOZNIK IN GENERALNI DISTRIBUTER

Z ZEROWATT

PRALNI STROJI IN MIKROVALOVNE
PEČICE
maloprodajna cena s prometnim
davkom

Pralni stroj Mile	76.330 SIT
Pralni stroj 258	72.780 SIT
Mikrovalovne pečice MW 75	52.584 SIT
MW 65	37.174 SIT
MW 60	35.720 SIT

PRODAJA V ELEKTROTEHNA – SET
PRODAJALNAH

TELEVIZORJI – maloprodajna cena s p. d.

TV 2004 (ekran 51 cm)	39.980 SIT
TV 2141 (ekran 55 cm)	43.980 SIT

MALI OGLASI

STUDIO MIX vam
nudi raznovrstno izbiro sta-
rejših in najnovejših glasb na
avdio kasetah. Tel.: 063/
741-757, popoldan

**DEKLE ALI MA-
MICO** za lepše skupno
življenje išče 35-letni Šrajerč.
Možna tudi poroka. Rudi

Panič, Linhartova 3, 63000
Celje

POSESTVO s 65 ha
zemlje, vseh kultur, ob
glavni cesti Ptuj - Voličina
- Lenart, prodam. Cena
po dogovoru. Srečko Bez-
jak, Drstelja 45, 62253 De-
sternik (Ptuj)

VELENJE - ste za
masažo? Pokličite 063/ 857-
239

DELO na vašem domu,
delovne izkušnje niso po-
trebne. Pošljite kratek
življenjepis, kuverto z vašim
naslovom in znamko, do-
bili boste potrebna navodila.
Marina Romih, Proseniško 7
a, 63220 Štore

**ENONADSTROPNO
STANOVANJSKO HI-
SO** z velikim podstrešjem,
staro 40 let (stanovanjska
površina cca 220 m² in 1000
m² vrta) med Blejskim in
Bohinjskim jezerom prodam
za 90.000 DEM. Tel.: 064/
721-008

PARCELO, 53 a, s kle-
tjo in vinogradom, lepa lega
pri Šmarju, prodam. Franc
Žavski, Šmarje pri Jelšah,

Senovica 34, tel.: 063/ 821-
755

VINOGRAD, 27 a, z
opremljeno zidanico in in-
ventarjem v Zibiki, prodam.
Tel.: 063/ 29-821

TERME ZREČE -
prodamo obrt v najemniškem
lokalu, smer Rogla. Tel.:
063/ 762-451, vsak dan od
11. do 13. ure

SVOBODNA

MISEL

PETROL

z vami na poti

MALI OGLAS ZASTONJ KUPON

MOJ NASLOV: _____

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite
na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripi-
som »Za male oglase« in svojim polnim naslovom.
Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrt-
nike ne objavljamo brezplačno.

NOVA DOBA

NAROČILNICA

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tednik Novo dobo na naslov

Na gornji naslov mi pošljite izvodov.
(število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

_____ podpis naročnika

Reporter Nove dobe med novoletnimi prazniki v središču Srbije

Silvestrovo v Jugoslaviji

Danes je tako imenovana Zvezna republika Jugoslavija domala za železno zaveso in le malokdo si, če ni zares nujno potrebno, umisli potovanje tja. Krožijo takšne in drugačne govorice in slišati je svari, da se tam avtomobilom s slovensko registracijo slabo piše. Naš reporter se je sklenil med novoletnimi prazniki na lastne oči prepričati, kakšne so razmere v Srbiji in kako živijo tamkajšnji ljudje.

Vhod v Jugoslavijo 120 DEM

Čeprav je urednik pred odhodom svetoval, naj se ob novoletnih praznikih umirim v enem kraju, ga nisem ubogal. Bili smo redki potniki iz Slovenije (z nami je potoval še prijatelj iz Italije), ki smo se tik pred novim letom napotili v Srbijo. Prijatelj, 61-letni E. V., po rodu iz Italije, ki živi v Trstu, se je po vojni v Jugoslaviji prvikrat odločil za tako pot in glede na trenutne okoliščine lahko rečemo, da je najpogumnejši Tržčan, ki si je drznil kreniti na takšno silvestrovanje.

Z avtomobilom slovenske registracije in s slovenskimi potnimi listi (razen Italijana seveda) smo začeli potovanje 27. decembra lani. Na slovensko-madžarski meji v Dolgi vasi smo carinske for-

malnosti opravili brez kakršnihkoli zapletov.

Utrujeni od poti po madžarski pusti smo se v poznih popoldanskih urah ustavili v neki madžarski restavraciji ob cesti. Ko je bilo treba poravnati račun, je prijazen natakar prijatelju iz Italije za pivo in dva soka zaribal 30 nemških mark, čeprav uradna cena ni presegala štirih mark. "Uslužni" točaj je zardel in vrnil ostanek denarja.

Na madžarsko-jugoslovanski meji ni bilo gneče, kot je bila nekaj dni prej, ko so na vstop v Jugoslavijo potniki baje zaradi praznikov čakali tudi po deset in več ur. Jugoslovanski policist nas je takoj obvestil, da ne moremo vstopiti, dokler ne plačamo 50 DEM za uporabo cest in 70 DEM za zavarovanje avtomobila za teden dni.

Medtem ko smo čakali na potrdilo o plačilu, je pristopil diler in nam je 100 DEM ponudil 100.000 jugoslovanskih dinarjev. Drugi velokodušnejši je za isto vsoto istočasno ponudil 150.000 dinarjev. Denarja nismo menjali, nadaljevali smo pot do Somborja, kjer smo prenočili.

"Guli ga," saj ni naš

Čez Vojvodino smo dvakrat plačali cestnino. Najprej deset DEM, nato 38 kilometrov pred Beogradom še 15 nemških mark. Italijan se je čudil in jezil, pomagalo ni. Pred vhomom v Beograd na izhodu iz avtoceste nas je pričakal oboroženi miličnik. Za našim avtomobilom se je ustavil avtobus. Nenadoma smo zaslišali: "Guli ga, saj ni naš ... preiščite mu avtomobil ...". Miličnik je bil prijazen, pregledal je potne liste in vprašal, ali imamo orožje. Verjel je, da ga nimamo.

Pot smo nadaljevali po snežni in blatni cesti. Na magistrali, ki se je včasih imenovala Pot bratstva in enotnosti in kjer je nekdanj vrvelo avtomobilov, smo sre-

čali le nekaj vozil. Zavili smo v znani motel Stari hrast, za točajno mizo je natakarica v plašču drgetala od mraza. "Čeprav nimamo kurjave, moramo delati. Na mesec dobim 60 mark. Želim si samo, da bi se ta norost čimprej končala," je dejala.

Zmračilo se je, ko smo pred Parčinom spet plačali 55 DEM. Od meje smo že plačali preko 200 DEM. Spomnil sem se, da sem kot mladinec dva meseca delal v Mladinski delovni brigadi in prav na tem delu ceste so me proglasili za udarnika. A bili so to drugi časi, zdaj sem tujec v državi, v kateri sem se rodil.

Hladne gostilne, vroče Rusinje

V okolici Kruševca v bogatem Pomoravju, kjer smo preživeli novoletne praznike, je veliko mest in vasi. Zasebne bencinske črpalke in gostilne so zrasle kot gobe po dežju in nudijo bencin po 2.000 dinarjev za liter, kar je nekaj več od marke na črnem trgu.

V nočnih klubih po vseh za zabavo skrbijo Rusi-

nje, oblečene v prozorno perilo. Vsaka zasluži 200 DEM (300.000 dinarjev), stanovanje in hrano.

Srbsko gibanje obnove za mir

V Varvarinu na obali Velike Morave smo bili v družbi s članom SPO (Srbsko gibanje obnove Vuka Draškovića) Spoznali smo Žileta, bivšega boksarja 14. oktobra iz Kruševca, lastnika gostilne Vojvoda. Ko je slišal, da smo iz Slovenije, je dejal: "Zelo obžalujem vse, kar se je zgodilo. Vojne nismo potrebovali. Vsak ima svojo pravico do življenja. Žal mi je zaradi Slovencev, s katerimi smo bili dobri prijatelji in s katerimi smo dobro sodelovali in trgovali."

Med pogovorom so se nam pridružili Žiletovi prijatelji in znanci. "Znova bomo šli k slovenskim prijateljem," pravijo.

Dve plači za obleko

Cene in plače so posebno poglavje. Vzemimo 70-letno staro, ki živi od moževe pokojnine. Prejema 40 nemških mark, to je okoli 60.000 di-

narjev na črnem trgu. Učiteljica v osnovni šoli dobi od 80 do 100 DEM, fizičen delavec od 40 do 70 DEM. Res pa je, da je hrana sorazmerno poceni. Kilogram mesa stane 3, kilogram sira 4 marke. Za dobro moško obleko pa je treba odšteti 200 DEM, za čevlje okoli 30 DEM. Prethotapljeni izdelki iz tujine so dragi kot žafran in za mnoge nedosegljivi. Novoletna večerja v hotelu B kategorije je stala 50.000 dinarjev ali nekaj več kot 30 DEM.

Brez nevarnosti

Po vrnitvi so nas mnogi spraševali, ali je bilo potovanje nevarno. Ni bilo nobenih nevarnosti, če odštejejo tiste "cestnine". Avtomobil s slovensko registracijo, ki smo ga puščali na ulici ali pred lokali, je bil nedotaknjen. Radovedno so si ogledovali le naše potne liste, ki so jim bili zelo všeč in nenehno spraševali o življenju v Sloveniji, o velikih spremembah zadnjih dveh let v upanju, da nekdanje sodelovanje in prijateljstvo ne bo sta ostala le spomin.

M. R.

Kathmandu

Mesto na robu sanj

Zadnje dni novembra sva s prijateljem Tomijem Kadilnikom odšla v Nepal, natančneje v Kathmandu. Razlogov, ali bolje izgovorov za to potovanje je bilo več. Toda, so sploh važni? Človek pravzaprav potuje, odkar ve zase, izmišljujoč si takšne ali drugačne razloge in izgovore. Tudi midva sva jih imela kar nekaj na zalogi, počasi sva jim začenjala celo verjeti, vendar je njihova prosodnost naraščala premošorazmerno z miljami, ki so ostajale za nama ...

Pot je pot pa najsi vodi kamorkoli; ko si na njej, postane tvoja ljubica, smisel in cilj vsega početja, edina važna stvar. Živiš za trenutek in v njem, poln nemira in negotovosti, pa vendarle tako sproščen in sprjaznjen s sabo vedoč, da se vse dogaja tako, kot se mora in kot je prav.

Vrstice, ki bodo sledile, so pravzaprav malo zlikani in literarnim pravilom prilagojeni zapiski s poti, torej nekakšen dnevnik, osebna refleksija videnega, slišane, občutene ... morda pa tudi nekakšna sugestija bralcu, da so takšna in podobna potovanja lahko ena od številnih oblik samouresničevanja, iskanja sebe in svoje resnice o svetu, ki te obdaja in v katerem si na nek način prisiljen bivati.

Naj bo kakorkoli, Nepal je dežela, o kateri je vredno pisati predvsem zaradi njene drugačnosti, slikovitosti in ne nazadnje zaradi načina, kako lahko tam ljudje različne veroizpovedi, nacionalnosti in kulture žive v plodnem, strpnosti polnem sožitju, ki ga preveča nekakšna lahkotnost, veselost, zaupanje. Pesnik je nekoč dejal: "Življenje je le sen, dih, ki gre mimo ..."

S Tomijem sediva v tranzitu čudovito urejenega amsterdamskega letališča Schiphol, bogatejša za deset katlic Gauloises Blondes in lažja za dvajset dolarjev. Čakava na vkrcanje za Bagkok, časa imava še debele štiri ure, ubijava ga, kakor veva in znava. Govo-

riva neumnosti, bereva in ko mi vse skupaj dopizdi, si v ušesa porinem majcene slušalke, v walkmana pa Mettallico in adijo pamet.

Z Brnika smo poleteli v Muenchen z dvajsetminutno zamudo. Hvala bogu, da imajo dva aviona Dash-7 in hvala Alahu, da so bile nekoč v Sarajevu olimpijske igre, ki so botrovale nakupu omenjenih zračnih plovil Dash. Dash, na katerega so nas najprej vkrcali, je po mnenju kapitana ropotal malce nenavadno, kar je bil zadosten razlog, da smo presedli na drugega. Nato je šlo do Amsterdama brez večjih zapletov. Le med čekanjem kart na muenchenskem letališču se je zazdelo dami, ki se je s tem ukvarjala, da naju je potrebno malo šolati. Prijazno nama je razložila, da si morava, če že hočeva v Nepal, prej pri-skrbeti nepalsko vizo. Kot vsak prekaljen svetovljan sem ji seveda neskončno vpludno pojasnil, da je po mojih dose-danjih izkušnjah nepalsko vizo moč kupiti na kraju samem, torej na kathmandujskem letališču. Kot ženska se seveda ni hotela kar takoj vdati, poglobila se je v računalniški terminal, si dala opraviti s telefonom, walkie-talkijem in nazadnje priznala, da so moje trditve nadvse pravilne.

Polet z B-737 v Amsterdam je bil lep, hrana dobra, stewardese pa kot vse Holandke malce štoraste, močnejših postav, vendar prijetno nasmejane in vidno ponosne na res lepe modno-zlata

uniforme družbe KLM. Ko nekako le ubijeva čas in se na monitorjih amsterdamskega letališča pojavi številka naj-nega poleta v Taipei z vmesno postajo v Bangkok, me zajame že znan nemir: spet letim v Azijo. Bom znal tokrat bolje prenesti razliko teh tako različnih svetov kot prvič, ko me je še naj-manj mesec dni po vrnitvi iz Nepala da-jal občutek izpraznjenosti, nezmožnosti hitre vključitve nazaj v domače, vsak-danje okolje? A tokrat me hrabri odločitev, da se ne bom pritaknil ni-kakršnih opojnih snovi, niti piva, kar naj bi po mojem pripomoglo, da bo vrnit-ev v duhovno plitvejšo gospo Evropo manj travmatična.

Polet v Bangkok, kjer bova prese-dla v nepalsko letalo, se vleče kot kurje-črevo. B-747/400, po domače jumbo, je natlačen kot delavski avtobus ob-dveh popoldne, sediva v repu, kjer je prostor za kadilce, zraven naju sedi nek nemški upokojenec, ki vsako leto preživi nekaj tednov na Tajskem. Naklada, kot da bi bil za to plačan, malo govori nemško pa spet preskoči na angleščino in tako dalje pozno v noč. Ker je vlu-den, ga ne moreš odfuhati s kakšno do-mislilico iz svojega v tem smislu pre-cej bogatega arzenala, zato se de-lam, da ga z zanimanjem poslušam, včasih pokimam, se nasmehnem, se po-skusim delati, da spim, a tip je ne-uničljiv. Tomi sedi pri oknu in je za vse lepote tega mednarodnega dia-loga na visoki ravni (11.000 m) v ce-loti prikraštan, kar mu od srca zavid-am.

Nekaj vrst pred nama sedi skupina popolnoma pijanih Nemcev, namenje-nih v Bangkok. Ko gledam njihove blede in hkrati od pijače zarpile ger-manske obraze in debele, potne til-

nike, začutim globoko sočutje do tako neznih, krhkih in občutljivih Tajk. Kur-be gor ali dol, res morajo imeti živce na pravem mestu, da gredo v poste-ljo s takimi pohotnimi prašiči. Ko po-stanejo vsled popitega piva in viskija le preglasni, jih steward užene v kozji rog s takšno suverenostjo in avtoriteto, da mi takoj postane jasno, v ka-terem malem prstu ima tip vsa spozna-nja sodobne psihologije. Najraje bi mu čestital.

Ko pristanemo v Bangkok in se štiristoglava množica iz jumba vsuje v letališko zgradbo, s Tomijem ostrmiva, kot bi videla ogenj bruhajočo mor-sko kačo. Tam, kjer se hodnik razširi v halo, stoji namreč dekle, kaj de-kele, pravi angel v uniformi Thai Air-lines, se smehlja, kot bi ji kdo ponu-jal sto dolarjev, v rokah pa drži transpa-rent oziroma veliko tablo z napisom MI-STER BEDRAC. Meni takoj kane, za-kaj najbrž gre, Tomi pa še kar bu-ji in ne zdi se mi ravno povsem pri-sebi, saj sem mu med poletom raz-lagal, pravzaprav nakladal z značilnim moškim pretiravanjem, kaj vse sem počel zadnjikrat v Bangkok. Se-daj pa tip najbrž misli, da sem taj-skim dekletom ostal v tako dobrem spo-minu, da so me prišle pričakati s traspa-renti! Najbrž ga sploh ne bi začudilo, če bi se izza vogala na vsem lepem poja-vila še godba na pihala ... A izkaže se, da sva edina potnika, ki nadaljujeva po-let v Kathmandu in deklica naju je prišla obvestit, da najino letalo zamuja ozi-roma, da je polet preložen za šest ur.

(Se nadaljuje)

Danijel Bedrač

NOVA DIMENZIJA V PROFESIONALNEM RAČUNALNIŠTVU

VEDA

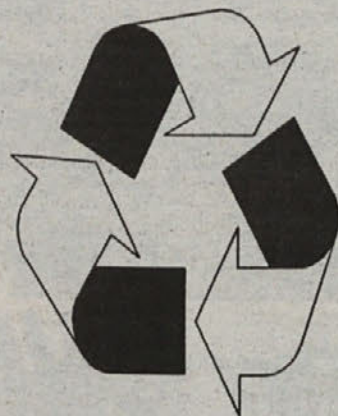
AREAL

VEDA

AREAL

VEDA

◆ Zanesljiv in izmenljiv trdi disk

NOV TRDI 2,5" DISK

ZA STARE IN VSE
NOVE TIPE
RAČUNALNIKOV

Visoka tehnologija našega ameriškega partnerja ter naše znanje in izkušnje, dajejo kontrolirano varnost vašim računalniškim podatkom.

Trdi diski so najbolj drag in kritičen element vsakega računalnika. V kolikor se pokvari ali pa je dostopen nepoklicanemu uporabniku, lahko nastane na uporabnikovih podatkih, spravljanih v takšnem disku nepopravljiva škoda, oz. ti podatki lahko pridejo v neprave roke. Do okvare pride v večini slučajev zaradi kratke življenjske dobe večine starejših in tudi novejših diskov. V zadnjem času pa so te okvare še zlasti pogoste na prenosnih računalnikih, ki se močno uveljavljajo, saj so le ti izpostavljeni stalnim tresljajem in sunkom, kar je lahko fatalno za vgrajeni disk in v njem spravljene podatke.

Podjetje VEDA je na sejmu CEBIT 92 v HANOVURU, predstavila rešitev, ki močno zmanjšuje zgornjo problematiko. Gre za vgradnjo izmenljivega trdega diska, ki zdrži dokaj hude mehanske obremenitve in ki ima veliko kapaciteto, dolgo življenjsko dobo ter zelo malo porabo (le 1.5 W). Ker je disk lahko tudi izmenljiv je tudi v varnostnem pogledu izredna pridobitev, saj ga uporabnik po prenehanju dela z računalnikom enostavno potegne iz računalnika ter ga spravi v trezor.

Opisane lastnosti in prezentacija te rešitve, na CEBITU je botrovala temu, da se je med drugimi za tak računalnik odločila tudi nemška finančna policija.

Podjetje VEDA iz Ljubljane vabi vse, ki jim je varnost podatkov najpomembnejša, kakor tudi proizvajalce računalniških sistemov, na demonstracijo. Zaradi lažjega planiranja terminov, VEDA prosi, da eventualni obisk najavite po telefonu oz. po FAKSU.

◆ Komercialno zanimivo

Nov izdelek je zanimiv za končnega uporabnika, ki mu stari trdi diski grenijo življenje, kakor tudi za proizvajalca novih sistemov.

Trdi diski so tudi najdražja komponenta vsakega računalnika. Z rešitvijo, ki vam jo ponujata tako ameriški AREAL kot slovenska VEDA, ki se dogovarja za postavitev tovarne teh diskov v Sloveniji za celotno evropsko tržišče, se cena tega novega tehnološkega čudeža bistveno ne razlikuje od cene po kapaciteti podobnih diskov. To je še zlasti pomemben faktor, saj je ta disk primeren tudi za zamenjavo v starih računalnikih, ki jim z obstoječimi diski poteka življenjska doba. Novi izmenljivi disk, ima tudi to prednost, da jih je lahko več na enem sistemu. To pomeni večji izkoristek enega računalniškega sistema in s tem znižanje stroškov nabave večih sistemov. Vsak uporabnik je odgovoren le za svoj disk, in ni več izgovorov, da je nekdo tretji uničil podatke.

IDEALNO ZA:

- BANKE
- PODJETJA
- TRGOVINO
- ZDRAVSTVO
- POLICIJO
- VOJSKO in

za vse tiste, ki so jim podatki več
vredni od najboljšega računalnika.

INFORMACIJE:

VEDA d.o.o. Ljubljana
Brnčičeva ul. 31/ I
Obvoznica za Maribor, prvi semafor
pred Črnučami desno,
(v stavbi UNIS TOS)

Tel.: 061 374 740
FAX: 061 374 063

TEHNIČNI PODATKI ZA 2,5" TRDI DISK:

- 1 60, 80, in 120 MB, dobava takoj
- 2 180, 240 in 300 MB, konec 1992
- 3 Povprečni pristopni čas pod 19ms
- 4 Odpornost na udarce do 130 G !!!
- 5 Disk je lahko izmenljiv ali stalen, vmesnik je AT-BUS, dolga življenjska doba je povečana tudi zaradi nizkih obratov diska in je nad 100.000h

Lisica v izlozbi

Mariborčani so v novejši zgodovini spočeli celo vrsto prireditvev. Zgradili sejmišče in Tabor. Radi bi iz sive industrije. V Evropo in svet. Še rajši bi v Mariboru videli Evropo in svet.

Druga za drugo so jim, Mariborčanom, prireditve polzele med prsti. Po gromoglasnih napovedih so prireditve in priložnosti puščali vnemar. Če je katera kdaj shodila, so se koj navdušili nad drugo. Sejmi so se sprevrgli v kramarijo, prireditve v veselice.

Ostali sta jim „lojtrca“ in smučarija.

Zlata lisica.

Športni dogodek, o katerem sanjajo v najbolj razvpitih in mondenih zimskošportnih središčih v deželah, kjer vedo, kako se tej stvari streže in kaj taka reč za kraj pomeni. In je nimajo - Zlate lisice. Imajo denar, mnogo denarja, imajo smučišča, mnogo smučišč, imajo vse razen - Senčarja.

Dušana Senčarja. In njemu podobnih norcev. Kajti, nihče pameten ne bi zvlekel smučarko formulo ena deset lučajev nad morje in v kraj, kjer je bila ena žičnica in 200 lopat. Trideset let in tridesetkrat je nekaj deset anonimnih, javnosti nikoli znanih, kaj šele priznanih delavcev trepetalo za svojo „lisico“. Petkrat so jo selili, ker je bila narava močnejša od njih. Ko je bilo vse mimo, so jih trepljali po ramenih, včeraj pa je Dušan Senčar postal štirinajsti častni občan Maribora. Ob tridesetletnici.

Nobena prireditvev, tovarna ali institucija iz mesta ob Dravi v Maribor ni spravila toliko novinarjev, fotoreporterjev in snemalcev, noben dogodek ni Maribora potisnil tolikokrat in tako daleč v svet, kot je to prav Senčarjeva lisica in vendar niti ob tridesetletnici Maribor ni zaživel z njo.

Niti ena izložba, niti en slavalok. Maribor ostaja zvest svoji sivini.

Janez Sever

Slike: LucaS

